32003R2042

28.11.2003 *URADNI LIST EVROPSKE UNIJE* L 315/1

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 2042/2003

z dne 20. novembra 2003

o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami

(Besedilo velja za EGP)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1592/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu ([1]), v nadaljevanju „Osnovna uredba“, in zlasti členov 5 in 6 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Osnovna uredba vzpostavlja skupne bistvene zahteve za zagotovitev visoke enotne ravni varnosti civilnega letalstva in varstva okolja; zahteva, da Komisija sprejme potrebna izvedbena pravila za zagotovitev njihove enotne uporabe, ustanavlja Evropsko agencijo za varnost v letalstvu (v nadaljevanju „agencija“), ki bo Komisiji pomagala pri pripravi teh izvedbenih pravil.

(2) Obstoječe zahteve letalstva na področju vzdrževanja, kot so navedene v Prilogi II k Uredbi Sveta (EGS) št. 3922/91 ([2]), bodo z 28. septembrom 2003 razveljavljene.

(3) Treba je sprejeti skupne tehnične zahteve in upravne postopke za zagotovitev stalne plovnosti letalskih proizvodov, delov in naprav, za katere velja Osnovna uredba.

(4) Od organizacij in osebja, ki se ukvarja z vzdrževanjem proizvodov, delov in naprav, je treba zahtevati, da izpolnjujejo določene tehnične zahteve, da bi izkazali svojo sposobnost in sredstva za izpolnjevanje svojih obveznosti in s tem povezanih pravic; Komisija mora sprejeti ukrepe za opredelitev pogojev izdajanja, vzdrževanja, spreminjanja, začasne razveljavitve ali preklica potrdil, ki to izpolnjevanje potrjujejo.

(5) Potreba po zagotavljanju enotnosti uporabe skupnih tehničnih zahtev na področju stalne plovnosti letalskih proizvodov, delov in naprav zahteva, da pristojni organi sledijo skupnim postopkom za oceno skladnosti s temi zahtevami; agencija mora pripraviti certifikacijske specifikacije, da omogoči potrebno regulativno enotnost.

(6) Treba je zagotoviti dovolj časa, da se letalska industrija in organi držav članic prilagodijo na nov regulativni okvir; treba je priznati stalno veljavnost potrdil, izdanih pred začetkom veljavnosti te uredbe, v skladu s členom 57 Osnovne uredbe.

(7) Ukrepi, predvideni s to uredbo, temeljijo na mnenju agencije ([3]) v skladu s členoma 12(2)(b) in 14(1) Osnovne uredbe.

(8) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem Odbora Evropske agencije za varnost v letalstvu ([4]), ustanovljenega s členom 54(3) Osnovne uredbe –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO

Člen 1

Cilj in področje uporabe

1. Ta uredba vzpostavlja skupne tehnične zahteve in upravne postopke za zagotavljanje stalne plovnosti zrakoplova, vključno s katero koli komponento za vgradnjo v zrakoplov, ki je:

(a) registriran v državi članici; ali

(b) registriran v tretji državi in ga uporablja operator, pregled nad delovanjem katerega zagotavlja država članica.

([1]) UL L 240, 7.9.2002, str. 1; Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1701/2003 (UL L 243, 27.9.2003, str. 5).

([2]) UL L 373, 31.12.1991, str. 4; Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2871/2000 (UL L 333, 29.12.2000, str. 47).

([3]) Mnenje Evropske agencije za varnost v letalstvu 1/2003, 1. septembra 2003.

([4]) Mnenje Evropske agencije za varnost v letalstvu, 23. septembra 2003.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za zrakoplove, za katere je bil prepisan varnostni pregled nad delovanjem preseljen v tretjo državo in ki jih ne uporablja operator Skupnosti, ali za zrakoplove iz Priloge II k Osnovni uredbi.

3. Določbe te uredbe, ki se nanašajo na komercialni letalski prevoz, se uporabljajo za letalske prevoznike z licenco, kot jih opredeljuje pravo Skupnosti.

Člen 2

Opredelitve

Na področju uporabe Osnovne uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve:

(a) „zrakoplov“ je vsaka naprava, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino;

(b) „potrditveno osebje“ pomeni osebje, odgovorno za sprostitev zrakoplova ali komponente po vzdrževanju;

(c) „komponenta“ pomeni kateri koli motor, propeler, del ali napravo;

(d) „stalna plovnost“ pomeni vse procese, ki zagotavljajo, da zrakoplov kadar koli med svojo obratovalno življenjsko dobo izpolnjuje veljavne zahteve plovnosti in je v stanju za varno obratovanje:

(e) „JAA“ pomeni „Skupne letalske oblasti“.

(f) „JAR“ pomeni „Skupne letalske predpise“.

(g) „velik zrakoplov“ pomeni zrakoplov, razvrščen kot letalo z največjo vzletno maso več kot 5 700 kg, ali večmotorni helikopter,

(h) „vzdrževanje“ pomeni eno od naslednjega: obnovo, popravilo, pregled, nadomestitev, modifikacijo ali odpravo okvare zrakoplova ali komponente, ali njihove kombinacije, z izjemo predpoletnega pregleda;

(i) „organizacija“ pomeni fizično osebo, pravno osebo ali del pravne osebe. Taka organizacija ima lahko sedež na več kot eni lokaciji na ozemlju držav članic ali ne;

(j) „predpoletni pregled“ pomeni pregled, opravljen pred poletom za zagotovitev, da je zrakoplov ustrezen za nameravani let.

Člen 3

Zahteve za stalno plovnost

1. Stalna plovnost zrakoplova in komponent se zagotavlja v skladu z določbami Priloge I.

2. Organizacije in osebje, ki se ukvarjajo s stalno plovnostjo zrakoplova in komponent, vključno z vzdrževanjem, morajo izpolnjevati določbe Priloge I in ustrezno določbe členov 4 in 5.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 se mora stalna plovnost zrakoplova, kateremu je bilo izdano dovoljenje za letenje, ne glede na zakonodajo Skupnosti, zagotavljati na osnovi nacionalnih predpisov države registracije.

Člen 4

Potrditve vzdrževalne organizacije

1. Organizacije, ki se ukvarjajo z vzdrževanjem velikih zrakoplovov ali zrakoplovov, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz, in komponent, namenjenih za vgradnjo v zrakoplov, se odobrijo v skladu z določbami Priloge II.

2. Velja, da so odobritve za vzdrževanje, ki jih je država članica izdala ali priznala skladno z zahtevami in postopki JAA, veljavnimi pred začetkom veljavnosti te uredbe, izdane v skladu s to uredbo. V ta namen se z odstopanjem od določb 145.B.50(2) po Prilogi II ugotovitve 2. stopnje, povezane z razlikami med JAR 145 in Prilogo II, lahko zaključijo v enem letu. Velja, da so potrdila o sprostitvi v obratovanje in dovoljenja za sprostitev v uporabo, ki jih je v tem enoletnem obdobju izdala organizacija, potrjena po zahtevah JAA, izdana po tej uredbi.

3. Osebje, usposobljeno za opravljanje in/ali nadzor stalnega plovnostnega neporušitvenega pregledovanja konstrukcij in/ali komponent zrakoplova na osnovi standardov, ki jih je država članica pred začetkom veljavnosti te uredbe priznavala kot standarde, ki zagotavljajo enakovredno raven usposobljenosti, lahko nadaljuje z izvajanjem in/ali nadzorom teh preskusov.

Člen 5

Potrditveno osebje

1. Potrditveno osebje je usposobljeno v skladu z določbami Priloge III, razen kot je predvideno v M.A.607(b) in M.A.803 Priloge I ter v 145.A.30(j) Dodatka IV k Prilogi II.

2. Velja, da je licenca za vzdrževanje zrakoplova in morebitne tehnične omejitve v zvezi s to licenco, ki jo je izdala ali priznala država članica v skladu z zahtevami in postopki JAA ter je veljala pred začetkom veljavnosti te uredbe, izdana v skladu s to uredbo.

Člen 6

Zahteve za organizacijo za usposabljanje

1. Organizacije, ki se ukvarjajo z usposabljanjem osebja iz člena 5, se odobrijo v skladu s Prilogo IV, da so upravičene:

(a) izvajati priznano osnovno usposabljanje; in/ali

(b) izvajati priznano usposabljanje za tip; in

(c) opravljati izpite; in

(d) izdajati spričevala o usposabljanju.

2. Šteje, da je odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, ki jo je država članica izdala ali priznala skladno z zahtevami in postopki JAA ter je veljala pred začetkom veljavnosti te uredbe, izdana v skladu s to uredbo. V ta namen se lahko z odstopanjem od določb 147.B.130(b) po Prilogi IV ugotovitve 2. stopnje, povezane z razlikami med JAR 147 in Prilogo IV, zaključijo v enem letu.

Člen 7

Začetek veljavnosti

1. Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 se določbe Priloge I, razen M.A.201(h)(2) in M.A.708(c), uporabljajo od 28. septembra 2005.

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 lahko države članice izberejo, da ne bodo uporabljale:

(a) določb Priloge I za zrakoplov, ki se ne ukvarja s komercialnim letalskim prevozom, do 28. septembra 2008;

(b) določb Priloge I(l) za zrakoplov, ki se ukvarja s komercialnim letalskim prevozom, do 28. septembra 2008;

(c) naslednjih določb Priloge II do 28. septembra 2006:

— 145.A.30(e), elemente človeških dejavnikov,

— 145.A.30(g) kot se uporablja za velike zrakoplove z največjo vzletno maso več kot 5 700 kg,

— 145.A.30(h)(1) kot se uporablja za zrakoplove z največjo vzletno maso več kot 5 700 kg,

— 145.A.30(j)(1), Dodatek IV,

— 145.A.30(j)(2), Dodatek IV,

(d) naslednjih določb Priloge II do 28. septembra 2008:

— 145.A.30(g) kot se uporablja za zrakoplove z največjo vzletno maso 5 700 kg ali manj,

— 145.A.30(h)(1) kot se uporablja za zrakoplove z največjo vzletno maso 5 700 kg ali manj,

— 145.A.30(h)(2);

(e) določbe Priloge III kot se uporabljajo za zrakoplove z največjo vzletno maso nad 5 700 kg do 28. septembra 2005;

(f) določbe Priloge III kot se uporabljajo za zrakoplove z največjo vzletno maso 5 700 kg ali manj do 28. septembra 2006.

4. Države članice lahko izdajajo odobritve omejenega trajanja upoštevaje Prilogo II in Prilogo IV do 28. septembra 2005.

5. Ko država članica uporabi določbe odstavkov 3 ali 4, o tem obvesti Komisijo in agencijo.

6. Agencija oceni pomen določb Priloge I k tej uredbi z namenom Komisiji predložiti mnenje, vključno z možnimi spremembami Priloge I, pred 28. marcem 2005.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 20. novembra 2003

Za Komisijo

Loyola DE PALACIO

Podpredsednica

PRILOGA I

(Del M)

M.1

Za namene tega Dela je pristojni organ:

1. za pregled nad stalno plovnostjo posameznega zrakoplova in izdajo potrdil o pregledu plovnosti organ, ki ga je imenovala država članica registracije.

2. za pregled nad delovanjem vzdrževalne organizacije kot je opredeljeno v M.A Poddelu F,

   (i) organ, ki ga je imenovala država članica, v kateri se nahaja glavni kraj poslovanja organizacije.

   (ii) agencija, če se organizacija nahaja v tretji državi.

3. za pregled nad delovanjem organizacije za vodenje stalne plovnosti kot je opredeljeno v M.A Poddelu G,

   (i) organ, ki ga je imenovala država članica, v kateri se nahaja glavni kraj poslovanja te organizacije, če odobritev ni vključena v spričevalo letalskega prevoznika.

   (ii) organ, ki ga je imenovala država članica operatorja, če je odobritev vključena v spričevalo letalskega prevoznika.

   (iii) agencija, če se organizacija nahaja v tretji državi.

4. za odobritev programov vzdrževanja,

   (i) organ, ki ga je imenovala država članica registracije.

   (ii) v primeru komercialnega letalskega prevoza, kadar se država članica operatorja razlikuje od države članice registracije, organ, za katerega sta se navedeni državi dogovorili pred odobritvijo programa vzdrževanja.

ODDELEK A

TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A

SPLOŠNO

M.A.101 Področje uporabe

Ta oddelek določa ukrepe, ki jih je treba uporabiti za zagotovitev ohranjanja plovnosti, vključno z vzdrževanjem. Opredeljuje tudi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati osebe ali organizacije, ki se ukvarjajo z vodenjem stalne plovnosti.

PODDEL B

ODGOVORNOST

M.A.201 Odgovornosti

(a) Lastnik je odgovoren za stalno plovnost zrakoplova in zagotovi, da se let ne opravi, če ne velja da:

   1. je zrakoplov vzdrževan v stanju plovnosti, in;

   2. je vsa vgrajena operativna in zasilna oprema pravilno nameščena in uporabna ali jasno označena kot neuporabna, in;

   3. je spričevalo o plovnosti veljavno, ter;

   4. se vzdrževanje zrakoplova izvaja v skladu s potrjenim programom vzdrževanja kot je opredeljeno v M.A.302.

(b) Kadar je zrakoplov v najemu, so odgovornosti lastnika prenesene na najemnika, če:

1. je najemnik naveden v dokumentu registracije, ali;

2. podrobno opredeljen v najemni pogodbi.

Kadar se v tem delu sklicuje na „lastnika“, izraz lastnik ustrezno zajema lastnika ali najemnika.

(c) Vsaka oseba ali organizacija, ki opravlja vzdrževanje, je odgovorna za opravljene naloge.

(d) Vodja zrakoplova ali operator v primeru komercialnega letalskega prevoza je odgovoren za zadovoljivo izvedbo predpoletnega pregleda. Ta pregled mora opraviti pilot ali neka druga usposobljena oseba, ni pa treba, da ga opravi potrjena vzdrževalna organizacija ali potrditveno osebje po Delu 66.

(e) Lastnik zrakoplova lahko za izpolnjevanje odgovornosti odstavka (a) sklene pogodbo za izvajanje nalog, povezanih s stalno plovnostjo, s potrjeno organizacijo za vodenje stalne plovnosti, kot je opredeljeno v M.A Poddelu G (potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti v nadaljevanju) v skladu z Dodatkom I. V tem primeru organizacija za vodenje stalne plovnosti prevzame odgovornost za pravilno izvedbo teh nalog.

(f) V primeru velikega zrakoplova lastnik zrakoplova za izpolnjevanje odgovornosti iz odstavka (a) zagotovi, da naloge, povezane stalno plovnostjo, opravlja potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti. Pismena pogodba se izdela v skladu z Dodatkom I. V tem primeru organizacija za vodenje stalne plovnosti prevzame odgovornost za pravilno izvedbo teh nalog.

g) Vzdrževanje velikega zrakoplova, zrakoplova, ki se uporablja za komercialni letalski prevoz, in njegovih komponent opravlja potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145.

(h) V primeru komercialnega letalskega prevoza je operator odgovoren za stalno plovnost zrakoplova, ki ga upravlja in:

1. je potrjen kot del spričevala letalskega prevoznika, ki ga je izdal pristojni organ v skladu z M.A Poddel G za zrakoplov, ki ga upravlja; in

2. je potrjen v skladu z Delom 145 ali sklene pogodbo s tako organizacijo; in

3. zagotavlja, da je izpolnjen odstavek (a).

(i) Kadar država članica zahteva, da ima operator potrdilo za svoje dejavnosti, razen za komercialni letalski prevoz, potem:

1. je ustrezno potrjen v skladu z M.A Poddel G, za vodenje stalne plovnosti zrakoplova, s katerim upravlja, ali za sklenitev pogodbe s tako organizacijo; in

2. je ustrezno potrjen v skladu z M.A, Poddel F ali Del 145 ali sklene pogodbo s tako organizacijo; in

3. zagotavlja, da je izpolnjen odstavek (a).

(j) Lastnik/operater je odgovoren, da pristojnemu organu odobri dostop do organizacije/zrakoplova za določitev stalne skladnosti s tem Delom.

M.A.202 Javljanje dogodkov

(a) Vsaka oseba ali organizacija, odgovorna po M.A.201, poroča državi registracije, organizaciji, odgovorni za projekt tipa ali dodatni projekt tipa in ustrezno državi članici operatorja, o kakršnem koli ugotovljenem stanju zrakoplova ali komponente, ki resno ogroža varnost poleta.

(b) Poročila se izdelajo na način, ki ga določi agencija, in vsebujejo vse ustrezne informacije o stanju, ki so osebi ali organizaciji poznane.

(c) Kadar z osebo ali organizacijo, ki vzdržuje zrakoplov, lastnik ali operator sklene pogodbo za izvajanje vzdrževanja, oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, tudi poroča lastniku, operatorju ali organizaciji za vodenje stalne plovnosti o vsakem takem stanju, ki vpliva na lastnikov ali operaterjev zrakoplov ali komponento.

(d) Poročila se izdelajo kakor hitro je izvedljivo, vendar v vsakem primeru v 72 urah, odkar je oseba ali organizacija ugotovila stanje, na katero se poročilo nanaša.

PODDEL C

STALNA PLOVNOST

M.A.301 Naloge stalne plovnosti

Stalna plovnost zrakoplova in uporabnost operativne in zasilne opreme se zagotavlja z:

1. izvedbo predpoletnih pregledov;

2. odpravo katere koli okvare ali poškodbe, ki vpliva na varno delovanje, na uradno priznani standard, za vse velike zrakoplove ali zrakoplove, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz, ob upoštevanju seznama minimalne opreme in seznama odstopanja od konfiguracije, če velja za tip zrakoplova;

3. izvedbo vsega vzdrževanja v skladu s potrjenim programom vzdrževanja zrakoplova po M.A.302;

4. za vse velike zrakoplove ali zrakoplove, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz, z analizo učinkovitosti potrjenega programa vzdrževanja po M.A.302;

5. izvedbo ustreznih:

   (i) plovnostno tehničnih zahtev,

   (ii) operativnih navodil za delovanje z vplivom na stalno plovnost,

   (iii) zahtev po stalni plovnosti, ki jo določi agencija,

   (iv) ukrepov, ki jih je določil pristojni organ ob neposrednem odzivu na varnostni problem;

6. izvedbo modifikacij in popravil v skladu z M.A.304;

7. vzpostavitvijo izvedbene politike za neobvezne modifikacije in/ali preglede za vse velike zrakoplove ali zrakoplove, ki se uporabljajo za komercialni letalski prevoz;

8. testnih letov zaradi vzdrževanja po potrebi.

M.A.302 Program vzdrževanja

(a) Vsak zrakoplov se vzdržuje v skladu s programom vzdrževanja, ki ga pristojni organ odobri in periodično pregleduje ter ustrezno spreminja.

(b) Program vzdrževanja in vse nadaljnje spremembe odobri pristojni organ.

(c) Program vzdrževanja mora vzpostaviti skladnost z:

   1. navodili za stalno plovnost, ki so jih izdali nosilci certifikata tipa in dodatnega certifikata tipa ter katera koli organizacija, ki take podatke objavlja v skladu z Delom 21, ali

   2. navodili, ki jih je izdal pristojni organ, če se razlikujejo od pododstavka 1 ali če posebnih priporočil ni, ali

   3. navodili, ki jih je opredelil lastnik ali operator in odobril pristojni organ, če se razlikujejo od pododstavkov 1 in 2.

(d) Program vzdrževanja vsebuje podrobnosti, vključno s pogostostjo vsega vzdrževanja, ki ga je treba opraviti, vključno s specifičnimi nalogami, povezanimi s specifičnim delovanjem. Program mora vključevati tudi program zanesljivosti, kadar program vzdrževanja temelji:

   1. na logiki Skupine za upravljanje vzdrževanja, ali;

   2. v glavnem na spremljanju stanja.

e) Kadar stalno plovnost zrakoplova upravlja organizacija po M.A Poddelu G, se lahko program vzdrževanja in njegove spremembe odobrijo s postopkom programa vzdrževanja, ki ga je taka organizacija uveljavila (v nadaljevanju neposredna odobritev).

M.A.303 Plovnostno tehnične zahteve

Katero koli veljavno plovnostno tehnično zahtevo je treba izvesti v obsegu zahtev te plovnostno tehnične zahteve, razen če je agencija drugače opredelila.

M.A.304 Podatki za modifikacije in popravila

Poškodba se oceni, opravijo se modifikacije in popravila z uporabo podatkov, ki jih je odobrila agencija ali potrjena projektivna organizacija po Delu 21, kot ustreza.

M.A.305 Sistem evidentiranja stalne plovnosti zrakoplova

(a) Ob zaključku katerega koli vzdrževanja se v evidenco stalne plovnosti zrakoplova vnese s tem povezano M.A.801 potrdilo o sprostitvi v obratovanje. Vsak vnos se opravi kakor hitro je izvedljivo, vendar v nobenem primeru ne več kot 30 dni po vzdrževalnem opravilu.

(b) Evidenco o stalni plovnost zrakoplova ustrezno sestavljajo knjiga zrakoplova, knjiga(-e) motorja ali kontrolne kartice modula motorja, knjiga(-e) propelerja in kontrolne kartice za vsako komponento z omejeno obratovalno življenjsko dobo ter operaterjev tehnični dnevnik.

(c) Tip in registrska oznaka zrakoplova, datum, skupaj s skupnim časom letenja in/ali ciklov letenja in/ali številom pristankov se ustrezno vnesejo v knjige zrakoplovov.

(d) Evidenca o stalni plovnosti zrakoplova vsebuje trenutni:

1. status plovnostno tehničnih zahtev in ukrepov, ki jih je določil pristojni organ ob neposrednem odzivu na varnostni problem;

2. status modifikacij in popravil;

3. status izpolnjevanja programa vzdrževanja;

4. status komponent z omejeno življenjsko dobo;

5. poročilo o masi in ravnotežju;

6. spisek odloženih vzdrževalnih del.

(e) Poleg dokumenta o sprostitvi v obratovanje, EASA obrazec 1 ali enakovreden, se v zvezi z vsako vgrajeno komponento vnesejo v ustrezno knjigo motorja ali propelerja, kontrolno kartico modula motorja ali komponente z omejeno življenjsko dobo naslednje informacije:

1. identifikacija komponente in;

2. tip, serijska številka in registracija zrakoplova, na katerega je bila določena komponenta nameščena, skupaj s sklicem na vgradnjo in odstranitev komponente, ter

3. za določeno komponento: skupno zbran čas letenja in/ali ciklov letenja in/ali število pristajankov in/ali koledarski čas, kot ustreza, ter;

4. informacije pod (d) iz tega odstavka, ki se nanašajo na komponento.

(f) Oseba, odgovorna za vodenje nalog stalne plovnosti po M.A Poddelu B, nadzoruje evidenco, kot je podrobno razloženo v tem odstavku, in jo na zahtevo predloži pristojnemu organu.

(g) Vsi vpisi v evidenco o stalni plovnost zrakoplova so jasni in natančni. Kadar je treba nek vpis popraviti, se popravke izvede na način, ki razločno kaže prvotni vpis.

(h) Lastnik ali operator zagotovi, da je vzpostavljen sistem hranjenja naslednje evidence za navedena obdobja:

1. vsa podrobna evidenca o vzdrževanju v zvezi z zrakoplovom in vsako komponento z omejeno življenjsko dobo, nameščeno na zrakoplov, vsaj 24 mesecev potem, ko je bil zrakoplov ali komponenta trajno umaknjena iz uporabe, in;

2. skupen čas in cikli letenja, kot ustreza, zrakoplova in vseh komponent z omejeno življenjsko dobo, vsaj 12 mesecev potem, ko je bil zrakoplov ali komponenta trajno umaknjena iz uporabe, in;

3. ustrezen čas in cikli letenja zrakoplova od zadnjega načrtovanega vzdrževanja komponente, ki je omejena glede življenjske dobe, vsaj dokler načrtovanega vzdrževanja komponente ne nadomesti drugo načrtovano vzdrževanje enakovrednega obsega dela in podrobnosti, in;

4. trenutni status izpolnjevanja programa vzdrževanja, tako da je mogoče ugotoviti skladnost s potrjenim programom vzdrževanja zrakoplova, vsaj dokler načrtovanega vzdrževanja zrakoplova ali komponente ne nadomesti drugo načrtovano vzdrževanje enakovrednega obsega dela in podrobnosti, in

5. trenutni status plovnostno tehničnih zahtev, ki veljajo za zrakoplov in komponente, vsaj 12 mesecev potem, ko je bil zrakoplov ali komponenta trajno umaknjena iz uporabe, in;

6. podrobnosti o trenutnih modifikacijah in popravilih zrakoplova, motorja(-ev), propelerja(-jev) in katere koli druge komponente, življenjsko pomembne za varnost leta, vsaj 12 mesecev potem, ko so bili trajno umaknjeni iz uporabe.

M.A.306 Operatorjev sistem tehničnega dnevnika

(a) V primeru komercialnega letalskega prevoza operator poleg zahtev M.A.305 uporabi sistem tehničnega dnevnika zrakoplova, ki za vsak zrakoplov vsebuje naslednje informacije:

1. informacije o vsakem letu, potrebne za zagotovitev stalne varnosti letenja, in;

2. tekoče potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje, in;

3. tekoča izjava o vzdrževanju, ki navaja status vzdrževanja zrakoplova glede tega, katero načrtovano in izredno vzdrževanje je naslednjič predvideno, razen če se pristojni organ strinja, da se izjava o vzdrževanju hrani nekje drugje, in;

4. vse neizvedene odložene odprave okvar, ki vplivajo na delovanje zrakoplova, in;

5. vsa potrebna navodila glede izvedbe podpore vzdrževanju.

(b) Sistem tehničnega dnevnika zrakoplova in nadaljnje spremembe odobri pristojni organ.

(c) Operator zagotovi, da se tehnični dnevnik zrakoplova hrani 36 mesecev po datumu zadnjega vpisa.

M.A.307 Prenos evidence o stalni plovnosti zrakoplova

(a) Lastnik ali operator zagotovi, da se takrat, ko se zrakoplov trajno prenese z enega lastnika ali operatorja na drugega, prenese tudi M.A.305 evidenca o stalni plovnosti in ustrezno operatorjeva tehnični dnevnik po M.A.306.

(b) Lastnik zagotovi, da se ob sklenitvi pogodbe za naloge vodenja stalne plovnosti z organizacijo za vodenje stalne plovnosti, na to organizacijo prenese M.A.305 evidenca o stalni plovnosti.

(c) Časovna obdobja, predpisana za hranjenje evidenc, še naprej veljajo za novega lastnika, operatorja ali organizacijo za vodenje stalne plovnosti.

PODDEL D

STANDARDI VZDRŽEVANJA

M.A.401 Podatki za vzdrževanje

(a) Oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, ima pri izvajanju vzdrževanja, vključno z modifikacijami in popravili, dostop do veljavnih tekočih podatkov za vzdrževanje in uporablja samo te podatke.

(b) Za namene tega dela so veljavni podatki za vzdrževanje:

1. vsaka veljavna zahteva, postopek, standard ali informacija, ki jo je izdal pristojni organ,

2. vsaka veljavna plovnostno tehnična zahteva,

3. veljavna navodila za stalno plovnost, ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, nosilci dodatnega certifikata tipa in katera koli organizacija, ki take podatke objavlja v skladu z Delom 21.

4. vsi veljavni podatki, izdani skladno s 145.A.45(d).

(c) Oseba ali organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, zagotovi, da so vsi veljavni podatki za vzdrževanje tekoči in takoj na voljo za uporabo, kadar se zahtevajo. Oseba ali organizacija vzpostavi sistem delovnih kartic ali delovnih pol, ki naj se uporablja, in na te delovne kartice ali pole natančno prepiše podatke za vzdrževanje ali izdela natančne sklice na določeno vzdrževalno nalogo ali naloge, vsebovane v teh podatkih za vzdrževanje.

M.A.402 Izvajanje vzdrževanja

(a) Vse vzdrževanje opravlja usposobljeno osebje po metodah, tehnikah, standardih in navodilih, opredeljenih v M.A.401 podatkih za vzdrževanje. Nadalje, po vsaki vzdrževalni nalogi, ki vpliva na varnost letenja, se izvede neodvisen pregled, razen če Del 145 drugače opredeljuje ali je tako dogovorjeno s pristojnim organom.

(b) Vse vzdrževanje se opravi z uporabo orodij, opreme in materiala, opredeljenega v M.A.401 podatkih za vzdrževanje, razen če Del 145 drugače opredeljuje. Kjer je treba, so orodje in oprema nadzorovani in umerjeni po uradno priznanem standardu.

(c) Območje, na katerem se opravlja vzdrževanje, je dobro organizirano in čisto kar zadeva umazanijo in kontaminacijo.

(d) Vse vzdrževanje se opravi ob upoštevanju kakršnih koli okoljskih omejitev, opredeljenih v M.A.401 podatkih za vzdrževanje.

(e) V primeru neprijaznih vremenskih razmer ali dolgotrajnega vzdrževanja je treba uporabiti ustrezne prostore.

(f) Po zaključku vsega vzdrževanja je treba opraviti splošno preverjanje za zagotovitev, da na zrakoplovu ali komponenti niso ostala kaka orodja, oprema in drugi tuji deli ali material, ter da so bile ponovno nameščene vse odstranjene panelne plošče za dostop.

M.A.403 Okvare zrakoplova

(a) Vsaka okvara zrakoplova, ki resno ogroža varnost poleta, se mora odpraviti pred naslednjim letom.

(b) Samo pooblaščeno potrditveno osebje v skladu z M.A.801(b)1, M.A.801(b)2 ali Delom 145 lahko ob uporabi M.A.401 podatkov za vzdrževanje odloči, ali okvara zrakoplova resno ogroža varnost letenja in zato odloči, kdaj in kateri ukrep za odpravo se opravi pred naslednjim poletom in odpravo katere napake je mogoče odložiti. To pa ne velja, kadar:

1. je za pilota uporaba potrjenega seznama minimalne opreme, kot je odločil pristojni organ obvezna; ali

2. okvare zrakoplova pristojni organ opredeljuje kot sprejemljive.

(c) Vsaka okvara zrakoplova, ki ne bi resno ogrožala varnosti letenja, se odpravi takoj, ko je to izvedljivo po datumu, ko je bila okvara zrakoplova prvič ugotovljena, in v časovnem roku, opredeljenem v podatkih za vzdrževanje.

(d) Vsaka okvara, ki ni bila odpravljena pred letom, se zapiše v evidenco za vzdrževanje zrakoplova po M.A.305 ali operatorjev sistem tehničnega dnevnika po M.A.306, kot ustreza.

PODDEL E

KOMPONENTE

M.A.501 Vgradnja

(a) Nobene komponente se ne sme namestiti, če ni v zadovoljivem stanju, če ni bila ustrezno sproščena v uporabo na EASA Obrazcu 1 ali enakovrednem ter je označena v skladu z Delom 21, Poddel Q, razen če je v Delu 145 in Poddelu F drugače opredeljeno.

(b) Pred vgradnjo komponente na zrakoplov oseba ali potrjena vzdrževalna organizacija zagotovi, da določena komponenta ustreza za namestitev, kadar lahko pride do različnih konfiguracij zaradi izvedbe modifikacije in/ali plovnostno tehnične zahteve.

(c) Standardni deli se namestijo na zrakoplov ali komponento samo, kadar podatki za vzdrževanje ta posebni standardni del opredeljujejo. Standardni deli se namestijo samo, ko jih spremljajo dokazila o skladnosti, sledljiva do veljavnega standarda.

(d) Material, ki je surovina ali potrošni material, se na zrakoplovu ali komponenti uporablja samo, če proizvajalec zrakoplova ali komponente tako navaja v ustreznih podatkih za vzdrževanje ali kot je opredeljeno v Delu 145. Tak material se uporabi samo, ko izpolnjuje zahtevano specifikacijo in ima ustrezno sledljivost. Ves material mora spremljati dokumentacija, ki se jasno nanaša na določen material in vsebuje izjavo o skladnosti s specifikacijo, pa tudi oba, proizvodni in dobaviteljev vir.

M.A.502 Vzdrževanje komponent

(a) Vzdrževanje komponent opravljajo ustrezno potrjene vzdrževalne organizacije po Poddelu F ali Delu 145.

(b) Vzdrževanje na kateri koli komponenti sme M.A.801(b)2 potrditveno osebje opravljati samo, ko so te komponente nameščene na zrakoplovu. Te komponente se lahko kljub temu začasno odstranijo za vzdrževanje, ko tako odstranitev izrecno dovoljuje priročnik vzdrževanja zrakoplova zaradi izboljšanja dostopa.

M.A.503 Komponente z omejeno življenjsko dobo

Vgrajene komponente z omejeno življenjsko dobo ne smejo presegati potrjene omejitve življenjske dobe, kot je opredeljeno v potrjenem programu vzdrževanja in plovnostno tehničnih zahtevah.

M.A.504 Nadzor neuporabnih komponent

(a) Komponenta velja za neuporabno, ko nastopi katera koli od naslednjih okoliščin:

1. potek omejitve življenjske dobe, kot je opredeljeno v programu vzdrževanja;

2. neizpolnjevanje veljavnih plovnostno tehničnih zahtev in drugih zahtev glede stalne plovnosti, ki jih je določila agencija;

3. ni potrebnih informacij za določitev statusa plovnosti ali ustreznosti za vgradnjo;

4. očitna prisotnost okvare ali slabega delovanja;

5. vključenost v nezgodo ali nesrečo, ki lahko vpliva na njegovo uporabnost.

(b) Neuporabne komponente se označijo in hranijo na varnem kraju pod nadzorom M.A.502 potrjene organizacije do sprejema sklepa o prihodnjem statusu te komponente.

(c) Komponente, ki so dosegle svojo potrjeno življenjsko dobo ali vsebujejo nepopravljivo okvaro, se razvrstijo kot nepopravljive in se jim ne dovoli ponovni vstop v sistem oskrbe s komponentami, razen če je bila podaljšana potrjena omejena življenjska doba ali pa je bila rešitev popravila potrjena v skladu z M.A.304.

(d) Vsaka oseba ali organizacija, odgovorna po Delu M, v primeru nepopravljivih komponent odstavka (c):

1. zadrži to komponento na lokaciji odstavka (b), ali;

2. uredi, da se komponenta onesposobi na način, ki zagotavlja, da je ni mogoče ekonomično rešiti ali popraviti pred razrešitvijo odgovornosti za to komponento.

(e) Ne glede na odstavek (d) lahko oseba ali organizacija, odgovorna po Delu M, prenese odgovornost za komponente, razvrščene kot nepopravljive, na organizacijo za usposabljanje ali raziskave, ne da bi jih onesposobila.

PODDEL F

VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

M.A.601 Področje uporabe

Ta poddel določa zahteve, ki jih mora organizacija izpolnjevati, da izpolnjuje pogoje za izdajo ali podaljšanje odobritve za vzdrževanje zrakoplovov in komponent, ki niso navedene v M.A.201(f) in (g).

M.A.602 Vloga

Vloga za izdajo ali spremembo odobritve vzdrževalne organizacije se izdela na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

M.A.603 Obseg odobritve

(a) Pristojni organ dodelitev odobritve prikaže tako, da izda potrdilo (vključeno v Dodatku 5). Priročnik potrjene vzdrževalne organizacije po M.A.604 mora določiti obseg dela, za katerega se šteje, da je odobren.

Dodatek 4 k temu delu opredeljuje vse možne razrede in ratinge, možne po M.A Poddelu F

(b) Potrjena vzdrževalna organizacija lahko v skladu s podatki za vzdrževanje izdela omejeno število delov za uporabo v teku del v svojih lastnih objektih, kot je določeno v priročniku vzdrževalne organizacije.

M.A.604 Priročnik vzdrževalne organizacije

(a) Vzdrževalna organizacija zagotovi priročnik, ki vsebuje vsaj naslednje informacije:

1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni poslovodni delavec za potrditev, da bo organizacija stalno delala v skladu z Delom M in priročnikom ob vsakem času, in;

2. obseg dela organizacije, in;

3. naziv(-e) in ime(-na) oseb(-) iz M.A.606(b), in;

4. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med osebami iz M.A.606(b), in;

5. seznam potrditvenega osebja, in;

6. splošen opis in lokacijo objektov, in;

7. postopke, ki opredeljujejo, kako vzdrževalna organizacija zagotavlja skladnost s tem Delom, in;

8. postopek(-e) za spremembo priročnika vzdrževalne organizacije.

(b) Priročnik vzdrževalne organizacije in njegove spremembe odobri pristojni organ.

(c) Ne glede na odstavek (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka (v nadaljevanju neposredna odobritev).

M.A.605 Objekti

Organizacija zagotovi, da

(a) so na voljo objekti za vse načrtovano delo, specializirane delavnice in oddelki pa ustrezno ločeni za zagotovitev zaščite pred kontaminacijo in okoljem.

(b) je zagotovljena pisarniška namestitev za vodenje vsega načrtovanega dela, vključno zlasti izpolnjevanje evidence o vzdrževanju.

(c) so zagotovljene varne zmogljivosti za skladiščenje komponent, opreme, orodja in materiala. Pogoji za skladiščenje zagotavljajo ločitev neuporabnih komponent in materiala od vseh drugih komponent, materiala, opreme in orodja. Pogoji skladiščenja so v skladu s proizvajalčevimi navodili in dostop je omejen na pooblaščeno osebje.

M.A.606 Zahteve za osebje

(a) Organizacija imenuje odgovornega poslovodnega delavca, ki ima pooblastilo podjetja za zagotovitev, da je mogoče vse vzdrževanje, ki ga zahteva stranka, financirati in opraviti po standardu, ki ga zahteva ta del.

(b) Imenuje se oseba ali skupina oseb z odgovornostjo za zagotavljanje, da organizacija vedno izpolnjuje ta poddel. Odgovorna(-e) je/so predvsem odgovornemu poslovodnemu delavcu.

(c) Vsem osebam odstavka (b) je omogočeno, da pokažejo ustrezno znanje, osnove in ustrezne izkušnje, povezane z vzdrževanjem zrakoplova in/ali komponent.

(d) Organizacija ima ustrezno osebje za običajno pričakovano pogodbeno delo. Dovoljena je uporaba začasnega osebja s podizvajalsko pogodbo v primeru večjega obsega pogodbenega dela, kot je običajno pričakovano, in samo za osebje, ki ne izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje.

(e) Kvalifikacije vsega osebja, ki se ukvarja z vzdrževanjem, morajo biti izkazane in dokumentirane.

(f) Osebje, ki opravlja specializirane naloge, kot so varjenje, preskušanje/neporušitveni pregled, razen barvnega kontrasta, je usposobljeno v skladu z uradno priznanim standardom.

(g) Vzdrževalna organizacija mora imeti dovolj potrditvenega osebja za izdajo M.A.612 in M.A.613 potrdil o sprostitvi zrakoplovov in komponent v obratovanje in uporabo. Morajo izpolnjevati zahteve Dela 66.

M.A.607 Potrditveno osebje

(a) Poleg M.A.606(g) lahko potrditveno osebje izvaja svoje pravice samo, če je organizacija zagotovila:

1. da potrditveno osebje lahko izkaže, da je v predhodnem dveletnem obdobju imelo šest mesecev ustreznih izkušenj z vzdrževanjem ali izpolnjevalo določbo za izdajo ustreznih pravic; in,

2. da potrditveno osebje primerno pozna ustrezen zrakoplov in/ali komponente zrakoplova, ki jih je treba vzdrževati, prav tako pa organizacijske postopke s tem v zvezi.

(b) V naslednjih nepredvidenih primerih, ko je zrakoplov ostal na zemlji na lokaciji, ki ni glavna baza in kjer ni na voljo ustreznega potrditvenega osebja, lahko vzdrževalna organizacija, s katero je sklenjena pogodba za zagotavljanje podpore vzdrževanju, izda enkratno pooblastilo za potrjevanje:

1. enemu svojih uslužbencev, ki ima kvalifikacije za tip zrakoplova podobne tehnologije, konstrukcije in sistemov; ali

2. kateri koli osebi z najmanj petletnimi izkušnjami z vzdrževanjem, ki ima veljavno ICAO licenco za vzdrževanje zrakoplova za tip zrakoplova, ki zahteva potrdilo, pod pogojem, da na lokaciji ni organizacije, ustrezno potrjene po tem Delu, ter da organizacija, s katero je bila sklenjena pogodba, pridobi in zadrži v evidenci dokazilo o izkušnjah in licenci te osebe.

O vseh teh primerih je treba poročati pristojnemu organu v sedmih dneh od izdaje takega pooblastila za potrjevanje. Potrjena vzdrževalna organizacija, ki izdaja enkratno pooblastilo za potrjevanje, zagotovi, da se vsako tako vzdrževanje, ki bi lahko vplivalo na varnost leta, ponovno preveri.

(c) Potrjena vzdrževalna organizacija dokumentira vse podrobnosti v zvezi s potrditvenim osebjem in ohranja tekoči spisek vsega potrditvenega osebja.

M.A.608 Komponente, oprema in orodje

(a) Organizacija:

1. ima opremo in orodje, opredeljeno v M.A.609 podatkih za vzdrževanje, ali preverjeno enakovredno orodje, kot je navedeno v priročniku vzdrževalne organizacije in je potrebno za vsakodnevno vzdrževanje v obsegu odobritve; in,

2. izkazuje, da ima dostop do vse druge opreme in orodja, ki se uporablja samo občasno.

(b) Orodja in oprema se nadzorujejo in umerjajo po uradno priznanem standardu. Organizacija hrani evidenco o teh umerjanjih in uporabljenih standardih.

(c) Organizacija pregleda, razvrsti in ustrezno loči vse vstopajoče komponente.

M.A.609 Podatki za vzdrževanje

Potrjena vzdrževalna organizacija pri izvajanju vzdrževanja ima in uporablja tekoče podatke za vzdrževanje, opredeljene v M.A.401, vključno z modifikacijami in popravili. V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih priskrbi stranka, je potrebno te podatke imeti samo takrat, ko delo poteka.

M.A.610 Delovni nalogi za vzdrževanje

Pred začetkom vzdrževanja se organizacija in stranka dogovorita o pismenem delovnem nalogu, da bi jasno določili vzdrževanje, ki ga je treba opraviti.

M.A.611 Standardi vzdrževanja

Vse vzdrževanje se opravi v skladu z zahtevami M.A Poddela D.

M.A.612 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje

Ob zaključku vsega zahtevanega vzdrževanja zrakoplova v skladu s tem poddelom se po M.A.801 izda potrdilo o sprostitvi v obratovanje.

M.A.613 Potrdilo o sprostitvi komponente v obratovnaje

(a) Ob zaključku vsega zahtevanega vzdrževanja komponente v skladu s tem poddelom se izda dovoljenje za sprostitev v uporabo za komponento v skladu z M.A.802, izda se EASA obrazec 1, razen za tiste komponente, izdelane v skladu z M.A.603(b).

(b) Dokument dovoljenja za sprostitev komponente v uporabo, EASA obrazec 1, se lahko izdela iz računalniške podatkovne baze.

M.A.614 Evidenca o vzdrževanju

(a) Potrjena vzdrževalna organizacija evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu. Evidenca, potrebna za dokazovanje, da so bile izpolnjene vse zahteve za izdajo potrdila o sprostitvi v obratovanje, vključno s podizvajalčevimi dokumenti o sprostitvi, se zadrži.

(b) Potrjena vzdrževalna organizacija zagotovi kopijo vsakega potrdila o sprostitvi v obratovanje lastniku zrakoplova skupaj s kopijo podatkov o kakršnem koli specifičnem potrjenem popravilu/spremembi, uporabljenih za opravljena popravila/modifikacije.

(c) Potrjena vzdrževalna organizacija obdrži kopijo vse evidence o vzdrževanju in s tem povezanih podatkov za vzdrževanje za tri leta od datuma, ko je bil zrakoplov ali komponenta, na katero se delo nanaša, iz potrjene vzdrževalne organizacije sproščena v obratovanje.

1. Evidenca se hrani na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami in krajo.

2. Vsa računalniška strojna oprema, uporabljena za zagotavljanje rezervne kopije, se hrani na drugi lokaciji in ne tam, kjer se hranijo delovni podatki, v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.

3. Kadar potrjena vzdrževalna organizacija zaključi svoje delovanje, se vsa zadržana evidenca o vzdrževanju, ki zajema zadnji dve leti, odpošlje zadnjemu lastniku ali stranki zadevnega zrakoplova ali komponente ali pa se shrani, kot je določil pristojni organ.

M.A.615 Privilegiji organizacije

Organizacija lahko:

1. vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na lokacijah, opredeljenih v potrdilu o odobritvi in priročniku.

2. vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na kateri koli drugi lokaciji, pod pogojem, da je tako vzdrževanje potrebno samo za odpravo napak, ki so se pojavile.

3. izda potrdila o sprostitvi v uporabo ob zaključku vzdrževanja v skladu z M.A.612 ali M.A.613.

M.A.616 Organizacijski pregled

Za zagotovitev, da potrjena vzdrževalna organizacija nadaljuje z izpolnjevanjem zahtev tega poddela, le-ta redno organizira organizacijske preglede.

M.A.617 Spremembe potrjene vzdrževalne organizacije

Da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom, ga potrjena vzdrževalna organizacija obvesti o vsakem predlogu za izvedbo katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo:

1. ime organizacije;

2. lokacija organizacije;

3. dodatne lokacije organizacije;

4. odgovorni poslovodni delavec;

5. katera koli od oseb, navedenih v odstavku M.A.606(b);

6. objekti, oprema, orodje, material, postopek, področje dela in potrditveno osebje, ki bi lahko vplivali na odobritev.

V primeru predlaganih sprememb osebja, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, je treba o teh spremembah obvestiti ob prvi priložnosti.

M.A.618 Stalna veljavnost odobritve

(a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem. Ostaja veljavna pod pogojem, da:

1. organizacija ostaja skladna s tem delom po določbah, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot so opredeljene v M.A.619, in;

2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem delom, in;

3. odobritev ni umaknjena ali preklicana;

(b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi vrne pristojnemu organu.

M.A.619 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost poleta.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost poleta.

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu z M.B.605 nosilec potrdila vzdrževalne organizacije opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje zadovoljivo izkaže pristojnemu organu v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL G

ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

M.A.701 Področje uporabe

Ta poddel določa zahteve, ki jih mora organizacija izpolnjevati, da je upravičena do izdaje ali podaljšanja odobritve za vodenje stalne plovnosti zrakoplova.

M.A.702 Zahtevek

Zahtevek za izdajo ali spremembo odobritve organizacije za vodenje stalne plovnosti se pripravi na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

M.A.703 Obseg odobritve

(a) Dodelitev odobritve pristojni organ prikaže tako, da izda potrdilo, vključeno v Dodatku VI. M.A.704 odobreni priročnik za vodenje stalne plovnosti mora opredeliti obseg dela, za katerega se šteje, da predstavlja odobritev.

(b) Ne glede na odstavek (a) je odobritev za komercialni letalski prevoz del spričevala letalskega prevoznika za upravljani zrakoplov, ki ga je pristojni organ izdal.

M.A.704 Priročnik vodenja stalne plovnosti

(a) Organizacija za vodenje stalne plovnosti zagotovi priročnik vodenja stalne plovnosti, ki vsebuje naslednje informacije:

1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni poslovodni delavec za potrditev, da bo organizacija delovala v skladu s tem Delom in priročnikom ob vsakem času, in;
2. obseg dela organizacije, in;
3. naziv(-e) in ime(-na) osebe(-) iz M.A.706(b) in M.A.706(c), ter;
4. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med osebami iz M.A.706(b) in M.A.706(c), ter;
5. spisek M.A.707 osebja za pregled plovnosti, in;
6. splošen opis in lokacijo objektov, in;
7. postopke, ki opredeljujejo, kako organizacija za vodenje stalne plovnosti zagotavlja skladnost s tem Delom, in;
8. postopke za spremembo priročnika vodenja stalne plovnosti.

(b) Priročnik vodenja stalne plovnosti in njegove spremembe odobri pristojni organ.

Ne glede na odstavek (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka po priročniku (v nadaljevanju neposredna odobritev).

M.A.705 Objekti

Organizacija za vodenje stalne plovnosti za osebje, opredeljeno v M.A.706, zagotovi primerne pisarne na ustreznih lokacijah.

M.A.706 Zahteve za osebje

(a) Organizacija imenuje odgovornega poslovodnega delavca, ki ima podjetniško pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse dejavnosti vodenja stalne plovnosti financirati in opraviti v skladu s tem delom.

(b) Za komercialni letalski prevoz je odgovorni poslovodni delavec iz odstavka (a) oseba, ki ima tudi pooblastilo podjetja za zagotavljanje, da je mogoče vse postopke operatorja financirati in opraviti po standardu, zahtevanem za izdajo spričevala letalskega prevoznika.

(c) Imenuje se oseba ali skupina oseb z odgovornostjo za zagotavljanje, da organizacija vedno izpolnjuje ta Poddel. Odgovorna(-e) je/so predvsem odgovornemu poslovodnemu delavcu.

(d) Za komercialni letalski prevoz odgovorni poslovodni delavec imenuje nosilca položaja. Ta oseba je odgovorna za vodenje in nadzorstvo dejavnosti stalne plovnosti po odstavku (c).

(e) Imenovani nosilec položaja iz odstavka (d) ni zaposlen pri organizaciji, potrjeni po Delu 145, ki ima sklenjeno pogodbo z operatorjem, razen če se pristojni organ izrecno strinja.

(f) Organizacija ima dovolj ustrezno kvalificiranega osebja za pričakovano delo.

(g) Vsem osebam po odstavkih (c) in (d) je omogočeno, da pokažejo ustrezno znanje, osnove in ustrezne izkušnje v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova.

(h) Usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vodenjem stalne plovnosti, je dokumentirana.

M.A.707 Osebje za pregled plovnosti

(a) Da bi bila potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjena za opravljanje pregledov plovnosti, ima ustrezno osebje za pregled plovnosti za izdajo potrdil ali priporočil za pregled plovnosti po M.A Poddelu I. Poleg izpolnjevanja zahtev po M.A.706 ima to osebje pridobljene:

1. vsaj petletne izkušnje s stalno plovnostjo, in;

2. ustrezno licenco po Delu 66, diplomo iz aeronavtike ali enakovredno spričevalo, in;

3. formalno usposabljanje iz aeronavtičnega vzdrževanja, in;

4. položaj z ustreznimi odgovornostmi v potrjeni organizaciji.

(b) Osebju za pregled plovnosti, ki ga je imenovala potrjena organizacija za stalno plovnost, lahko potrjena organizacija za stalno plovnost izda pooblastilo, ko ga formalno sprejme pristojni organ po zadovoljivem zaključku pregleda plovnosti pod nadzorstvom.

(c) Organizacija zagotovi, da osebje za pregled plovnosti zrakoplova lahko izkaže ustrezne najnovejše izkušnje pri vodenju stalne plovnosti.

(d) Osebje za pregled plovnosti se določi z navedbo vsake osebe v priročniku vodenja stalne plovnosti skupaj s sklicem na njeno pooblastilo za pregled plovnosti.

(e) Organizacija hrani evidenco vsega osebja za pregled plovnosti, ki vključuje podrobnosti o ustreznih kvalifikacijah, hranjenih skupaj s povzetkom ustreznih izkušenj in usposabljanja iz vodenja stalne plovnosti ter kopijo pooblastila. Ta evidenca se hrani do dve leti potem, ko je osebje za pregled plovnosti zapustilo organizacijo.

M.A.708 Vodenje stalne plovnosti

(a) Vsako vodenje stalne plovnosti se opravlja v skladu s predpisi M.A Poddela C.

(b) Za vsak voden zrakoplov potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti:

1. pripravi in nadzoruje program vzdrževanja za zrakoplov, katerega vzdrževanje vodi, vključno s kakršnim koli veljavnim programom zanesljivosti,

2. predstavi program vzdrževanja zrakoplova in njegove spremembe pristojnemu organu za odobritev ter zagotovi kopijo programa lastniku zrakoplova, ki ga upravlja v nekomercialne namene.

3. vodi odobritev modifikacij in popravil,

4. zagotovi, da se vse vzdrževanje opravlja v skladu s potrjenim programom vzdrževanja in sprosti v skladu z M.A Poddelom H,

5. zagotovi, da se uporabljajo vse veljavne plovnostno tehnične zahteve in zahteve za delovanje z vplivom na stalno plovnost,

6. zagotovi, da vse okvare, odkrite med načrtovanim vzdrževanjem ali sporočene, popravi ustrezno potrjena vzdrževalna organizacija,

7. zagotovi, da se zrakoplov sprejme v ustrezno potrjeno vzdrževalno organizacijo, kadar koli je to potrebno,

8. usklajuje načrtovano vzdrževanje, uporabo plovnostno tehničnih zahtev, zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in pregled komponent za zagotovitev, da je delo pravilno opravljeno,

9. vodi in arhivira vso evidenco o stalni plovnosti in/ali operatorjev tehnični dnevnik.

10. zagotovi, da poročilo o masi in ravnotežju odraža trenutno stanje zrakoplova.

(c) V primeru komercialnega letalskega prevoza, ko operator ni ustrezno potrjen po Delu 145, operator sklene pismeno pogodbo o vzdrževanju med operatorjem in organizacijo, potrjeno po Delu 145, ali drugim operatorjem s podrobno navedbo funkcij, opredeljenih po M.A.301-2, M.A.301-3, M.A.301-5 in M.A.301-6, ki zagotavljajo, da vse vzdrževanje opravi predvsem potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145, in opredeljujejo podporo funkcijam kakovosti iz M.A.712(b). Pogodbe za vzdrževanje zrakoplova v bazi, načrtovano linijsko vzdrževanje in vzdrževanje motorjev, skupaj z vsemi spremembami, odobri pristojni organ. Vendar pa je v primeru:

1. zrakoplova, ki zahteva nenačrtovano linijsko vzdrževanje, lahko pogodba v obliki posameznih delovnih nalogov, naslovljenih na vzdrževalno organizacijo po Delu 145.

2. vzdrževanja komponent, vključno z vzdrževanjem motorja, lahko pogodba, kot je omenjena v odstavku (c), v obliki posameznih delovnih nalogov, naslovljenih na vzdrževalno organizacijo po Delu 145.

M.A.709 Dokumentacija

Potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti ima in uporablja veljavne tekoče podatke za vzdrževanje po M.A.401 pri izvajanju nalog stalne plovnosti po M.A.708.

M.A.710 Pregled plovnosti

(a) Da bi izpolnili zahtevo po M.A.902 pregledu plovnosti zrakoplova, potrjena organizacija za stalno plovnost opravi polni dokumentirani pregled evidence zrakoplova, da se zadovoljivo prepriča o naslednjem:

1. je bilo pravilno evidentirano skupno število ur in z njimi povezanih ciklov zrakoplova za strukturo letala, motor in propeler, in;

2. letalski priročnik velja za konfiguracijo zrakoplova in odraža status zadnje spremembe, in;

3. je bilo opravljeno vse potrebno vzdrževanje zrakoplova po potrjenem programu vzdrževanja, in;

4. so bile popravljene vse znane okvare ali ustrezno nadzorovano prenesene naprej, in;

5. so bile uporabljene in ustrezno evidentirane vse veljavne plovnostno tehnične zahteve, in;

6. so bile registrirane vse modifikacije in popravila, narejena na zrakoplovu, ter so potrjena v skladu z Delom 21, in;

7. vse komponente z omejeno življenjsko dobo, vgrajene v zrakoplov, so pravilno identificirane, registrirane in niso presegle potrjene omejitve življenjske dobe, in;

8. je bilo vse vzdrževanje sproščeno v skladu s tem Delom, in;

9. tekoče poročilo o masi in ravnotežju odraža konfiguracijo zrakoplova in je veljavno, ter

10. zrakoplov je skladen z zadnjo revizijo svojega projekta tipa, ki ga je odobrila agencija.

(b) Osebje za pregled plovnosti potrjene organizacije za vodenje stalne plovnosti opravlja fizični pregled zrakoplova. Za ta pregled osebju za pregled plovnosti, ki ni ustrezno usposobljeno po Delu 66, pomaga tako usposobljeno osebje.

(c) S fizičnim pregledom zrakoplova osebje za pregled plovnosti zagotovi, da:

1. so vse zahtevane oznake in nalepke pravilno nameščene, in;

2. je zrakoplov skladen s svojim potrjenim letalskim priročnikom, in;

3. se konfiguracija zrakoplova sklada s potrjeno dokumentacijo, in;

4. ni mogoče najti očitne okvare, ki ni bila obravnavana po M.A.404 in

5. ni mogoče najti neskladnosti med zrakoplovom in dokumentiranim pregledom evidence po odstavku (a).

(d) Z odstopanjem od M.A.902(a) je mogoče pregled plovnosti opraviti največ 90 dni pred rokom brez izgube stalnosti vzorca pregleda plovnosti, da bi se lahko fizični pregled odvijal med vzdrževalnim pregledom.

(e) M.A.902 potrdilo o pregledu plovnosti (EASA Form 15b) ali priporočilo izda ustrezno pooblaščeno M.A.707 osebje za pregled plovnosti v imenu potrjene organizacije za vodenje stalne plovnosti, ko se zadovoljivo prepriča, da je bil pregled plovnosti pravilno opravljen.

(f) Kopija vsakega potrdila pregleda plovnosti, izdanega za zrakoplov ali podaljšanega, se v 10 dneh pošlje državi članici registracije tega zrakoplova.

(g) Nalog pregleda plovnosti se ne oddaja podizvajalcem.

(h) Če bi bil izid pregleda plovnosti neuspešen, se o tem obvesti pristojni organ.

M.A.711 Privilegiji organizacije

(a) Potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti sme:

1. voditi stalno plovnost zrakoplova za nekomercialni letalski prevoz, kot je navedeno v potrdilu o odobritvi.

2. voditi stalno plovnost zrakoplova za nekomercialni letalski prevoz, kadar je naveden na spričevalu letalskega prevoznika.

3. dogovoriti se za opravljanje nalog stalne plovnosti v mejah svoje odobritve z drugo organizacijo, ki dela pod njenim sistemom kakovosti.

(b) Potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti sme biti dodatno potrjena za:

1. izdajo potrdila o pregledu plovnosti, ali

2. izdelavo priporočila za pregled plovnosti državi članici registracije.

(c) Organizacija je registrirana v eni državi članici, da se ji odobri privilegij po odstavku (b).

M.A.712 Sistem kakovosti

(a) Za zagotovitev, da bo potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti še naprej izpolnjevala zahteve tega Poddela, vzpostavi sistem kakovosti in imenuje vodjo kakovosti za spremljanje skladnosti in ustreznosti postopkov, zahtevanih za zagotavljanje plovnosti zrakoplova. Spremljanje in nadzor skladnosti vključuje sistem povratnih informacij odgovornemu poslovodnemu delavcu za zagotovitev korektivnega ukrepanja po potrebi.

(b) Sistem kakovosti spremlja in nadzoruje dejavnosti po M.A Poddelu G. Vključuje vsaj naslednje funkcije:

1. spremljanje in nadzorovanje, da se vse dejavnosti po M.A Poddelu G opravljajo v skladu s potrjenimi postopki, in,

2. spremljanje in nadzorovanje, da se vse vzdrževanje po podizvajalski pogodbi opravlja v skladu s pogodbo, in

3. spremljanje in nadzorovanje stalnega izpolnjevanja zahtev tega dela.

(c) Evidenca o teh dejavnostih se hrani vsaj dve leti.

(d) Kjer je potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti potrjena v skladu z nekim drugim Delom, se lahko sistem kakovosti kombinira s tem, kar zahteva ta drugi Del.

(e) V primeru komercialnega letalskega prevoza je M.A sistem kakovosti po M.A Poddelu G sestavni del sistema kakovosti operatorja.

(f) V primeru manjše organizacije po M.A Poddelu G, ki nima privilegijev, potrjenih po M.A.711(b), je mogoče sistem kakovosti nadomestiti z opravljanjem rednih organizacijskih pregledov.

M.A.713 Spremembe potrjene organizacije za stalno plovnost.

Da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom, ga potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti obvesti o vsakem predlogu za izvedbo katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo:

1. ime organizacije;

2. lokacija organizacije;

3. dodatne lokacije organizacije;

4. odgovorni poslovodni delavec;

5. katera koli od oseb, navedenih v odstavku M.A.706(c);

6. objekti, postopki, obseg dela in osebje, ki bi lahko vplivali na odobritev.

V primeru predlaganih sprememb oseb, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, ga je treba o teh spremembah obvestiti ob prvi priložnosti.

M.A.714 Hranjenje evidence

(a) Potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu. Evidenca, ki jo zahteva M.A.305 in, če ustreza, M.A.306, se zadrži.

(b) Če ima organizacija za vodenje stalne plovnosti pravico iz M.A.711(b), obdrži kopijo vsakega izdanega potrdila in priporočila o pregledu plovnosti, skupaj z vsemi spremljajočimi dokumenti.

(c) Organizacija za vodenje stalne plovnosti obdrži kopijo vse evidence, navedene v odstavku (b), še dve leti potem, ko je bil zrakoplov stalno umaknjen iz uporabe.

(d) Evidenca se hrani na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spremembo in krajo.

(e) Vsa računalniška strojna oprema za zagotavljanje rezervne kopije se hrani na drugi lokaciji in ne tam, kjer se hranijo delovni podatki, v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.

(f) Kjer se vodenje stalne plovnosti zrakoplova prenese na drugo organizacijo ali osebo, se vsa zadržana evidenca prenese na omenjeno osebo ali organizacijo. Časovna obdobja, predpisana za zadržanje evidence, še naprej veljajo za omenjeno organizacijo ali osebo.

(g) Ko organizacija za vodenje stalne plovnosti zaključi svoje delovanje, se vsa zadržana evidenca prenese na lastnika zrakoplova.

M.A.715 Stalna veljavnost odobritve

(a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem. Veljavna ostaja pod pogojem, da:

1. organizacija ostaja skladna s tem Delom v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot so opredeljene v M.B.705, in;

2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem Delom, in;

3. odobritev ni umaknjena ali preklicana;

(b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi pristojnemu organu vrne.

M.A.716 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost poleta.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost leta.

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu z M.B.705 imetnik odobritve organizacije za vodenje stalne plovnosti opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL H

POTRDILO O SPROSTITVI V OBRATOVANJE – CRS

M.A.801 Potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje

(a) Razen za zrakoplov, ki ga je v obratovanje sprostila organizacija po Delu 145, se potrdilo o sprostitvi v obratovanje izda skladno s tem Poddelom.

(b) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje se izda pred poletom ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja. Kadar se zadovoljivo prepriča, da je bilo vse vzdrževanje pravilno opravljeno, potrdilo o sprostitvi v obratovanje izda:

1. ustrezno potrditveno osebje v imenu potrjene vzdrževalne organizacije po M.A Poddelu F; ali

2. razen za izpolnjevanje nalog zahtevnega vzdrževanja, navedenih v Dodatku 7, potrditveno osebje, ki izpolnjuje zahteve Dela 66, ali

3. lastnik-pilot po M.A.803.

(c) V primeru sprostitve v obratovanje po (b)2 lahko potrditvenemu osebju pri izvrševanju nalog vzdrževanja pomaga ena ali več oseb pod njegovim neposrednim in stalnim nadzorom.

(d) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje vsebuje osnovne podrobnosti o opravljenem vzdrževanju, datum, ko je bilo to vzdrževanje zaključeno, in

1. identiteto, vključno s sklicem na odobritev potrjene vzdrževalne organizacije po M.A Poddelu F, ki izdaja tako potrdilo; ali

2. v primeru pododstavka (b)2 potrdila o sprostitvi v obratovanje, identiteto in, če ustreza, številko licence potrditvenega osebja, ki izdaja tako potrdilo.

(e) Ne glede na odstavek (b) se v primeru nepopolnega vzdrževanja to dejstvo vpiše v potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje pred izdajo tega potrdila.

(f) Potrdila o sprostitvi v obratovanje se ne izda v primeru kakršne koli znane neskladnosti, ki resno ogroža varnost poleta.

M.A.802 Potrdilo o sprostitvi komponente v obratovanje

(a) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje se izda ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja komponente zrakoplova v času, ko ni na zrakoplovu.

(b) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje, identificiran kot EASA obrazec 1, za države članice predstavlja dovoljenje za sprostitev komponente zrakoplova v uporabo.

M.A.803 Pooblastilo pilota-lastnika

(a) Lastnik-pilot je oseba, ki poseduje ali ima v skupni lasti zrakoplov, ki se vzdržuje, ter ima veljavno pilotsko licenco z ustreznim ratingom tipa ali razreda.

(b) Za vsak zasebno upravljan zrakoplov enostavne konstrukcije in z največjo vzletno maso manj kot 2730 kg, zmaj in balon, sme lastnik-pilot izdati potrdilo o sprostitvi v obratovanje po omejenem vzdrževanju lastnika pilota, navedenem v Dodatku VIII.

(c) Omejeno vzdrževanje lastnika pilota se opredeli v M.A.302 programu vzdrževanja zrakoplova.

(d) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje je treba vpisati v tehnične knjige, vsebovati mora osnovne podrobnosti o opravljenem vzdrževanju, datum, ko je bilo to vzdrževanje zaključeno, in identiteto ter številko pilotske licence lastnika-pilota, ki izdaja tako potrdilo.

PODDEL I

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

M.A.901 Pregled plovnosti zrakoplova

Za zagotovitev veljavnosti potrdila o plovnosti zrakoplova je treba redno opravljati pregled plovnosti zrakoplova in njegove evidence o stalni plovnosti.

(a) Potrdilo o pregledu plovnosti je izdano v skladu z Dodatkom III (EASA obrazec 15a ali 15b) ob zaključku zadovoljivega pregleda plovnosti in velja eno leto.

(b) Zrakoplov v nadzorovanem okolju je zrakoplov, ki ga stalno vodi potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti po M.A Poddelu G, ki v preteklih 12 mesecih ni zamenjal organizacij in ga vzdržujejo potrjene vzdrževalne organizacije. To vključuje vzdrževanje po M.A.803(b), opravljeno in sproščeno v obratovanje po M.A.801(b)2 ali M.A.801(b)3.

(c) Če je zrakoplov v nadzorovanem okolju, sme organizacija za vodenje stalne plovnosti, ki vodi letalo, če je ustrezno potrjena:

1. izdati potrdilo o pregledu plovnosti v skladu z M.A.710, in

2. za potrdila o pregledu plovnosti, ki jih je izdala, ko je zrakoplov ostal v nadzorovanem okolju, dvakrat podaljšati veljavnost potrdila o pregledu plovnosti, vsakokrat za obdobje enega leta. Potrdila o pregledu plovnosti se ne podaljša, če organizacija ve ali ima razlog, zaradi katerega verjame, da zrakoplov ni ploven.

(d) Če zrakoplov ni v nadzorovanem okolju ali ga vodi potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti po M.A Poddelu G, ki nima privilegijev za opravljanje pregledov plovnosti, izda potrdilo o pregledu plovnosti pristojni organ po zadovoljivi oceni, ki temelji na priporočilu potrjene organizacije za vodenje stalne plovnosti, poslanem skupaj z zahtevkom lastnika ali operatorja. To priporočilo temelji na pregledu plovnosti, opravljenem v skladu z M.A.710.

(e) Kadar koli okoliščine kažejo na potencialno ogroženost varnosti, se lahko pristojni organ odloči, da bo sam opravil pregled plovnosti in izdal potrdilo o pregledu plovnosti. V tem primeru lastnik ali operator pristojnemu organu zagotovi:

— dokumentacijo, ki jo pristojni organ zahteva,

— primerno namestitev na ustrezni lokaciji za njegovo osebje, in

— kadar je treba, podporo osebja, ustrezno usposobljenega v skladu z Delom 66.

M.A.902 Veljavnost potrdila o pregledu plovnosti

(a) Potrdilo o pregledu plovnosti postane neveljavno, če:

1. je začasno ukinjeno ali preklicano; ali

2. je začasno ukinjeno ali preklicano spričevalo o plovnosti; ali

3. zrakoplov ni v registru zrakoplovov države članice, ali

4. je certifikat tipa, po katerem je bilo izdano spričevalo o plovnosti, začasno ukinjen ali preklican.

(b) Zrakoplov ne sme leteti, če je spričevalo o plovnosti neveljavno ali če:

1. stalna plovnost zrakoplova ali katere koli komponente, nameščene na zrakoplov, ne izpolnjuje zahtev tega Dela; ali

2. zrakoplov ne ostaja skladen s projektom tipa, ki ga je odobrila agencija; ali

3. je zrakoplov pri delovanju presegel omejitve potrjenega letalskega priročnika ali spričevala o plovnosti, ne da se ustrezno ukrepalo; ali

4. je bil zrakoplov vpleten v nesrečo ali nezgodo, ki vpliva na plovnost zrakoplova brez nadaljnjega ukrepanja za obnovitev plovnosti; ali

5. modifikacija ali popravilo ni bilo potrjeno v skladu z Delom 21.

(c) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o pregledu plovnosti vrne pristojnemu organu.

M.A.903 Prenos registracije zrakoplova znotraj EU

(a) Pri prenosu registracije zrakoplova znotraj EU prosilec:

1. obvesti prejšnjo državo članico, v kateri državi članici bo registriran, zatem

2. zaprosi novo državo članico za izdajo novega spričevala o plovnosti v skladu z Delom 21.

(b) Ne glede na M.A.902(a)(3) prejšnje potrdilo o pregledu plovnosti ostane v veljavi do datuma poteka.

M.A.904 Pregled plovnosti zrakoplova, uvoženega v EU

(a) Pri uvozu zrakoplova v državo članico registra iz tretje države prosilec

1. zaprosi državo članico registracije za izdajo novega spričevala o plovnosti v skladu z Delom 21 in

2. naroči pregled plovnosti pri ustrezno potrjeni organizaciji za vodenje stalne plovnosti, in

3. naroči, da vse zahtevano vzdrževanje opravi organizacija za vodenje stalne plovnosti.

(b) Ko se organizacija za vodenje stalne plovnosti zadovoljivo prepriča, da zrakoplov izpolnjuje ustrezne zahteve, pošlje dokumentirano priporočilo za izdajo potrdila o pregledu plovnosti državi članici registracije.

(c) Lastnik dovoli dostop do zrakoplova, da država članica registracije opravi pregled.

(d) Država članica registracije bo izdala novo spričevalo o plovnosti, ko se zadovoljivo prepriča, da zrakoplov izpolnjuje predpise Dela 21.

(e) Država članica izda tudi potrdilo o pregledu plovnosti, ki običajno velja eno leto, razen če ima država članica varnostne razloge za omejitev veljavnosti.

M.A.905 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost leta.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev Dela M, ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost leta.

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu z M.B.303 oseba ali organizacija, odgovorna po M.A.201, opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom, vključno z ustreznim korektivnim ukrepanjem za preprečitev ponovnega pojava ugotovitve in poglavitnega vzroka zanjo.

ODDELEK B

POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A

SPLOŠNO

M.B.101 Področje uporabe

Ta oddelek vzpostavlja upravne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za uporabo in uveljavljanje Oddelka A tega Dela.

M.B.102 Pristojni organ

(a) *Splošno*

Država članica morajo imenovati pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitev ali preklic odobritev in za nadzor stalne plovnosti. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

(b) *Viri*

Število osebja mora ustrezati za opravljanje zahtev, ki so podrobno opisane v tem Delu B.

(c) *Kvalifikacije in usposabljanje*

Vse osebje, ki se ukvarja z dejavnostmi Dela M, mora imeti ustrezne kvalifikacije in znanje, izkušnje, začetno in nadaljevalno usposabljanje, da lahko opravlja dodeljene naloge.

(d) *Postopki*

Pristojni organ mora določiti postopke, ki podrobno opisujejo, kako se doseže skladnost s tem Delom.

Postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

M.B.103 Sprejemljivi načini usklajevanja

Agencija pripravi sprejemljive načine usklajevanja, ki jih lahko država članica uporablja za določitev skladnosti s tem delom. Kadar se sprejemljivi načini usklajevanja izpolnjujejo, se šteje, da so zahteve tega dela s tem v zvezi izpolnjene.

M.B.104 Vodenje evidence

(a) Pristojni organi vzpostavijo sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsakega potrdila.

(b) Evidenca za pregled nad potrjeno organizacijo po Delu M vključuje vsaj:

1. zahtevek za odobritev organizacije,
2. potrdilo o odobritvi organizacije vključno s kakršnimi koli spremembami,
3. kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,
4. evidenco pristojnega organa o stalnem pregledu nad delovanjem, vključno z vso revizijsko evidenco,
5. kopije vse ustrezne korespondence,
6. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje,
7. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov, ki se nanaša na pregled nad delovanjem organizacije,
8. predstavitev ali priročnik organizacije s spremembami,
9. kopijo kakršnega koli drugega dokumenta, ki ga je neposredno odobril pristojni organ,

(c) Obdobje hranjenja evidence iz odstavka (b) znaša vsaj štiri leta.

(d) Minimalna evidenca za pregled nad delovanjem vsakega zrakoplova zajema vsaj kopijo:

1. spričevala zrakoplova o plovnosti,
2. potrdil o pregledu plovnosti,
3. priporočila organizacije po Oddelku A, Poddel G,
4. poročil s pregledov plovnosti, ki jih je neposredno opravila država članica,
5. vse ustrezne korespondence, ki se nanaša na zrakoplov,
6. podrobnosti o morebitnih izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje,
7. vsakega dokumenta, ki ga je neposredno odobril pristojni organ kot navedeno v M.B Poddelu B.

(e) Evidenca, opredeljena v odstavku (d), se zadrži še dve leti potem, ko je bil zrakoplov trajno umaknjen iz uporabe.

(f) Vsa evidenca, opredeljena v M.B.104, je na voljo na zahtevo druge države članice ali agencije.

M.A.105 Medsebojna izmenjava informacij

(a) Da bi prispevali k izboljšanju letalske varnosti, pristojni organi sodelujejo v medsebojni izmenjavi vseh potrebnih informacij po členu 11 Osnovne uredbe.

(b) Brez poseganja v pristojnosti držav članic zadevni pristojni organi v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ki vključuje več držav članic, drug drugemu pomagajo pri opravljanju potrebnega ukrepanja za pregled nad delovanjem.

PODDEL B

ODGOVORNOST

M.B.201 Pristojnosti

Pristojni organi, kot je opredeljeno v M.1, so pristojni za vodenje pregledov in preiskav za preverjanje, da so izpolnjene zahteve tega dela.

PODDEL C

STALNA PLOVNOST

M.B.301 Program vzdrževanja

(a) Pristojni organ preveri, da je program vzdrževanja skladen z M.A.302.

(b) Razen kjer je v M.A.302(e) drugače navedeno, program vzdrževanja in njegove spremembe neposredno odobrava pristojni organ.

(c) V primeru posredne odobritve postopek programa vzdrževanja odobri pristojni organ s pomočjo priročnika vodenja stalne plovnosti.

(d) Za odobritev programa vzdrževanja po odstavku (b) ima pristojni organ dostop do vseh podatkov, zahtevanih v M.A.302(c) in (d).

M.B.302 Izjeme

Vse izjeme, odobrene po členu 10(3) Osnovne uredbe, pristojni organ dokumentira in obdrži.

M.B.303 Spremljanje in nadzor stalne plovnosti zrakoplova

(a) Vsak pristojni organ pripravi program pregleda za spremljanje in nadzor statusa plovnosti flote zrakoplovov v svojem registru.

(b) Program pregleda vključuje preglede zrakoplovov po sistemu vzorčnega pregledovanja proizvodov.

(c) Program se pripravi ob upoštevanju števila zrakoplovov v registru, lokalnega znanja in preteklih dejavnosti nadzora.

(d) Pregled proizvoda se usmeri na številne ključne elemente tveganja glede plovnosti in določi morebitne ugotovitve. Nadalje, pristojni organ analizira vsako ugotovitev za določitev poglavitnega vzroka zanjo.

(e) Vse ugotovitve se pismeno potrdi osebi ali organizaciji, odgovorni po M.A.201.

(f) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja in priporočila.

(g) Če se med pregledi zrakoplova odkrije dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo Dela M, pristojni organ ukrepa v skladu z M.B.903.

(h) Če poglavitni vzrok ugotovitve pokaže na neskladnost s katerim koli Poddelom ali nekim drugim Delom, se neskladnost obravnava kot predpisuje ustrezni Del.

M.B.304 Preklic, začasna ukinitev in omejitev

Pristojni organ:

(a) začasno ukine potrdilo o pregledu plovnosti iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti ali;

(b) začasno ukine, prekliče ali omeji potrdilo o pregledu plovnosti po M.B.303(g).

PODDEL D

STANDARDI VZDRŽEVANJA

(se ustrezno pripravi)

PODDEL E

KOMPONENTE

(se ustrezno pripravi)

PODDEL F

VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

M.B.601 Zahtevek

Kjer se objekti za vzdrževanje nahajajo v več kot eni državi članici, se preiskava in stalen pregled nad odobritvijo opravljajo v povezavi s pristojnimi organi, ki so jih imenovale države članice, na katerih ozemlju se objekti za vzdrževanje nahajajo.

M.B.602 Začetna odobritev

(a) Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve M.A.606(a) in (b), pristojni organ prosilcu pismeno formalno naznani svoje sprejemanje M.A.606(a) in (b) osebja.

(b) Pristojni organ ugotovi, da se postopki, opredeljeni v priročniku vzdrževalne organizacije, skladajo z M.A Poddelom F, in zagotovi, da odgovorni poslovodni delavec podpiše izjavo o obvezi.

(c) Pristojni organ preveri, da organizacija izpolnjuje zahteve Dela M.A, Poddel F.

(d) Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze organizacije o izpolnjevanju postopkov, opredeljenih v priročniku.

(e) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdi.

(f) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

(g) Za začetno odobritev vse ugotovitve organizacija popravi, pristojni organ pa zaključi, preden se odobritev lahko izda.

M.B.603 Izdaja odobritve

(a) Pristojni organ prosilcu izda potrdilo o odobritvi, EASA obrazec 3 (Dodatek V), vključno z obsegom odobritve, kadar vzdrževalna organizacija izpolnjuje veljavne odstavke tega Dela.

(b) Pristojni organ navede pogoje, priložene k odobritvi, na potrdilu o odobritvi, EASA obrazec 3.

(c) Sklicna številka je vključena v potrdilu o odobritvi EASA, obrazec 3 na način, ki ga opredeljuje agencija.

M.B.604 Stalen pregled nad delovanjem

(a) Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam za vsako potrjeno vzdrževalno organizacijo po M.A Poddelu F pod svojim nadzorstvom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili taki obiski opravljeni.

(b) Vsaka organizacija se v celoti revidira v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.

(c) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.

(d) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

(e) Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih zadevah, ki so se pojavile med revizijami.

M.B.605 Ugotovitve

(a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo Dela M, pristojni organ opravi naslednja ukrepanja:

1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine potrdilo vzdrževalne organizacije, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, dokler organizacija ni uspešno korektivno ukrepala.

2. Za ugotovitve 2. stopnje pristojni organ odobri obdobje za korektivno ukrepanje, ki ustreza vrsti ugotovitve in ni daljše od treh mesecev. V določenih okoliščinah ob koncu prvega obdobja in upoštevaje vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu korektivnega ukrepanja.

(b) Pristojni organ ukrepa za začasno ukinitev odobritve v celoti ali deloma v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril.

M.B.606 Spremembe

(a) V primeru, ko se spremembe priročnika vzdrževalne organizacije neposredno odobrijo, pristojni organ preveri, da so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni z Delom M, preden potrjeno organizacijo formalno obvesti o odobritvi.

(b) V primeru, ko se spremembe priročnika vzdrževalne organizacije posredno odobrijo, pristojni organ zagotovi, da ima ustrezen nadzor nad odobritvijo vseh sprememb priročnika.

(c) Pristojni organ lahko predpiše pogoje, po katerih lahko potrjena vzdrževalna organizacija po M.A poddelu F deluje med takimi spremembami, razen če ugotovi, da je treba odobritev začasno ukiniti.

M.B.607 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve

Pristojni organ:

(a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ali;

(b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po M.B.605.

PODDEL G

ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

M.B.701 Zahtevek

(a) Za komercialni letalski prevoz pristojni organ za odobritev z začetnim zahtevkom za spričevalo letalskega prevoznika in ustrezno za vsako zaprošeno spremembo ter za vsak tip zrakoplova, ki se namerava uporabljati, prejme:

1. priročnik vodenja stalne plovnosti,

2. operatorjeve programe za vzdrževanje zrakoplova,

3. tehnični dnevnik zrakoplova,

4. ko ustreza, tehnično specifikacijo pogodb o vzdrževanju med operatorjem in potrjeno vzdrževalno organizacijo po Delu 145.

(b) Kjer se objekti nahajajo v več kot eni državi članici, se preiskava in stalen pregled nad odobritvijo opravljajo v povezavi s pristojnimi organi, ki so jih imenovale države članice, na katerih ozemlju se ti objekti nahajajo.

M.B.702 Začetna odobritev

(a) Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve M.A.706(a), (c) in (d) ter M.A.707, pristojni organ prosilcu pismeno formalno navede svoje sprejemanje osebja M.A.706(a), (c) in (d) ter M.A.707.

(b) Pristojni organ ugotovi, da se postopki, opredeljeni v priročniku vodenja stalne plovnosti, skladajo z Delom M.A, Poddel G, in zagotovi, da poslovodni delavec podpiše izjavo o obvezi.

(c) Pristojni organ preveri, da je organizacija skladna z zahtevami M.A Poddela G.

(d) Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze o priročniku organizacije za skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku vodenja stalne plovnosti.

(e) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.

(f) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

(g) Za začetno odobritev organizacija vse ugotovitve popravi, pristojni organ pa zaključi, preden se lahko izda odobritev.

M.B.703 Izdaja odobritve

(a) Pristojni organ prosilcu izda potrdilo o odobritvi, EASA obrazec 14 (Dodatek VI), ki vključuje obseg odobritve, kadar organizacija za vodenje stalne plovnosti izpolnjuje M.A Poddel G.

(b) Pristojni organ navede veljavnost odobritve na potrdilu o odobritvi, EASA obrazec 14.

(c) Sklicna številka je vključena v potrdilu o odobritvi, obrazec 14, na način, ki ga opredeljuje agencija.

(d) V primeru komercialnega letalskega prevoza se bodo informacije, vsebovane na EASA obrazcu 14, vključile v spričevalo letalskega prevoznika.

M.B.704 Stalen pregled

(a) Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam za vsako potrjeno organizacijo za stalno plovnost po M.A Poddelu G pod svojim nadzorstvom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili taki obiski opravljeni.

(b) Vsaka organizacija se v celoti revidira v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.

(c) Ustrezen vzorec zrakoplovov, ki ga vodi potrjena organizacija po M.B Poddelu G, se pregleduje v obdobju vsakih 24 mesecev. O velikosti vzorca bo odločal pristojni organ na osnovi rezultata predhodnih revizij in prejšnjih pregledov proizvodov.

(d) Vse ugotovitve se organizaciji prosilki pismeno potrdijo.

(e) Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

(f) Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih zadevah, ki so se pojavile med revizijami.

M.B.705 Ugotovitve

(a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo Dela M, pristojni organ opravi naslednja ukrepanja:

1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, tako da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine odobritev organizacije za vodenje stalne plovnosti, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, dokler organizacija ni uspešno korektivno ukrepala.

2. Za ugotovitve 2. stopnje pristojni organ odobri obdobje za popravno ukrepanje, ki ustreza vrsti ugotovitve in ni daljše od treh mesecev. V določenih okoliščinah ob koncu prvega obdobja in upoštevaje vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu korektivnega ukrepanja.

(b) Pristojni organ ukrepa za začasno ukinitev potrdila v celoti ali deloma v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril.

M.B.706 Spremembe

(a) V primeru neposredne odobritve sprememb priročnika vodenja stalne plovnosti pristojni organ preveri, da so postopki, opredeljeni v priročniku, skladni z Delom M, preden formalno obvesti potrjeno organizacijo o odobritvi.

(b) V primeru posredne odobritve spremembe priročnika vodenja stalne plovnosti pristojni organ zagotovi, da ima ustrezen nadzor na odobritvijo vseh sprememb priročnika.

(c) Pristojni organ lahko predpiše pogoje po katerih lahko potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti po M.A Poddelu D med takimi spremembami deluje.

M.B.707 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve

Pristojni organ:

(a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ali;

(b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po M.B.705.

PODDEL H

POTRDILO O SPROSTITVI V OBRATOVANJE

(se ustrezno pripravi)

PODDEL I

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

M.B.901 Ocena priporočil

Ob prejemu zahtevka in z njim povezanega priporočila za potrdilo o pregledu plovnosti v skladu z M.A.902(d):

1. Ustrezno usposobljeno osebje pristojnega organa preveri, da izjava o skladnosti iz priporočila izkazuje, da je bil opravljen popoln pregled plovnosti po M.A.710.

2. Pristojni organ preišče in lahko zahteva nadaljnje informacije v podporo oceni priporočila.

M.B.902 Pregled plovnosti, ki ga opravi pristojni organ

(a) Ko se pristojni organ odloči, da bo opravil pregled plovnosti in izdal potrdilo o pregledu plovnosti, EASA obrazec 15a (Dodatek III), pristojni organ opravi pregled plovnosti v skladu s predpisi iz M.A.710.

(b) Za opravljanje pregledov plovnosti ima pristojni organ ustrezno osebje za pregled plovnosti. To osebje ima pridobljene:

   1. vsaj petletne izkušnje s stalno plovnostjo, in;

   2. ustrezno licenco po Delu 66 ali diplomo iz aeronavtike ali enakovredno spričevalo, in;

   3. formalno usposabljanje iz letalskega vzdrževanja, in;

   4. položaj z ustreznimi pristojnostmi.

(c) Pristojni organ hrani evidenco za vse osebje za pregled plovnosti, vključno s podrobnostmi o ustreznih kvalifikacijah, ki se hranijo skupaj s povzetkom ustreznih izkušenj in usposabljanja iz vodenja stalne plovnosti.

(d) Pristojno osebje ima pri izvajanju pregleda plovnosti dostop do veljavnih podatkov, kot je opredeljeno v M.A.305, M.A.306 in M.A.401.

M.B.903 Ugotovitve

Kadar se med pregledi zrakoplova ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevo Dela M, pristojni organ opravi naslednja ukrepanja:

1. za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ zahteva takojšnje korektivno ukrepanje pred nadaljnjim letom, pristojni organ pa takoj ukrepa, da prekliče ali začasno ukine potrdilo o pregledu plovnosti.

2. za ugotovitve 2. stopnje je korektivno ukrepanje, ki ga zahteva pristojni organ, ustrezno vrsti ugotovitve.

Dodatek I

Dogovor o stalni plovnosti

1. Kadar lastnik v skladu z M.A.201 sklene pogodbo s potrjeno organizacijo za stalno plovnost po M.A Poddelu G za opravljanje nalog vodenja stalne plovnosti, lastnik na zahtevo pristojnega organa pošlje kopijo dogovora pristojnemu organu države članice registracije, potem ko sta ga podpisali obe strani.

2. Dogovor se pripravi ob upoštevanju zahtev Dela M in opredeljuje obveznosti podpisnikov glede stalne plovnosti zrakoplova.

3. Vsebuje najmanj:

   — registracijo zrakoplova,

   — tip zrakoplova,

   — serijsko številko zrakoplova,

   — ime lastnika zrakoplova ali registriranega najemnika ali podrobnosti o podjetju, vključno z naslovom,

   podrobnosti potrjene organizacije po M.A Poddelu G, vključno z naslovom.

4. Navaja naj naslednje:

   „Lastnik poverja potrjeni organizaciji vodenje stalne plovnosti zrakoplova, pripravo programa vzdrževanja, ki ga odobrijo organi za plovnost države članice, v kateri je zrakoplov registriran, in organiziranje vzdrževanja zrakoplova po omenjenem programu vzdrževanja v potrjeni organizaciji.

   Po tem dogovoru se oba podpisnika zavezujeta, da bosta izpolnjevala svoje obveznosti po tem dogovoru.

   Lastnik po svojem najboljšem prepričanju potrjuje, da so in bodo vse informacije, dane potrjeni organizaciji v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova, natančne ter da zrakoplov ne bo spremenjen brez predhodne odobritve potrjene organizacije.

   V primeru kakršne koli neskladnosti s tem dogovorom s strani katerega koli od podpisnikov bo dogovor ničen. V tem primeru bo lastnik ohranil polno odgovornost za vsako nalogo v zvezi s stalno plovnostjo zrakoplova, lastnik pa se tudi zavezuje o tem obvestiti pristojne organe države članice registracije v dveh polnih tednih.“

5. Ko lastnik sklene pogodbo s potrjeno organizacijo za stalno plovnost po M.A Poddelu G v skladu z M.A.201, se obveznosti obeh strani delijo kot sledi:

5.1 Obveznosti potrjene organizacije:

   1. tip zrakoplova je v obsegu njene odobritve;
   2. spoštuje pogoje za ohranjanje stalne plovnosti zrakoplova, navedene v nadaljevanju:
      — pripravi program vzdrževanja za zrakoplov, vključno s kakršnim koli pripravljenim programom zanesljivosti,
      — organizira odobritev programa vzdrževanja zrakoplova,
      — lastniku izroči kopijo programa vzdrževanja zrakoplova, ko je le-ta potrjen,
      — organizira premostitveni pregled s predhodnim programom vzdrževanja zrakoplova,
      — organizira, da vse vzdrževanje opravi potrjena vzdrževalna organizacija,
      — organizira, da se uporabljajo vsa veljavne plovnostne tehnične zahteve,
      — zagotovi, da vse okvare, ki so bile odkrite med načrtovanim vzdrževanjem ali jih je sporočil lastnik, popravi ustrezno potrjena vzdrževalna organizacija,
      — usklajuje načrtovano vzdrževanje, uporabo plovnostno tehničnih zahtev, zamenjavo delov z omejeno življenjsko dobo in zahteve za pregled komponent,
      — obvesti lastnika vsakokrat, ko je zrakoplov pripeljan v potrjeno vzdrževalno organizacijo,
      — vodi vso tehnično evidenco,
      — arhivira vso tehnično evidenco;
   3. organizira odobritev vseh in kakršne koli modifikacije zrakoplova po Delu 21, preden je izvedena;
   4. organizira odobritev vseh in kakršnega koli popravila zrakoplova po Delu 21, preden je opravljeno;

5. obvesti organe za plovnost države članice registracije kadar koli lastnik ne predloži zrakoplova potrjeni vzdrževalni organizaciji, kot to potrjena organizacija zahteva;
6. obvesti organe za plovnost države članice registracije kadar koli se ta dogovor ne spoštuje;
7. opravi potreben pregled plovnosti zrakoplova in izpolni potrdilo o pregledu plovnosti ali priporočilo za državo članico registracije;
8. opravi vsa javljanja dogodkov, ki jih nalagajo veljavni predpisi;
9. obvesti organe države članice registracije, kadar koli se katera od strani odpove temu dogovoru.

5.2 Obveznosti lastnika:

1. na splošno razume potrjeni program vzdrževanja;
2. na splošno razume Del M;
3. predloži zrakoplov potrjeni vzdrževalni organizaciji v dogovoru s potrjeno organizacijo v predpisanem času, določenem z zahtevo potrjene organizacije;
4. ne modificira zrakoplova, ne da bi se najprej posvetoval s potrjeno organizacijo;
5. obvesti potrjeno organizacijo o vsem vzdrževanju, izjemoma opravljenem brez vedenja in nadzora potrjene organizacije;
6. poroča potrjeni organizaciji s pomočjo tehnične knjige o vseh napakah, ugotovljenih med delovanjem;
7. obvesti organe države članice registracije kadar koli se katera od strani odpove temu dogovoru;
8. obvesti organe države članice registracije in potrjeno organizacijo, kadar koli se zrakoplov proda;
9. opravi vsa poročanja o dogodkih, ki jih nalagajo veljavni predpisi.

Dodatek II

EASA obrazec 1

Uporaba EASA obrazca 1 za vzdrževanje

1. SPLOŠNO

Potrdilo se sklada s priloženo obliko vključno s tem, da se morajo številke polj v vsakem polju nahajati tam, kot je razvidno iz razmestitve. Velikost vsakega polja se lahko spreminja, da ustreza posameznem zahtevku, vendar ne v obsegu, ko bi bilo potrdilo nerazpoznavno. Celotna velikost potrdila se lahko znatno poveča ali zmanjša, v kolikor potrdilo ostane prepoznavno in čitljivo. Če ste v dvomih, se posvetujte z vašo državo članico.

Ves tisk je jasen in čitljiv, da omogoča dobro čitljivost.

Potrdilo je vnaprej natisnjeno ali računalniško izdelano, vendar mora biti v vsakem primeru odtis vrstic in znakov jasen in čitljiv. Vnaprej natisnjeno besedilo je dovoljeno v skladu s priloženim vzorcem, druge potrditvene izjave pa niso dovoljene.

Angleščina in ustrezen(-i) jezik(-i) zadevne države članice so sprejemljivi.

Potrdilo se lahko izpolni v angleščini, ko se uporablja za izvoz, drugače pa se lahko izpolni v uradnem(-ih) jeziku(-ih) zadevne države članice.

Podrobnosti, ki se vnesejo na potrdilo, so lahko strojno/računalniško natisnjene ali napisane z roko z uporabo velikih tiskanih črk in morajo omogočati dobro čitljivost.

Okrajšave morajo biti omejene na minimum.

Prostor, ki ostaja na hrbtni strani potrdila, lahko izdajatelj uporabi za morebitne dodatne informacije, vendar ne sme vsebovati nobene potrditvene izjave.

Prvotno potrdilo mora spremljati predmete, med potrdilom in predmeti pa mora biti vzpostavljena korelacija. Organizacija, ki je izdelala ali vzdrževala predmet, mora obdržati kopijo potrdila. Ko so format in podatki na potrdilu v celoti računalniško izdelani, če to država članica sprejema, je dovoljeno hraniti format potrdila in podatke v zavarovani podatkovni bazi.

Kjer je bilo za sprostitev določenega števila predmetov uporabljeno eno samo potrdilo in se ti predmeti naknadno ločijo drug od drugega, na primer preko distributerja delov, potem mora kopija prvotnega potrdila te predmete spremljati, prvotno potrdilo pa mora zadržati organizacija, ki je prejela dobavo predmetov. Če se prvotnega potrdila ne zadrži, bi to lahko razveljavilo status sprostitve predmetov.

OPOMBA: Število kopij potrdila, ki so bile poslane stranki ali jih je izdajatelj zadržal, ni omejeno.

Potrdilo, ki spremlja predmet, je mogoče pritrditi na predmet, tako da se ga vloži v trajnejšo ovojnico.

2. IZPOLNJEVANJE POTRDILO O SPROSTITVI

Razen če je drugače navedeno, je treba opraviti vpis v vsa polja, da potrdilo postane veljaven dokument.

Polje 1 Ime in dežela države članice, pod odobritvijo katere je bilo potrdilo izdano. Te informacije so lahko vnaprej odtisnjene.

Polje 2 Vnaprej odtisnjeno „Dovoljenje za sprostitev v uporabo/EASA obrazec 1“.

Polje 3 Enotna številka je vnaprej odtisnjena v tem polju zaradi nadzora potrdil in za namene sledljivosti, razen da v primeru računalniško izdelanega dokumenta enotne številke ni treba vnaprej odtisniti, kadar je računalnik programiran za izdelavo teh številk.

Polje 4 Polno ime in naslov ter dodatno naslov pošiljanja, če je drugačen, potrjene organizacije, ki sprošča predmete, zajete na tem potrdilu. To polje je lahko vnaprej odtisnjeno. Logotipi itd. so dovoljeni, če je logotip mogoče vstaviti v polje.

Polje 5 Njegov namen je sklicevanje na delovni nalog/pogodbo/račun ali nek drug notranji organizacijski postopek, tako da je mogoče vzpostaviti sistem hitre sledljivosti.

Polje 6 To polje je organizaciji, ki izdaja potrdilo, zagotovljeno za lažje navzkrižno sklicevanje na Polje 13 „Opombe“ z uporabo številk predmetov. Izpolnitev ni obvezna.

Kadar je treba sprostiti določeno število predmetov na potrdilu, je dovoljeno s potrdilom uporabiti ločen seznam z navzkrižnim sklicevanjem na prvotno potrdilo.

Polje 7 Navesti je treba ime ali opis predmeta. Prednost ima označevanje po ilustriranem katalogu delov (IKD).

Polje 8 Navedite številko dela. Prednost ima označevanje s številko po IKD.

Polje 9 Uporablja se za navedbo potrjenih tipov proizvodov, za katere sproščeni predmeti ustrezajo za vgradnjo. Izpolnitev polja je izbirna, če pa se uporabi, so dovoljeni naslednji vpisi:

(a) Specifični ali serijski zrakoplov, motor, propeler ali model pomožnega agregata ali sklic na dostopen katalog ali priročnik, ki vsebuje te informacije, na primer: „Cessna 150“.

(b) „Različni“, če je poznano, da ustrezajo za vgradnjo v več kot en model potrjenega tipa proizvoda, razen če izdajatelj želi omejiti uporabo na vgradnjo v določen model, takrat to tako navede.

(c) „Neznan“ če je ustreznost nepoznana, uporaba te kategorije je prvenstveno namenjena vzdrževalnim organizacijam.

OPOMBA: Kakršne koli informacije v Polju 9 ne dajejo pooblastila za namestitev predmeta na določen zrakoplov, motor, propeler ali pomožni agregat. Uporabnik/oseba, ki izvaja vgradnjo, s pomočjo dokumentov kot so katalog delov, servisni bilteni, itd. potrdi, da predmet ustreza za določeno vgradnjo.

Polje 10 Navedite število predmetov, ki se sproščajo

Polje 11 Navedite serijsko številko predmeta in/ali številko dobave, če se uporablja, če se ne uporablja nobena, navedite „N/U“.

Polje 12 Naslednje besede v navednicah, skupaj z njihovimi opredelitvami, navajajo status predmeta, ki se sprošča. Ena ali kombinacija teh besed se navede v tem polju:

1. OBNOVLJEN

   Obnovitev uporabljenega dela s pregledom, preskusom in zamenjavo v skladu z odobrenim standardom (*) za podaljšanje življenjske dobe.

2. PREGLEDAN/PRESKUŠEN

   Proučitev predmeta za določitev skladnosti z odobrenim standardom (*).

3. MODIFICIRAN

   Sprememba predmeta v skladu z odobrenim standardom (*).

4. POPRAVLJEN

   Obnovitev predmeta v stanje uporabnosti v skladu z odobrenim standardom (*).

5. PROTEKTIRAN

   Obnovitev rabljene gume v skladu z odobrenim standardom (*).

6. PONOVNO SESTAVLJEN

   Ponovna sestava v skladu z odobrenim standardom (*).

   Primer: Propeler po prevozu.

   OPOMBA: Ta določba se uporablja samo v zvezi s predmeti, ki jih je prvotno v celoti sestavil proizvajalec v skladu s proizvodnimi zahtevami, med drugim Delom 21.

(*) Odobreni standard pomeni standard proizvodnje/projekta(konstrukcije)/vzdrževanja/kakovosti, ki ga je pristojni organ odobril.

Gornje izjave v Polju 13 spremlja sklic na potrjene podatke/priročnik/specifikacijo, uporabljene med vzdrževanjem.

Polje 13 Obvezno je treba navesti vse informacije v tem polju neposredno ali s sklicem na spremljajočo dokumentacijo, ki določa poseben podatek ali omejitve v zvezi s predmeti, ki se sproščajo, in jih uporabnik/oseba, ki izvaja vgradnjo, potrebuje za končno odločanje o plovnosti predmeta. Informacije so jasne, popolne in zagotovljene v obliki in na način, ki ustreza za namene takega odločanja.

Vsaka izjava mora jasno označevati, na kateri predmet se nanaša.

Če izjave ni, navedite „Nobena“.

Nekateri primeri informacij, ki jih je treba navesti, so naslednji:

— Identiteta in izdaja dokumentacije za vzdrževanje, uporabljene kot odobreni standard.

— Plovnostno tehnične zahteve izvedene in/ali ugotovljeno, da so bile izvedene, kot ustreza.

— Popravila opravljena in/ali ugotovljeno, da so bila izvedena, kot ustreza.

— Modifikacije opravljene in/ali ugotovljeno, da so bile izvedene, kot ustreza.

— Nadomestni deli vgrajeni in/ali ugotovljeno, da so bili vgrajeni, kot ustreza.

— Podatki o delih z omejeno življenjsko dobo.

— Odstopanja od delovnega naloga stranke.

— Sklic na odobritev po M.A Poddelu F.

— Identiteta drugačnega predpisa, če ni po Delu 145 ali Delu M, Poddel F.

— Izjave o sprostitvi za izpolnitev tuje zahteve po vzdrževanju.

— Izjave o sprostitvi za izpolnitev pogojev mednarodne pogodbe o vzdrževanju, med drugim, Kanadskega tehničnega dogovora o vzdrževanju in Dvostranskega sporazuma ZDA o varnosti v letalskem prometu – Postopek izvajanja vzdrževanja.

Polja 14, 15, 16, 17 in 18 Se ne smejo uporabljati za naloge vzdrževanja, ki jih izvaja potrjena vzdrževalna organizacija po M.A Poddelu F. Ta polja so posebej rezervirana za sprostitev/potrjevanje novo izdelanih predmetov v skladu z Delom 21 in nacionalnimi letalskimi pravili, veljavnimi preden je Del 21 postal v celoti veljaven.

Polje 19 Vsebuje zahtevano izjavo o sprostitvi v obratovanje za vse vzdrževanje, ki ga izvaja potrjena vzdrževalna organizacija po M.A Poddelu F. Kadar se sprosti vzdrževanje, ki ni po Delu M, polje 13 navaja ustrezen nacionalni predpis. V vsakem primeru se za potrditev sprostitve „odkljuka“ ustrezno okence.

Potrditvena izjava „razen kot je drugače opredeljeno v polju 13“ je namenjena obravnavi naslednjih primerov:

(a) Primer, ko vzdrževanja ni bilo mogoče zaključiti.

(b) Primer, ko je vzdrževanje odstopalo od standarda, ki ga zahteva Del M.

(c) Primer, ko je bilo vzdrževanje opravljeno v skladu z zahtevo, ki ni iz Dela M.

Kateri koli primer ali kombinacijo primerov se navede v polju 13.

Polje 20 Za podpis potrditvenega osebja, ki ga je pooblastila potrjena vzdrževalna organizacija po M.A Poddelu F. Ta podpis je lahko računalniško odtisnjen, če se je država članica zadovoljivo prepričala, da lahko samo podpisnik daje navodilo računalniku in da podpis ni mogoč na neizpolnjenem računalniško izdelanem obrazcu.

Polje 21 Sklicna številka potrjene vzdrževalne organizacije po M.A Poddelu F, ki jo da država članica.

Polje 22 Natisnjeno ime podpisnika Polja 20 in sklic na osebno pooblastilo.

Polje 23 Datum podpisa sprostitve v obratovanje po Polju 19 (d/m/l). Mesec se zapiše s črkami, npr. Jan, Feb, Mar itd. Sprostitev v obratovanje se podpiše ob „zaključku vzdrževanja“.

Pomnite, da so izjave o odgovornosti uporabnika na hrbtni strani tega potrdila. Te izjave je mogoče dodati na sprednjo stran potrdila pod spodnjo vrstico, tako da se obrazec skrajša.

1. Pristojni organ za odobritev/Država	2. **DOVOLJENJE ZA SPROSTITEV V UPORABO** EASA OBRAZEC 1	3. Referenčna številka obrazca
4. Ime in naslov odobrene organizacije		5. Delovni nalog/ Pogodba/Račun

6. Predmet	7. Opis	8. Št. dela	9. Ustreznost *	10. Količina	11. Št. serije/ dobave	12. Status/Delo

13. Opombe

14. Potrjuje se, da so bili zgoraj opredeljeni predmeti izdelani skladno z:

☐ odobrenimi projektnimi podatki in so sposobni za varno delovanje

☐ neodobrenimi projektnimi podatki, skladno z opredelitvijo v rubriki 13

19. ☐ Sprostitev v obratovanje po Del 145.A.50 ☐ Drug predpis, naveden v rubriki 13

Potrjuje se, da, razen če ni drugače določeno v rubriki 13, je bilo delo, navedeno v rubriki 12 in opisano v rubriki 13, opravljeno v skladu z Delom 145 in da se v zvezi s tem Delom predmeti štejejo za ustrezne za sprostitev v obratovanje.

15. Podpis pooblaščenca	16. Številka potrdila/odobritve	20. Podpis pooblaščenca	21. Referenčna št. certifikata/potrdila
17. Ime	18. Datum (d/m/l)	22. Ime	23. Datum (d/m/l)

EASA Obrazec 1 – 1. izdaja

* Oseba, ki vgrajuje, mora opraviti navzkrižno kontrolo upravičenosti z veljavnimi tehničnimi podatki.

Dovoljenje za sprostitev v uporabo

EASA obrazec 1

ODGOVORNOSTI UPORABNIKA/OSEBE, KI IZVAJA VGRADNJO

OPOMBA:

1. Pomembno je razumeti, da sam obstoj dokumenta še ne pomeni avtomatskega pooblastila za vgradnjo dela/sestavine/sklopa.

2. Če uporabnik/oseba, ki vgrajuje, dela v skladu z nacionalnimi predpisi organa za plovnost, ki ni isti kot organ za plovnost, opredeljen v rubriki 1, je bistveno, da uporabnik/oseba, ki vgrajuje, zagotovi, da njegov/njen organ za plovnost odobri dele/sestavine/sklope, ki jih je potrdil organ za plovnost, opredeljen v rubriki 1.

3. Izjavi 14 in 19 nista dovoljenje za vgradnjo. V vseh primerih mora dokumentacija o vzdrževanju zrakoplova vsebovati dovoljenje za vgradnjo, ki ga uprabnik/oseba, ki vgrajuje izda skladno z nacionalnimi predpisi, preden lahko zrakoplov uporablja za letenje.

Dodatek III

Potrdilo o pregledu plovnosti

Država članica, ki opravlja odobritev Članica Evropske agencije za varnost v letalskem prometu	**POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI**	SKLIC PPP: AA-G1-000

Po Uredbi (ES) št. 1592/2002 Evropskega parlamenta in Sveta, ki je trenutno v veljavi

[IME PODJETJA] ORGANIZACIJA PO DELU M, ODDELEK A, PODDEL G

SKLIC: MS-G1-000

je opravila pregled plovnosti v skladu z M.A.710 na naslednjem zrakoplovu:

Proizvajalec zrakoplova: .....

Oznaka proizvajalca: .....

Registracija zrakoplova: .....

Serijska številka zrakoplova: .....

Ugotovljeno je, da je zrakoplov v času pregleda ploven.

Datum izdaje: ..... Datum poteka: .....

Podpis: ..... Pooblastilo št.: .....

1. podaljšanje: Zrakoplov je bil v zadnjem letu v nadzorovanem okolju v skladu z M.A.901. Ugotovljeno je, da je zrakoplov v času izdaje podaljšanja ploven.

Datum izdaje: ..... Datum poteka: .....

Podpis: ..... Pooblastilo št.: .....

2. podaljšanje: Zrakoplov je bil v zadnjem letu nadzorovanem okolju v skladu z M.A.901. Ugotovljeno je, da je zrakoplov v času izdaje podaljšanja ploven.

Datum izdaje: ..... Datum poteka: .....

Podpis: ..... Pooblastilo št.: .....

EASA obrazec 15b

DRŽAVA ČLANICA

članica Evropske agencije za varnost v letalskem prometu

POTRDILO O PREGLEDU PLOVNOSTI

SKLICNA ŠT. PPP:

Po Uredbi (ES) št. 1592/2002 Evropskega parlamenta in Sveta, ki je trenutno v veljavi, država članica potrjuje, da je naslednji zrakoplov:

Proizvajalec zrakoplova: .....

Oznaka proizvajalca: .....

Registracija zrakoplova: .....

Serijska številka zrakoplova: .....

ploven v času izdaje potrdila.

Datum izdaje: ..... Datum poteka: .....

Podpis: ..... Pooblastilo št.: .....

EASA obrazec 15a

Dodatek IV

Ratingi odobritve

SISTEM RAZREDOV IN RATINGOV ODOBRITVE ORGANIZACIJE

1. Razen če je drugače navedeno za najmanjšo organizacijo v odstavku 11, Preglednica 1 določa poln obseg odobritve, možen po M.A Poddelu F, v standardni obliki. Organizacija mora prejeti odobritev, ki sega od samo enega razreda in ratinga z omejitvami do vseh razredov in ratingov z omejitvami.

2. Poleg Preglednice 1 Poddel F zahteva od potrjene vzdrževalne organizacije po M.A Poddelu F, da navede obseg dela v priročniku vzdrževalne organizacije. Glej tudi odstavek 10.

3. Znotraj odobritvenega(-ih) razreda(-ov) in ratingov, ki ga/jih dodeli država članica, obseg dela, opredeljen v priročniku vzdrževalne organizacije, določa natančne omejitve odobritve. Zato je bistvenega pomena, da so odobritveni razred(-i) in rating (-i) ter obseg dela organizacije združljivi.

4. Kategorizacija ratinga razreda A pomeni, da lahko potrjena vzdrževalna organizacija po M.A Poddelu F opravlja vzdrževanje zrakoplova in katere koli komponente (vključno z motorji/pomožnimi agregati), samo ko so te komponente nameščene na zrakoplov, razen da je moč te komponente začasno odstraniti za vzdrževanje, ko tako odstranitev izrecno dovoljuje priročnik za vzdrževanje zrakoplova za izboljšanje dostopa, pod pogojem da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, sprejemljivim za državo članico. Oddelek o omejitvi bo opredeljeval obseg tega vzdrževanja in pri tem navedel obseg odobritve.

5. Kategorizacija ratinga razreda B pomeni, da lahko potrjena vzdrževalna organizacija po M.A Poddelu F opravlja vzdrževanje na nevgrajenem motorju/pomožnem agregatu in komponentah motorja/pomožnega agregata, samo ko so te komponente nameščene na motor/pomožni agregat, razen da je moč te komponente začasno odstraniti za vzdrževanje, ko tako odstranitev izrecno dovoljuje priročnik motorja/pomožnega agregata za izboljšanje dostopa zaradi vzdrževanja. Oddelek o omejitvi bo opredeljeval obseg tega vzdrževanja in pri tem navedel obseg odobritve. Potrjena vzdrževalna organizacija po M.A Poddelu F s kategorijo ratinga razreda B lahko opravi tudi vzdrževanje na vgrajenem motorju med vzdrževanjem „v bazi“ in v „linijskem“ vzdrževanju, pod pogojem da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije. Obseg dela v priročniku vzdrževalne organizacije odraža tako dejavnost, kadar to dovoljuje država članica.

6. Kategorizacija ratinga razreda C pomeni, da potrjena vzdrževalna organizacija po M.A Poddelu F lahko opravlja vzdrževanje nevgrajenih komponent (brez motorjev in pomožnih agregatov), namenjenih namestitvi na zrakoplov ali motor/pomožni agregat. Oddelek o omejitvi bo opredeljeval obseg tega vzdrževanja in pri tem navedel obseg odobritve. Potrjena vzdrževalna organizacija po M.A Poddelu F s kategorizacijo ratinga razreda C lahko tudi opravi vzdrževanje na vgrajeni komponenti med vzdrževanjem „v bazi“ in v „linijskem“ vzdrževanju ali v objektu za vzdrževanje motorja/pomožnega agregata, pod pogojem da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije. Obseg dela v priročniku vzdrževalne organizacije tako dejavnost odraža, kadar to dovoljuje država članica.

7. Kategorija ratinga razreda D je samostojna kategorija, ki ni nujno vezana na določen zrakoplov, motor ali drugo komponento. Kategorija D1 rating – neporušitveni pregledi (NDT) – je potrebna samo za potrjeno vzdrževalno organizacijo po poddelu F, ki opravlja NDT kot posebno nalogo za neko drugo organizacijo. Potrjena vzdrževalna organizacija po M.A Poddelu F z ratingom razreda A ali B ali C lahko opravlja NDT na proizvodih, ki jih vzdržuje, ne da bi bil potreben rating razreda D1, če priročnik organizacije vsebuje postopke NDT.

8. Namen oddelka „omejitve“ je, da bi država članica imela kar največjo prožnost pri prilagajanju odobritve na določeno organizacijo. Preglednica 1 opredeljuje možne vrste omejitve in ker je vzdrževanje v vsakem ratingu razreda navedeno zadnje, je sprejemljivo poudariti nalogo vzdrževanja, raje kot tip ali proizvajalca zrakoplova ali motorja, če je to za organizacijo ustreznejše. Primer bi lahko bile vgradnje in vzdrževanje sistemov letalske elektronike.

9. Preglednica 1 se sklicuje na serijo, tip in skupino v oddelku omejitev razreda A in B. Serija pomeni specifično serijo tipa kot Cessna 150 ali Cessna 172, Beech 55 serija ali kontinentalna O-200 serija itd. Tip pomeni specifični tip ali model kot Cessna 172RG tipa. Lahko se navede poljubno število serij ali tipov. Skupina pomeni na primer enomotorni batni zrakoplov Cessna ali batne motorje Lycoming brez tlačnega polnjenja, itd.

10. Kadar se uporablja daljši seznam zmogljivosti, ki bi se lahko hitro spreminjal, je ta sprememba v skladu s postopkom, sprejemljivim za državo članico in vključenim v priročnik vzdrževalne organizacije. Postopek obravnava vprašanja, kdo je odgovoren za nadzor sprememb seznama zmogljivosti in ukrepanja, ki jih treba opraviti za spremembo. Taka ukrepanja vključujejo zagotavljanje skladnosti s Poddelom F za proizvode ali storitve, dodane na seznam.

11. Potrjena vzdrževalna organizacija po M.A Poddelu F, ki zaposluje samo eno osebo za načrtovanje in izvajanje vsega vzdrževanja, ima lahko ratinge odobrene samo v omejenem obsegu Najvišje dovoljene omejitve so:

RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A2 LETALA	Z BATNIM MOTORJEM, 5 700 KG IN MANJ
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A3 ENOMOTORNI HELIKOPTERJI	Z BATNIM MOTORJEM 3 175 KG IN MANJ
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A4 ZRAKOPLOVI RAZEN A1, A2 IN A3	BREZ OMEJITVE
RAZRED MOTORJI	RATING B2 BATNI	MANJ KOT 450 HP
RAZRED KOMPONENTE KATEGORIZACIJE RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV	C1 DO C20	KOT JE NA SEZNAMU ZMOGLJIVOSTI
RAZRED SPECIALIZIRANO	D1 NDT	NDT METODE SE ŠE OPREDELIJO

Treba je opozoriti, da lahko pristojni organ tako organizacijo nadalje omeji glede obsega odobritve, kar zavisi od zmogljivosti določene organizacije.

Preglednica 1

RAZRED	RATING	OMEJITEV
ZRAKOPLOV	A2 Letala s 5 700 kg in manj	Bo navajala proizvajalca letala ali skupino, serijo ali tip in/ali naloge vzdrževanja
	A3 Enomotorni helikopterji	Bo navajala proizvajalca helikopterja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja
	A3 Enomotorni helikopterji	Bo navajala proizvajalca helikopterja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja
MOTORJI	B1 Turbinski	Bo navajala serijo ali tip motorjev in/ali nalogo(-e) vzdrževanja
	B2 Batni	Bo navajala proizvajalca motorja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja
	B3 pomožni agregati	Bo navajala proizvajalca motorja ali serijo, tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja

KOMPONENTE RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV	C1 Sistem prezračevanja in tlaka	Bo navajala tip zrakoplova, proizvajalca zrakoplova, proizvajalca komponente ali določene komponente in/ali se navzkrižno sklicevala na seznam zmogljivosti v priročniku in/ali nalogo(-e) vzdrževanja
	C2 Sistem avtopilota	
	C3 Komunikacijski in navigacijski sistem	
	C4 Vrata – Izstopne odprtine	
	C5 Električna energija	
	C6 Oprema	
	C7 Motor – pomožni agregati	
	C8 Kontrole za letenje	
	C9 Gorivo – Struktura zrakoplova	
	C10 Helikopter – Rotorji	
	C11 Helikopter – Transmisija	
	C12 Hidravlika	
	C13 Instrumenti	
	C14 Podvozje letala	
	C15 Kisik	
	C16 Propelerji	
	C17 Pnevmatika	
	C18 Zaščita pred ledom/dežjem/protipožarni sistem	
	C19 Okna	
	C20 Konstrukcije	
SPECIALIZIRANE STORITVE	D1 neporušitveni pregledi	Bo navajala posebno(-e) NDT metodo(-e)

Dodatek V

Potrdilo o odobritvi vzdrževalne organizacije po DELU M, Oddelek A, Poddel F

Stran 1 od

DRŽAVA ČLANICA

članica Evropske agencije za varnost v letalskem prometu

POTRDILO O ODOBRITVI

SKLIC:

Po Uredbi Komisije (ES) št. 2042/2003, ki je trenutno v veljavi, in ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev država članica s tem potrjuje, da je

[IME PODJETJA] VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

vzdrževalna organizacija, kot navedeno v Delu M, Oddelek A, Poddel F, odobrena za vzdrževanje proizvodov, navedenih v priloženem seznamu odobritev, in izdajo ustreznih potrdil o sprostitvi v obratovanje z uporabo navedenega sklica.

POGOJI:

1. Ta potrditev je omejena na navedeno v obsegu oddelka odobritev v priročniku potrjene vzdrževalne organizacije, in

2. Ta potrditev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku potrjene vzdrževalne organizacije, in

3. Ta potrditev je veljavna v času, ko potrjena vzdrževalna organizacija ostaja skladna z Delom M.

4. Ob upoštevanju zgoraj navedenih pogojev ta potrditev ostaja v veljavi, razen če ni bila predhodno umaknjena, zamenjana, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum izdaje: ..... Podpis: .....

Datum priloženega seznama potrditve: ..... Za pristojni organ

EASA obrazec 3

Stran 2 od

SEZNAM ODOBRITEV

Ime organizacije: **[IME PODJETJA] VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA**

Sklic:

RAZRED	KATEGORIJA	OMEJITEV
ZRAKOPLOV	A2: Zrakoplovi	DHC-6 serije Twin Otter
	A3: Enomotorni helikopterji	Robinson
MOTORJI	B1: Turbinski	Serija PT6A
KOMPONENTE RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV	C1: Sistem prezračevanja in pritiska	DHC-6
	C2: Sistem za avtomatsko letenje	Sperry
	C5: Električna energija	DHC-6
	C6: Oprema	DHC-6 zasilna
	C7: Motor – pomožni agregat	PT6A krmiljenje goriva
	C16: Propelerji	Stalen kot in DHC-6
SPECIALIZIRANE STORITVE	D1: Neporušitven pregled	Vsi tipi

Ta seznam odobritev je omejen na tiste proizvode in dejavnosti, opredeljene v obsegu oddelka odobritve iz priročnika potrjene vzdrževalne organizacije po Delu M, Oddelek A, Poddel F

Sklic: .....

Datum izdaje: .....

Podpis: .....

Za državo članico

Dodatek VI

Potrdilo o odobritvi organizacije za vodenje stalne plovnosti po Delu M, Oddelek A, Poddel G

DRŽAVA ČLANICA

članica Evropske agencije za varnost v letalskem prometu

POTRDILO O ODOBRITVI

SKLIC:

Po Uredbi Komisije (ES) št. 2042/2003, ki je trenutno v veljavi, in ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev država članica potrjuje, da je

[IME PODJETJA] ORGANIZACIJA ZA VODENJE STALNE PLOVNOSTI

organizacija za vodenje stalne plovnosti, kot navedeno v Delu M, Oddelek A, Poddel G, potrjena za vodenje stalne plovnosti naslednjih zrakoplovov in izdajo priporočil ali potrdil o pregledu plovnosti po pregledu plovnosti, kot je opredeljeno v M.A.710, kadar je dogovorjeno:

Tip zrakoplova	Sklic na potrjeni program vzdrževanja	Pregled plovnosti dovoljen	Organizacija(-e), ki dela(-jo) po sistemu kakovosti
	, kot spremenjeno	Da	
	, kot spremenjeno	Da	
	, kot spremenjeno	Da	
	, kot spremenjeno	Da	
	, kot spremenjeno	Ne	
	, kot spremenjeno	Ne	
	, kot spremenjeno	Ne	
	, kot spremenjeno	Ne	
	, kot spremenjeno	Da	
	, kot spremenjeno	Ne	

EASA Obrazec 14

POGOJI:

1. Ta odobritev je omejena na navedeno v obsegu oddelka odobritev v priročniku potrjene organizacije za vodenje stalne plovnosti, kot je navedena v Delu M, Oddelek A, Poddel G, in

2. Ta odobritev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku potrjene organizacije za vodenje stalne plovnosti, in

3. Ta odobritev je veljavna v času, ko potrjena organizacija za vodenje stalne plovnosti ostaja skladna z Delom M.

4. Ob upoštevanju zgoraj navedenih pogojev ta odobritev ostaja veljavna, razen če je bila odobritev predhodno umaknjena, zamenjana, začasno ukinjena ali preklicana.

   Če se ta obrazec uporablja tudi za imetnike AOC, se AOC številka uporabi kot sklic, dodajo pa se naslednji dodatni pogoji:

5. Ta odobritev ne predstavlja dovoljenja za upravljanje z vsemi zgoraj navedenimi tipi zrakoplova. Dovoljenje za upravljanje zrakoplovov je spričevalo letalskega prevoznika (AOC).

6. Ta odobritev je omejena na registracije zrakoplovov, opredeljenih v AOC.

7. Ta odobritev je veljavna v času, ko operator ostaja skladen z Delom M, Oddelek A, Poddel G, in pod pogojem, da veljaven program za vzdrževanje zrakoplova, M.E.L., in knjige zrakoplova ostajajo odobrene.

8. Ob izpolnjevanju zgoraj navedenih pogojev ta odobritev ostaja veljavna, če ni bila predhodno začasno ukinjena ali preklicana.

9. Ko je organizacija za tehnične storitve za operatorja druga, ta odobritev ostaja veljavna, če ta organizacija(-e) izpolnjuje veljavne pogodbene obveznosti.

10. Zaključek, začasna ukinitev ali preklic AOC avtomatično razveljavi to odobritev.

Datum izdaje: ..... Podpis: .....

Datum spremembe ali dopolnitve: ..... Za pristojni organ .....

Dodatek VII

Naloge zahtevnega vzdrževanja

Naslednje predstavlja naloge zahtevnega vzdrževanja iz M.A.801(b), 2.

1. Modifikacija, popravilo ali zamenjava z zakovičenjem, spajanjem/vezanjem, laminiranjem ali varjenjem katerega koli naslednjih delov ogrodja letala:
   (a) škatlast nosilec,
   (b) vzdolžnica krila ali del rebra,
   (c) nosilec krila,
   (d) pasnica,
   (e) del paličnega nosilca,
   (f) stojina nosilca,
   (g) kobilica trupa ali plovca hidroplana,
   (h) tlačni del iz valovite pločevine na površini krila ali repa,
   (i) torzijsko rebro krila,
   (j) opornik na površini krila ali repa,
   (k) nosilec motorja,
   (l) vzdolžnik ali okvir trupa,
   (m) del bočnega vzdolžnega nosilca tlačne pregrade,
   (n) pritrdilni okov sedeža,
   (o) zamenjava sedežne tirnice,
   (p) opora noge letala ali opornik,
   (q) os,
   (r) kolo; in
   (s) zamenjava smučke ali podnožje smučke, razen prevleke za manjše trenje.
2. Modifikacija ali popravilo katerega naslednjih delov:
   (a) oplate zrakoplova ali oplate plovca zrakoplova, če delo zahteva uporabo podpore, dvigala ali stojala;
   (b) oplate dela trupa pod tlakom, če poškodba oplate meri več kot 15 cm (6 inčev) v kateri koli smeri;
   (c) nosilnega dela sistema za krmarjenje, vključno z volanom, pedali, gredjo, kvadrantom, kotnim vzvodom in kovanim ali litim nosilcem, vendar brez:
      (i) namestitev pritrdilnega okova jeklenice ali popravilo povezave jeklenice, in
      (ii) zamenjava končnega okova bowden cevi, ki je prikovan; in
   (d) katere koli druge konstrukcije, ki ni navedena pod (1) in jo je proizvajalec v svojem priročniku za vzdrževanje, priročniku za popravila konstrukcij ali navodilih za stalno plovnost določil za osnovno konstrukcijo.

Dodatek VIII

Omejeno vzdrževanje, ki ga opravlja pilot lastnik

Naslednje predstavlja omejeno vzdrževanje pilota lastnika iz M.A.803, pod pogojem da ne gre za naloge zahtevnejšega vzdrževanja in je opravljeno v skladu z M.A.402:

1. Odstranitev, vgradnja koles.

2. Zamenjava elastičnih vezi blažilnika na podvozju letala.

3. Oskrbovanje amortizacijske noge podvozja letala z dodajanjem olja, zraka ali obojega.

4. Oskrbovanje kolesnih ležajev podvozja, kot čiščenje in mazanje.

5. Zamenjava okvarjenega zavarovalnega ožičenja ali razcepk.

6. Mazanje, ki ne zahteva razstavljanja, razen odstranitev nekonstrukcijskih delov, kot so prekrivne plošče, okrovi motorja in obloge.

7. Izdelava preprostih zaplat tkanine, ki ne zahteva šivanja robov ali odstranitev konstrukcijskih delov ali krmil. V primeru balonov izdelava manjših popravil tkanine na ovojih (kot je opredeljeno in v skladu z navodili proizvajalca balona), ki ne zahteva popravila ali zamenjave nosilnega traku.

8. Dopolnjevanje hidravlične tekočine v hidravličnem rezervoarju.

9. Zamenjava dekorativne prevleke trupa letala, balonovih košar, površin skupine krilnega repa (brez površin za nadzor ravnotežja), oblog, okrovov motorja, podvozja letala ali notranjosti pilotske kabine, ki ne zahteva odstranitve ali razstavljanja kakršne koli primarne strukture ali obratovalnega sistema.

10. Nanašanje varovalnega ali zaščitnega materiala na komponente, kadar ni potrebno razstavljanje kakršne koli primarne strukture ali obratovalnega sistema in kjer taka prevleka ni prepovedana ali v nasprotju z dobro prakso.

11. Popravilo oblazinjene in dekorativne opreme notranjosti kabine, pilotske kabine ali balonske košare, ko popravilo ne zahteva razstavljanja kakršne koli primarne strukture ali operativnega sistema in ne ovira obratovalnega sistema ali vpliva na primarno strukturo zrakoplova.

12. Izvedba manjših, preprostih popravil na oblogah, nekonstrukcijskih prekrivnih ploščah, okrovih motorja ter manjših zaplat in ojačitev, ki ne spremenijo obrisa, ker bi tako ovirale pravilen zračni tok.

13. Zamenjava stranskih oken, kadar to delo ne vpliva na strukturo ali operativnega sistema, kot so komande, električna oprema, itd.

14. Zamenjava varnostnih pasov.

15. Zamenjava sedežev ali sedežnih delov z nadomestnimi deli, ki so potrjeni za določen zrakoplov, ko ni potrebno razstavljati kakršne koli primarne strukture ali operativnega sistema.

16. Odpravljanje napak in popravilo okvarjenih tokokrogov v tokokrogih ožičenja pristajalnih luči.

17. Zamenjava žarnic, žarometov in leč pozicijskih in pristajalnih luči.

18. Zamenjava koles in smuči, kadar ni treba izračunavati teže in ravnotežja.

19. Zamenjava katerega koli okrova motorja, ki ne zahteva odstranitve propelerja ali izklopa sistema za krmarjenje leta.

20. Zamenjava ali čiščenje svečk in nastavitev svečk.

21. Zamenjava kakršne koli priključka gumijaste cevi, razen hidravličnih priključkov.

22. Zamenjava predizdelanih gorivnih cevi.

23. Čiščenje ali zamenjava mrežic za gorivo in olje ali filtrskih elementov.

24. Zamenjava in oskrbovanje akumulatorjev.

25. Čiščenje vžigalnika gorilnika balona in glavnih šob v skladu z navodili proizvajalca balona.

26. Zamenjava ali nastavitev nekonstrukcijnih standardnih sponk, postranskih za delovanje

27. Izmenjava balonskih košar in gorilnikov na balonskih ovojih, ko je košara ali gorilnik v podatkih certifikata tipa za balon označen kot izmenljiv, košare in gorilniki pa so posebej projektirani za hitro odstranitev in vgradnjo.

28. Vgradnje naprav proti razlivanju pri dolivanju goriva za zmanjšanje premera odprtine za polnjene v posodah za gorivo, pod pogojem, da je določena priprava v podatkih certifikata tipa zrakoplova, ki ga je izdal proizvajalec zrakoplova, da je le-ta zagotovil navodila za vgradnjo te posebne priprave ter da vgradnja ne vključuje razstavitve obstoječe odprtine za polnjenje.

29. Odstranitev, pregled in zamenjava magnetnih „čip“ detektorjev.

30. Odstranitev in zamenjava samostojnih, na prednji instrumentni plošči vgrajenih navigacijskih in komunikacijskih naprav, ki uporabljajo priključke z vodili za povezavo enote, kadar se enota vgradi v instrumentno ploščo (brez krmilnih sistemov za avtomatsko krmarjenje zrakoplova, radarskih odzivnikov in merilnika razdalje na mikrovalovno frekvenco (DME). Potrjena enota mora biti projektirana za takojšnje in ponovljeno odstranjevanje in zamenjavo, ne sme biti potrebna specialna preskusna oprema, zagotovoljena morajo biti ustrezna navodila. Pred predvideno uporabo enote je treba opraviti preizkus delovanja

31. Ažuriranje samostojnih, na prednji instrumenti plošči vgrajenih navigacijskih programskih podatkovnih baz (razen za sisteme za avtomatsko krmarjenje zrakoplova, radarskih odzivnikov in merilnika razdalje na mikrovalovno frekvenco) pod pogojem, da enote ni treba razstaviti in da so zagotovoljena ustrezna navodila. Pred predvideno uporabo enote je treba opraviti preizkus delovanja.

32. Zamenjava krilc/krilnih površin in repnih površin ter komand, katerih pritrditev je projektirana/zasnovana za sestavljanje neposredno pred vsakim poletom in odstranitev po vsakem poletu.

33. Zamenjava glavnih rotorskih krakov, projektiranih za odstranitev, kadar niso potrebna specialna orodja.

PRILOGA II

(Del 145)

145.1 Splošno

Za namene tega dela je pristojni organ:

1. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v državi članici organ, ki ga imenuje ta država članica, ali.

2. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v tretji državi, agencija.

ODDELEK A

145.A.10 Področje uporabe

Ta oddelek določa zahteve, ki jih mora organizacija izpolnjevati, da izpolnjuje pogoje za izdajo ali podaljšanje odobritve za vzdrževanje zrakoplovov in komponent.

145.A.15 Zahtevek

Zahtevek za izdajo ali spremembo odobritve se predloži pristojnemu organu na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

145.A.20 Pogoji odobritve

Organizacija v svojem priročniku opredeli obseg dela, za katerega se šteje, da predstavlja odobritev (Dodatek II k temu delu vsebuje preglednico vseh razredov in ratingov).

145.A.25 Zahteve glede objektov

Organizacija zagotovi, da:

(a) so zagotovljeni objekti, ki ustrezajo za vse načrtovano delo in zagotavljajo zlasti zaščito pred vremenskimi vplivi. Specializirane delavnice in oddelki so ustrezno ločeni za zagotovitev, da ne pride do kontaminacije okolja in delovnega območja.

   1. Za vzdrževanje zrakoplova v bazi so na voljo dovolj veliki letalski hangarji, da gre vanje zrakoplov ob načrtovanem vzdrževanju v bazi;

   2. Za vzdrževanje komponent so delavnice za komponente dovolj velike, da gredo vanje komponente ob načrtovanem vzdrževanju.

(b) so zagotovljene pisarne za vodenje načrtovanega dela iz odstavka (a) in potrditveno osebje, da lahko opravlja svoje predvidene naloge na način, ki prispeva k standardom dobrega vzdrževanja zrakoplova.

(c) delovno okolje, vključno z letalskimi hangarji, delavnicami za komponente in pisarnami, ustreza opravljani nalogi ter zlasti upoštevanju posebnih zahtev. Razen v primeru, ko to narekuje okolje posebne naloge, mora biti delovno okolje tako, da se učinkovitost osebja ne poslabša:

   1. temperature se morajo vzdrževati tako, da lahko osebje opravlja zahtevane naloge brez nepotrebnega neugodja.

   2. prah in druga kontaminacija v zraku so kar najmanjši in ni dovoljeno, da na območju delovne naloge dosegajo raven, ko je očitna vidna površinska kontaminacija zrakoplova/komponente. Ko prah/druga kontaminacija v zraku povzroči vidno površinsko kontaminacijo, se vsi dovzetni sistemi zapečatijo, dokler se ponovno ne vzpostavijo sprejemljivi pogoji.

   3. razsvetljava zagotavlja, da se vsak pregled in vzdrževalna naloga lahko opravi učinkovito.

   4. hrup ne sme odvračati osebja od opravljanja nalog pregleda. Kjer nadzor nad virom hrupa ni izvedljiv, je osebju zagotovljena potrebna osebna oprema za preprečevanje motenj zaradi pretiranega hrupa med nalogami pregleda.

   5. ko določena naloga vzdrževanja zahteva uporabo posebnih pogojev v okolju, drugačnih od zgoraj navedenih, se taki pogoji upoštevajo. Posebni pogoji so določeni v podatkih za vzdrževanje.

6. delovno okolje za linijsko vzdrževanje je tako, da se lahko določena naloga vzdrževanja ali pregleda opravi brez nepotrebnega motenja. Zato je treba, kadar se delovno okolje poslabša na nesprejemljivo raven kar zadeva temperaturo, vlago, točo, led, sneg, veter, svetlobo, prah/drugo kontaminacijo v zraku, določene naloge vzdrževanja ali pregleda prekiniti, dokler se zadovoljivi pogoji ponovno ne vzpostavijo.

(d) so zagotovljene varne zmogljivosti za skladiščenje komponent, opreme, orodja in materiala. Pogoji za skladiščenje zagotavljajo ločitev uporabnih komponent in materiala od neuporabnih komponent, materiala, opreme in orodja za zrakoplove. Pogoji skladiščenja so v skladu s proizvajalčevimi navodili za preprečitev kvarjenja in poškodovanja skladiščenih predmetov. Dostop do skladiščnih prostorov je omejen na pooblaščeno osebje.

145.A.30 Zahteve glede osebja

(a) Organizacija imenuje odgovornega poslovodnega delavca, ki ima pooblastilo podjetja za zagotovitev, da je mogoče vse vzdrževanje, ki ga zahteva stranka, financirati in opraviti po standardu, zahtevanem po tem delu. Odgovorni vodja:

1. zagotovi, da so na voljo vsa potrebna sredstva za zaključitev vzdrževanja po 145.A.65(b) v podporo odobritvi organizacije.

2. vzpostavi in pospešuje politiko varnosti in kakovosti po 145.A.65(a).

3. izkaže osnovno razumevanje tega dela.

(b) Organizacija imenuje osebo ali skupino oseb, odgovornih med drugim za zagotavljanje, da organizacija izpolnjuje ta Del. Ta(-e) oseba(-e) je/so predvsem odgovorna(-e) odgovornemu poslovodnemu delavcu.

1. Imenovana oseba ali osebe predstavljajo konstrukcijo vodenja vzdrževanja v organizaciji in so odgovorne za vse funkcije, opredeljene v tem Delu.

2. Imenovana oseba ali osebe so določene, njihove poverilnice pa se predložijo v obliki in na način, ki ga določi pristojni organ.

3. Imenovani osebi ali osebam je omogočeno, da izkazujejo ustrezno znanje, osnovo in zadovoljive izkušnje v zvezi z vzdrževanjem zrakoplova ali komponente ter izkazujejo delovno poznavanje tega dela.

4. Postopki pojasnjujejo, kdo nadomešča katero koli določeno osebo v primeru njene daljše odsotnosti.

(c) Odgovorni poslovodni delavec po odstavku (a) imenuje osebo, odgovorno za spremljanje in nadzor sistema kakovosti, vključno z njim povezanega sistema povratnih informacij kot zahteva 145.A.65(c). Imenovana oseba ima neposreden dostop do odgovornega poslovodnega delavca za zagotovitev, da je le-ta ustrezno obveščen o zadevah v zvezi s kakovostjo in izpolnjevanjem.

(d) Organizacija ima načrt živega dela za vzdrževanje, ki kaže, da ima organizacija dovolj osebja za načrtovanje, opravljanje, nadzor, pregled ter spremljanje in nadzor kakovosti organizacije skladno z odobritvijo. Poleg tega ima organizacija postopek za ponovno ovrednotenje dela, ki ga je treba opraviti, kadar je dejanska razpoložljivost osebja manjša od načrtovane ravni konstrukcije zaposlenih za katero koli določeno delovno izmeno ali obdobje.

(e) Organizacija določi in nadzoruje usposobljenost osebja, ki se ukvarja z vzdrževanjem, vodenjem in/ali revizijo kakovosti, po postopku in standardu, dogovorjenem s pristojnim organom. Poleg potrebnega strokovnega znanja, povezanega s funkcijo delovnega mesta, mora sposobnost vključevati razumevanje uporabe človeških dejavnikov in vprašanj človekove storilnosti, ki ustrezajo funkciji te osebe v organizaciji. „Človeški dejavnik“ pomeni načela, ki se uporabljajo za aeronavtično projektiranje, potrjevanje, usposabljanje, postopke in vzdrževanje ter skušajo poiskati varen vmesnik med človekovimi in drugimi sistemskimi komponentami z ustreznim upoštevanjem človekove storilnosti. „Človekova storilnost“ pomeni človekove sposobnosti in omejitve, ki vplivajo na varnost in učinkovitost aeronavtičnih postopkov.

(f) Organizacija zagotovi, da je osebje, ki opravlja in/ali nadzoruje stalne plovnostne neporušitvene preglede na konstrukciji zrakoplova in/ali komponentah, ustrezno kvalificirano za določeno neporušitveno preskušanje v skladu z evropskim ali enakovrednim standardom, ki ga agencija priznava. Osebje, ki opravlja katere koli druge naloge, je ustrezno usposobljeno v skladu z uradno priznanimi standardi. Z odstopanjem od tega odstavka osebje, opredeljeno v odstavkih (g), (h)(1) in (h)(2), razvrščeno v kategorijo B1 po Delu 66, lahko opravlja in/ali nadzoruje preskuse prodornosti barvno kontrastnega barvila.

(g) Vsaka organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, razen kjer je drugače navedeno v odstavku (j), ima v primeru linijskega vzdrževanja zrakoplova potrditveno osebje za ustrezen tip zrakoplova, razvrščeno v kategorijo B1 in B2 po Delu 66 in 145.A.35.

Poleg tega te organizacije lahko uporabijo tudi potrditveno osebje, ustrezno usposobljeno za nalogo, razvrščeno kot kategorija A v skladu z Delom 66 in 145.A.35 za opravljaje manjšega načrtovanega linijskega vzdrževanja in odpravljanje preprostih napak. Razpoložljivost tega potrditvenega osebja iz kategorije A ne nadomesti potrebe po potrditvenem osebju kategorije B1 in B2 po Delu 66 v podporo potrditvenemu osebju kategorije A. Vendar ni treba, da je to osebje kategorije B1 in B2 po Delu 66 med manjšim načrtovanim linijskim vzdrževanjem ali odpravo preproste napake vedno prisotno na lokaciji za linijsko vzdrževanje.

(h) Vsaka organizacija, ki vzdržuje zrakoplov, razen ko je v odstavku (j) drugače navedeno:

1. ima v primeru linijskega vzdrževanja zrakoplova potrditveno osebje za ustrezen tip zrakoplova, razvrščeno v kategorijo C po Delu 66 in 145.A.35. Poleg tega ima dovolj potrditvenega osebja za ustrezen tip zrakoplova, razvrščenega kot kategorija B1 in B2 v skladu z Delom 66 in 145.A.35, v podporo potrditvenemu osebju kategorije C.

   (i) B1 in B2 podporno osebje zagotavlja, da so vse ustrezne naloge in pregledi opravljeni po zahtevanem standardu, preden potrditveno osebje kategorije C izda potrdilo o sprostitvi v obratovanje.

   (ii) Organizacija vzdržuje evidenco o vsem B1 in B2 podpornem osebju.

   (iii) Potrditveno osebje kategorije C zagotavlja skladnost z odstavkom (i) in da je vse delo, ki ga zahteva stranka, zaključeno med kontrolo določenega vzdrževanja v bazi ali nabora del in tudi ovrednoti vpliv vsakega dela, ki ni bilo opravljeno, z namenom zahtevati njegovo zaključitev ali se dogovoriti z operatorjem, da se to delo odloži do druge določene kontrole ali časovnega roka.

2. v primeru vzdrževanja zrakoplova v bazi, razen velikega zrakoplova, ima ali:

   (i) potrditveno osebje za ustrezen tip zrakoplova, razvrščeno v kategorijo B1 in B2 v skladu z Delom 66 in 145.A.35, ali

   (ii) potrditveno osebje za ustrezen tip zrakoplova, razvrščeno v kategorijo C, ki mu pomaga podporno osebje B1 in B2, kot je opredeljeno v odstavku (1).

(i) Potrditveno osebje za komponente izpolnjuje Del 66.

(j) Z odstopanjem od odstavkov (g) in (h) lahko organizacija uporabi potrditveno osebje, usposobljeno v skladu z naslednjimi določbami:

1. Za objekte organizacije, ki se nahajajo zunaj ozemlja Skupnosti, je lahko potrditveno osebje usposobljeno v skladu z nacionalnimi pravili letalstva države, v kateri je objekt organizacije registriran ob upoštevanju pogojev iz Dodatka IV k temu delu.

2. Za linijsko vzdrževanje, opravljeno na lokaciji za linijsko vzdrževanje organizacije, ki se nahaja zunaj ozemlja Skupnosti, je lahko potrditveno osebje usposobljeno v skladu z nacionalnimi letalskimi pravili države, v kateri se linijska postaja nahaja, po pogojih iz Dodatka IV k temu delu.

3. Za ponavljajočo predpoletno plovnostno tehnično zahtevo, ki posebej navaja, da sme to plovnostno tehnično zahtevo izvesti letalska posadka, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji zrakoplova in/ali inženirju letalcu na osnovi licence, ki jo ima letalska posadka. Organizacija pa zagotovi, da se opravi dovolj praktičnega usposabljanja za zagotovitev, da lahko ta vodja zrakoplova ali inženir letalec izpolni plovnostno tehnično zahtevo po zahtevanem standardu.

4. V primeru, ko zrakoplov deluje drugje kot na podprti lokaciji, lahko organizacija izda omejeno pooblastilo za potrjevanje vodji letala in/ali inženirju leta na osnovi dane licence letalske posadke, če se je zadovoljivo prepričala, da je bilo opravljeno zadostno praktično usposabljanje za zagotovitev, da vodja letala ali inženir leta lahko izpolni določeno nalogo po zahtevanem standardu. Določbe tega odstavka so podrobno opisane v postopku iz priročnika.

5. V naslednjih nepredvidenih primerih, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, razen na glavni lokaciji za vzdrževanje v bazi, in kjer ni na voljo ustreznega potrditvenega osebja, organizacija s pogodbo za zagotavljanje podpore vzdrževanju lahko izda enkratno pooblastilo za potrjevanje:

   (i) enemu svojih zaposlenih, ki ima pooblastila enakovrednega tipa za zrakoplov podobne tehnologije, konstrukcije in sistemov; ali

(ii) kateri koli osebi z najmanj petletnimi izkušnjami z vzdrževanjem in z veljavno ICAO licenco za vzdrževanje zrakoplova, veljavno za tip zrakoplova, ki ga je treba potrditi, pod pogojem da na omenjeni lokaciji ni nobene organizacije, ustrezno potrjene po tem delu, ter da organizacija, s katero je bila sklenjena pogodba, pridobi in ima kartotečno evidenco o izkušnjah in licenci te osebe.

O vseh primerih, opredeljenih v tem pododstavku, se poroča pristojnemu organu v sedmih dneh od izdaje takega pooblastila za potrjevanje. Organizacija, ki izdaja enkratno pooblastilo, zagotovi, da vsako tako vzdrževanje, ki bi lahko vplivalo na varnost poleta, ponovno kontrolira ustrezno potrjena organizacija.

145.A.35 Potrditveno osebje in podporno osebje kategorije B1 in B2

(a) Poleg ustreznih zahtev 145.A.30(g) in (h) organizacija zagotovi, da potrditveno osebje in podporno osebje kategorije B1 in B2 primerno razume ustrezen zrakoplov in/ali komponente, ki jih je treba vzdrževati, skupaj z organizacijskimi postopki, ki so s tem povezani. V primeru potrditvenega osebja je treba to doseči pred izdajo ali ponovno izdajo pooblastila za potrjevanje.

„Podporno osebje kategorije B1 in B2“ pomeni tisto osebje kategorije B1 in B2 v okolju vzdrževanja v bazi, ki nima nujno pravic potrjevanja. „Ustrezen zrakoplov in/ali komponente“ pomeni tiste zrakoplove ali komponente, opredeljene v določenem pooblastilu za potrjevanje. „Pooblastilo za potrjevanje“ pomeni pooblastilo, ki ga potrditvenemu osebju izda organizacija in ki opredeljuje dejstvo, da lahko v imenu potrjene organizacije podpisujejo potrdila o sprostitvi v obratovanje z omejitvami, navedenimi v takem pooblastilu.

(b) Razen v primerih, navedenih v 145.A.30(j), lahko organizacija izda samo pooblastilo za potrjevanje potrditvenemu osebju v zvezi z osnovnimi kategorijami in podkategorijami in kateri koli rating za tip zrakoplova, naveden na licenci za vzdrževanje zrakoplova iz seznama v Delu 66, pod pogojem da licenca ostane veljavna ves čas veljavnosti pooblastila in potrditveno osebje ostaja v skladu z Delom 66.

(c) Organizacija zagotovi, da vse potrditveno osebje in podporno osebje kategorije B1 in B2 pridobi vsaj šestmesečne izkušnje s sodelovanjem pri dejanskem ustreznem vzdrževanju zrakoplova ali komponent v katerem koli dvoletnem obdobju. Za namene tega odstavka „sodelovanje pri dejanskem ustreznem vzdrževanju zrakoplova ali komponente“ pomeni, da je oseba delala v okolju za vzdrževanje zrakoplova ali komponent in je ali uresničevala pravice pooblastila za potrjevanje in/ali je dejansko opravljala vzdrževanje na vsaj nekaterih sistemih za tip zrakoplova, opredeljenih v določenem pooblastilu za potrjevanje.

(d) Organizacija zagotovi, da je vse potrditveno osebje in podporno osebje kategorije B1 in B2 deležno dovolj stalnega usposabljanja v vsakem dvoletnem obdobju za zagotovitev, da ima to osebje ažurirano znanje o ustrezni tehnologoji, organizacijskih postopkih in vprašanjih človeškega dejavnika.

(e) Organizacija določi program za stalno usposabljanje za potrditveno osebje in podporno osebje kategorije B1 in B2, vključno s postopkom za zagotavljanje skladnosti z ustreznimi odstavki 145.A.35, kot osnovo za izdajo pooblastil za potrjevanje po tem delu potrditvenemu osebju, ter postopkom za zagotavljanje skladnosti z Delom 66.

(f) Razen ko gre za katerega od nepredvidenih primerov po 145.A.30(j)(5), organizacije ocenijo predvideno potrditveno osebje glede njegove kompetence, usposobljenosti in sposobnosti opravljati dolžnosti potrjevanja po postopkih, kot so opredeljeni v priročniku pred izdajo ali ponovno izdajo pooblastila za potrjevanje po tem delu.

(g) Ko je potrditveno osebje izpolnilo pogoje odstavkov (a), (b), (d), (f) in ustrezno odstavka (c), organizacija izda pooblastilo za potrjevanje, ki jasno določa področje uporabe in omejitve takega pooblastila. Stalna veljavnost pooblastila za potrjevanje zavisi od stalnega izpolnjevanja odstavkov (a), (b), (d) in ustrezno odstavka (c).

(h) Pooblastilo za potrjevanje mora biti v stilu, ki potrditvenemu osebju in vsaki pooblaščeni osebi, ki sme zahtevati pregled pooblastila, jasno določa področje uporabe. Kadar se za opredelitev področja uporabe uporabljajo kode, ima organizacija pripravljeno tolmačenje kod. „Pooblaščena oseba“ pomeni uradnike pristojnih organov, agencije in države članice in je odgovorna za pregled nad delovanjem vzdrževanega zrakoplova ali komponente.

(i) Oseba, odgovorna za sistem kakovosti, ostane v imenu organizacije odgovorna tudi za izdajo pooblastil za potrjevanje potrditvenemu osebju. Ta oseba lahko imenuje druge osebe za dejansko izdajo ali preklic pooblastil za potrjevanje v skladu s postopkom, kot je opredeljen v priročniku.

(j) Organizacija hrani evidenco vsega potrditvenega osebja in podpornega osebja kategorije B1 in B2.

Evidenca o osebju vsebuje:

1. podrobnosti o vsaki licenci za vzdrževanje zrakoplova, posedovani po Delu 66,

2. vse ustrezno zaključeno usposabljanje,

3. področje uporabe izdanih pooblastil za potrjevanje, ko to ustreza, in

4. podrobnosti o osebju z omejenimi ali enkratnimi pooblastili za potrjevanje.

Organizacija zadrži evidenco vsaj dve leti potem, ko je potrditveno osebje ali podporno osebje kategorije B1 ali B2 prenehalo biti zaposleno v organizaciji ali kakor hitro je bilo pooblastilo umaknjeno. Poleg tega vzdrževalna organizacija na zahtevo potrditvenemu osebju ob odhodu iz organizacije dostavi kopijo njihove evidence.

Potrditveno osebje na zahtevo dobi dostop do svoje osebne evidence, kot je podrobno opisana zgoraj.

(k) Organizacija zagotovi potrditvenemu osebju kopijo njihovega pooblastila za potrjevanje v obliki dokumenta ali v elektronski obliki.

(l) Potrditveno osebje predloži svoje pooblastilo za potrjevanje kateri koli pooblaščeni osebi v 24 urah.

(m) Minimalna starost potrditvenega osebja in podpornega osebja kategorije B1 in B2 je 21 let.

145.A.40 Oprema, orodje in material

(a) Organizacija ima na voljo in uporablja potrebno opremo, orodja in material za opravljanje potrjenega obsega dela.

1. Kjer proizvajalec opredeli določeno orodje ali opremo, organizacija uporablja to orodje ali opremo, razen če se je s pristojnim organom preko postopkov, opredeljenih v priročniku, dogovorila za drugačno orodje ali opremo.

2. Orodje in oprema morajo biti stalno na voljo, razen v primeru orodja ali opreme, ki se tako redko uporablja, da njegova stalna razpoložljivost ni potrebna. Taki primeri se podrobno opišejo v postopku iz priročnika.

3. Organizacija, potrjena za vzdrževanje v bazi, ima dovolj opreme za dostop do zrakoplova in ploščadi za pregled, ki omogočajo ustrezen pregled zrakoplova.

(b) Organizacija zagotovi, da se ustrezno vse orodje, oprema in zlasti preskusna oprema nadzorujejo in umerjajo v skladu z uradno priznanim standardom tako pogosto, da se zagotovi uporabnost in natančnost. Organizacija hrani evidenco o teh umerjanjih in sledljivosti po uporabljenem standardu.

145.A.42 Sprejem komponent

(a) Vse komponente se razvrstijo in ustrezno ločijo v naslednje kategorije:

1. Komponente, ki so v zadovoljivem stanju, sproščene na EASA obrazcu 1 ali enakovrednem, in označene po Delu 21, Poddel Q.

2. Neuporabni komponente, ki se vzdržujejo v skladu s tem Oddelkom.

3. Nepopravljive komponente, ki so razvrščene v skladu s145.A.42(d).

4. Standardni deli, ki se uporabljajo na zrakoplovu, motorju, propelerju ali drugi komponenti zrakoplova, ko so navedeni v ilustriranem katalogu delov in/ali podatkih za vzdrževanje.

5. Material, ki je surovina in potrošni material hkrati, ter se uporablja med vzdrževanjem, ko se je organizacija zadovoljivo prepričala, da izpolnjuje zahtevano specifikacijo in ima ustrezno sledljivost. Ves material mora spremljati dokumentacija, ki se jasno nanaša na določen material in vsebuje izjavo o skladnosti s specifikacijo pa tudi oba vira, proizvodni in dobaviteljev.

(b) Pred vgradnjo komponente organizacija zagotovi, da se ta komponenta lahko namesti, kadar se lahko uporabi drugačna modifikacija in/ali standardi plovnostno tehničnih zahtev.

(c) Organizacija lahko proizvede omejen obseg delov za uporabo med delom v svojih lastnih objektih, pod pogojem, da so postopki določeni v priročniku.

(d) Komponente, ki so dosegle svojo potrjeno življenjsko dobo ali vsebujejo nepopravljivo okvaro, se razvrstijo kot nepopravljive in se jim ne dovoli ponovni vstopiti v sistem oskrbe s komponentami, razen če je bila potrjena omejena življenjska doba podaljšana ali pa je bila rešitev popravila potrjena v skladu z Delom 21.

145.A.45 Podatki za vzdrževanje

(a) Organizacija ima pri izvajanju vzdrževanja, vključno z modifikacijami in popravili, trenutno veljavne podatke za vzdrževanje in jih uporablja. „Veljaven" pomeni ustrezen za vsak zrakoplov, komponento ali postopek, opredeljen v seznamu ratingov razredov iz odobritve organizacije in v vsakem seznamu zmogljivosti s tem v zvezi.

V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih je priskrbel operator ali stranka, organizacija te podatke ima, ko delo poteka, z izjemo potrebe po skladnosti s 145.A.55(c).

(b) Za namene tega dela so veljavni podatki za vzdrževanje kateri koli naslednji:

1. katera koli veljavna zahteva, postopek, zahteva za delovanje ali informacije, ki jih je izdal organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente,

2. vse veljavne plovnostno tehnične zahteve, ki jih je izdal organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente;

3. navodila za stalno plovnost, ki so jih izdali nosilci certifikata tipa, nosilci dodatnega certifikata tipa in katera koli druga organizacija, ki mora take podatke objavljati v skladu z Delom 21, ter v primeru zrakoplova ali komponent iz tretjih držav, podatki o plovnosti, ki jih je določil organ, odgovoren za pregled nad delovanjem zrakoplova ali komponente.

4. vsak veljaven standard, med drugim standardne prakse vzdrževanja, ki jih agencija priznava kot dober standard vzdrževanja,

5. vsi veljavni podatki, izdani skladno z odstavkom (d).

(c) Organizacija vzpostavi postopke za zagotovitev, da se kakršen koli ugotovljen netočen, nepopoln ali dvomljiv postopek, praksa, informacije ali navodilo za vzdrževanje, vsebovano v podatkih za vzdrževanje, ki jih uporablja osebje za vzdrževanje, dokumentira in o njem obvesti avtorja podatkov za vzdrževanje.

(d) Organizacija lahko spremeni navodila za vzdrževanje samo v skladu s postopkom, opredeljenim v priročniku vzdrževalne organizacije. V zvezi s temi spremembami organizacija izkaže, da povzročijo enakovredne ali izboljšane standarde vzdrževanja, o teh spremembah pa obvesti imetnika certifikata tipa. Navodila za vzdrževanje za namene tega odstavka pomeni navodila, kako opraviti določeno nalogo vzdrževanja: izključujejo tehnično projektiranje popravil in sprememb.

(e) Organizacija zagotovi sistem delovnih kartic ali delovnih pol, ki se vseskozi uporablja v ustreznih delih organizacije. Poleg tega organizacija na delovne kartice ali pole natančno prepiše podatke za vzdrževanje, vsebovane v odstavkih (b) in (d), ali pa izdela natančne sklice na določeno vzdrževalno nalogo ali naloge, vsebovane v teh podatkih za vzdrževanje. Delovne kartice in delovne pole so lahko računalniško izdelane in se hranijo na elektronski podatkovni bazi upoštevaje ustrezne zaščite pred nepooblaščeno spremembo ter z rezervno elektronsko podatkovno bazo, ki se ažurira v 24 urah od vpisa v glavno računalniško podatkovno bazo. Naloge zahtevnega vzdrževanja se prepišejo na delovne kartice ali delovne pole in nadalje razdelijo v jasne stopnje, ki zagotavljajo evidenco o zaključku naloge vzdrževanja.

Kadar organizacija zagotavlja storitve vzdrževanja operatorju zrakoplova, ki zahteva uporabo svojega sistema delovnih kartic ali delovnih pol, se lahko uporabi ta sistem delovnih kartic ali pol. V tem primeru organizacija vzpostavi postopek za zagotavljanje pravilnega izpolnjevanja delovnih kartic ali pol operatorja zrakoplova.

(f) Organizacija zagotovi, da so vsi veljavni podatki za vzdrževanje pripravljeni za uporabo, kadar jih zahteva vzdrževalno osebje.

(g) Organizacija vzpostavi postopek za zagotavljanje, da so podatki za vzdrževanje, ki jih nadzoruje, ažurirani. V primeru podatkov za vzdrževanje, ki jih nadzoruje in zagotavlja operator/stranka, mora organizacija izkazati, ali da ima pismeno potrditev operatorja/stranke, da so vsi ti podatki za vzdrževanje ažurirani, ali da ima delovne naloge, ki opredeljujejo status spremembe podatkov za vzdrževanje, ki naj se uporabijo, ali lahko pokaže, da so na seznamu sprememb podatkov za vzdrževanje operatorja/stranke.

145.A.47 Načrtovanje proizvodnje

(a) Organizacija ima sistem, ki ustreza količini in zahtevnosti dela, za načrtovanje razpoložljivosti vsega potrebnega osebja, orodja, materiala, podatkov in objektov za vzdrževanje za zagotovitev varnega dokončanja vzdrževalnega dela.

(b) Načrtovanje nalog vzdrževanja in organiziranje izmen upošteva omejitve človekove storilnosti.

(c) Kadar je treba predati nedokončane ali nezaključene naloge vzdrževanja zaradi izmene ali zamenjave osebja, si osebje, ki prihaja in odhaja, primerno izmenja ustrezne informacije.

145.A.50 Potrjevanje vzdrževanja

(a) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje izda ustrezno pooblaščeno potrditveno osebje v imenu organizacije, ko je bilo ugotovljeno, da je organizacija vse naročeno vzdrževanje pravilno opravila v skladu s postopki iz 145.A.70 ob upoštevanju razpoložljivosti in uporabe podatkov za vzdrževanje, opredeljenih v 145.A.45, in da niso znane neskladnosti, ki resno ogrožajo varnost poleta.

(b) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje se izda pred poletom ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja.

(c) Na nove okvare ali nepopolne delovne naloge za vzdrževanje, ugotovljene med navedenim vzdrževanjem, se opozori operatorja zrakoplova s posebnim namenom pridobiti soglasje za odpravo teh okvar ali dopolnitev manjkajočih elementov delovnega naloga za vzdrževanje. V primeru, ko operator zrakoplova zavrne izvedbo tega vzdrževanja po tem odstavku, se uporablja odstavek (e).

(d) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje se izda ob zaključku kakršnega koli vzdrževanja na komponenti v času, ko ni na zrakoplovu. (b) Potrdilo o sprostitvi v obratovanje ali listina o odobritvi plovnosti, identificirana kot EASA obrazec 1 v Dodatku I k temu delu, predstavlja dovoljenje za sprostitev komponente v uporabo. Ko organizacija zadrži komponento za svojo lastno uporabo, EASA obrazec 1 ni nujno potreben, odvisno od notranjih postopkov za sprostitev v organizaciji, opredeljenih v priročniku.

(e) Ko organizacija ne more izpolniti vsega naročenega vzdrževanja, lahko z odstopanjem od odstavka (a) izda potrdilo o sprostitvi v obratovanje v okviru potrjenih omejitev zrakoplova. Organizacija to dejstvo vpiše v potrdilo o sprostitvi zrakoplova v obratovanje pred izdajo tega potrdila.

(f) Z odstopanjem od odstavka (a) in 145.A.42, ko je zrakoplov prizemljen na lokaciji, ki ni glavna lokacija za linijsko vzdrževanje ali glavna lokacija za vzdrževanje v bazi, ker ni na voljo komponente z ustreznim dovoljenjem o sprostitvi, je dovoljeno začasno namestiti komponento brez ustreznega dovoljenja o sprostitvi za največ 30 ur letenja ali dokler se zrakoplov prvič ne vrne na glavno lokacijo za linijsko vzdrževanje ali glavno lokacijo za vzdrževanje v bazi, kar nastopi prej, pri čemer je treba upoštevati soglasje operatorja zrakoplova, omenjena komponenta pa mora imeti ustrezno dovoljenje o sprostitvi ter sicer izpolnjevati vse veljavne zahteve za vzdrževanje in delovanje. Te komponente se odstranijo do predpisanega roka, razen če je bilo medtem pridobljeno ustrezno dovoljenje o sprostitvi po odstavku (a) in 145.A.42.

145.A.55 Evidenca o vzdrževanju

(a) Organizacija evidentira vse podrobnosti o opravljenem delu. Kot minimum organizacija obdrži evidenco, potrebno za dokazovanje, da so bile izpolnjene vse zahteve za izdajo potrdila o sprostitvi v obratovanje, vključno s podizvajalčevimi dokumenti o sprostitvi.

(b) Organizacija operatorju zrakoplova zagotovi kopijo vsakega potrdila o sprostitvi v obratovanje/uporabo skupaj s kopijo kakršnih koli podatkov o specifično potrjenem popravilu/modifikaciji, uporabljenih za opravljena popravila/modifikacije.

(c) Organizacija obdrži kopijo vse podrobne evidence o vzdrževanju in s tem povezanih podatkov za vzdrževanje za dve leti od datuma, ko je bil zrakoplov ali komponenta, na katero se delo nanaša, sproščena iz organizacije.

1. Evidenca po tem odstavku se hrani na varnem, upoštevaje požar, poplavo in krajo.

2. Računalniške rezervne kopije na diskih, trakovih itd. se hranijo na drugi lokaciji in ne tam, kjer se hranijo delovni diski, trakovi itd., v okolju, ki zagotavlja, da ostanejo v dobrem stanju.

3. Kadar organizacija, potrjena po tem delu, zaključi svoje delovanje, se vsa obdržana evidenca o vzdrževanju, ki zajema zadnji dve leti, odpošlje zadnjemu lastniku ali stranki zadevnega zrakoplova ali komponente ali pa se hrani, kot opredeljuje pristojni organ.

145.A.60 Javljanje dogodkov

(a) Organizacija poroča pristojnemu organu, državi registracije in organizaciji, odgovorni za projektiranje zrakoplova ali komponente, o kakršnem koli ugotovljenem stanju zrakoplova ali komponente, ki je povzročilo ali lahko povzroči nevarno stanje, ki resno ogroža varnost poleta.

(b) Organizacija vzpostavi notranji sistem poročanja o dogodkih, kot je podrobno opisan v priročniku, da omogoči zbiranje in ovrednotenje teh poročil, vključno z oceno in izvlečki teh dogodkov, o katerih je treba poročati po odstavku (a). Ta postopek ugotavlja neugodne trende, korektivne mere, ki jih je organizacija sprejela ali jih mora sprejeti za obravnavo pomanjkljivosti, in vključuje ovrednotenje vseh znanih ustreznih informacij v zvezi s temi dogodki ter metodo za razpošiljanje informacij po potrebi.

(c) Organizacija izdela poročila na obrazcu in na način, ki ga določa agencija, ter zagotovi, da vsebuje vse ustrezne informacije o stanju in rezultate ovrednotenja, ki so organizaciji poznani.

(d) Kadar komercialni operator sklene pogodbo z organizacijo za opravljanje vzdrževanja, organizacija operatorju poroča tudi o vsakem stanju, ki vpliva na operatorjev zrakoplov ali komponenta.

(e) Organizacija ta poročila izdela in predloži kakor hitro je izvedljivo, vendar v vsakem primeru v 72 urah, ko je organizacija ugotovila stanje, na katerega se poročilo nanaša.

145.A.65 Politika varnosti in kakovosti, postopki vzdrževanja in sistem kakovosti

(a) Organizacija določi politiko varnosti in kakovosti, ki jo organizacija vključi v priročnik po 145.A.70.

(b) Organizacija vzpostavi postopke, dogovorjene s pristojnim organom ob upoštevanju človeških dejavnikov in človekove storilnosti za zagotovitev dobre prakse vzdrževanja in skladnost s tem delom, kar vključuje jasen delovni nalog ali pogodbo, po kateri je mogoče zrakoplov in komponente sprostiti v obratovanje v skladu s 145.A.50.

1. Postopki vzdrževanja po tem odstavku se uporabljajo za 145.A.25 do 145.A.95.

2. Postopki vzdrževanja, ki jih je ali jih mora vzpostaviti organizacija po tem odstavku, zajemajo vse vidike opravljanja dejavnosti vzdrževanja, vključno z zagotovitvijo in nadzorom specializiranih storitev, ter določajo standarde, po katerih namerava organizacija delati.

3. V zvezi z linijskim vzdrževanjem zrakoplova in vzdrževanjem v bazi organizacija vzpostavi postopke za kar največje zmanjšanje večkratnih napak in napak pri zajemanju na kritičnih sistemih ter za zagotovitev, da se od nobene osebe ne zahteva, da v zvezi z vzdrževalno nalogo, ki zajema nek element razstavljanja/ponovnega sestavljanja več komponent istega tipa, nameščenih na več kot en sistem na istem zrakoplovu, opravlja izvedbo in pregled med določeno kontrolo vzdrževanja. Kadar pa je za opravljanje teh nalog na voljo samo ena oseba, potem delovne kartice in delovne pole organizacije vključujejo dodatno stopnjo, ko ta oseba opravi ponoven pregled dela po zaključku vseh enakih nalog.

4. Vzpostavijo se postopki vzdrževanja za zagotovitev, da se poškodbe ocenijo, opravijo modifikacije in popravila z uporabo podatkov, ki jih je odobrila agencija ali potrjena projektivna organizacija po Delu 21, kot ustreza.

(c) Organizacija vzpostavi sistem kakovosti, ki vključuje naslednje:

1. Neodvisne revizije za spremljanje in nadzor skladnosti z zahtevanimi standardi za zrakoplov/komponente zrakoplova in ustreznosti postopkov za zagotovitev, da ti postopki povzročijo dobre prakse vzdrževanja in ploven zrakoplov/komponente zrakoplova. V najmanjši organizaciji se lahko za neodvisni revizijski del sistema kakovosti sklene pogodbo z drugo organizacijo, potrjeno po tem delu, ali osebo z ustreznim tehničnim znanjem in dokazanimi zadovoljivimi revizijskimi izkušnjami, in

2. Sistem sporočanja povratnih informacij o kakovosti osebam ali skupini oseb, opredeljenih v 145.A.30(b), in predvsem odgovornemu poslovodnemu delavcu, ki zagotavlja, da se opravi pravilno in pravočasno korektivno ukrepanje kot odziv na poročila, ki so rezultat neodvisnih revizij, določenih za izpolnjevanje odstavka (1).

145.A.70 Priročnik vzdrževalne organizacije

(a) „Priročnik vzdrževalne organizacije“ pomeni dokument ali dokumente, ki vsebujejo gradivo z opredelitvijo obsega dela, za katerega se šteje, da predstavlja odobritev, in kažejo, kako namerava organizacija izpolnjevati ta Del. Organizacija pristojnemu organu zagotovi priročnik vzdrževalne organizacije, ki vsebuje vsaj naslednje informacije:

1. izjava, ki jo je podpisal odgovorni vodja in potrjuje, da priročnik vzdrževalne organizacije in priročniki s tem v zvezi, na katere se sklicuje, opredeljujejo skladnost organizacije s tem delom in se bodo izpolnjevali ob vsakem času. Kadar odgovorni poslovodni delavec ni glavni direktor organizacije, potem glavni direktor sopodpiše izjavo;
2. politika kakovosti in varnosti organizacije kot opredeljeno v 145.A.65;
3. naziv(-i) in ime(-na) oseb, imenovanih po 145.A.30(b);
4. dolžnosti in odgovornosti oseb, imenovanih po 145.A.30(b), vključno z zadevami, na katerih lahko v imenu organizacije delajo neposredno s pristojnim organom;
5. organizacijski diagram, ki kaže ustrezne verige odgovornosti med osebami, imenovanimi po 145.A.30(b);
6. seznam potrditvenega osebja ter podpornega osebja B1 in B2;
7. splošen opis virov delovne sile;
8. splošen opis zmogljivosti, ki se nahajajo na vsakem naslovu, opredeljenem v potrdilu o odobritvi organizacije;
9. specifikacija obsega dela organizacije, ki se nanaša na obseg odobritve;
10. postopke obveščanja iz 145.A.85 za organizacijske spremembe;
11. postopek za spremembo priročnika vzdrževalne organizacije;
12. postopki in sistem kakovosti, ki jih je organizacija določila po 145.A.25 do 145.A.90;
13. seznam komercialnih operatorjev, kje ustreza, ki jim organizacija zagotavlja storitve vzdrževanja zrakoplova;
14. seznam organizacij podizvajalk, ko to ustreza, kot je opredeljeno v 145.A.75(b);
15. ustrezno seznam lokacij za linijsko vzdrževanje, kot je opredeljeno v 145.A.75(d);
16. ustrezen seznam organizacij, s katerimi je bila sklenjena pogodba.

(b) Priročnik se po potrebi spreminja, da ostaja ažuren opis organizacije. Priročnik in nadaljnje spremembe odobri pristojni organ.

(c) Ne glede na odstavek (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka spremembe priročnika (v nadaljevanju neposredna odobritev).

145.A.75 Privilegiji organizacije

V skladu s priročnikom je organizacija upravičena do izvajanja naslednjih nalog:

(a) Vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na lokacijah, opredeljenih v potrdilu o odobritvi in v priročniku;

(b) Se dogovori za vzdrževanje katerega koli zrakoplova ali komponente, za katerega je potrjena, z drugo organizacijo, ki dela pod njenim sistemom kakovosti To se nanaša na delo, ki ga opravlja organizacija, ki sama ni ustrezno potrjena za opravljanje takega vzdrževanja po tem delu in je omejena na obseg del, dovoljenih po postopkih 145.A.65(b). To delo ne vključuje kontrole vzdrževanja na zrakoplovu v bazi, popolne kontrole vzdrževanja v delavnici ali obnove motorja ali motorjevega modula;

(c) Vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katero je potrjena, na kateri koli lokaciji, pod pogojem da potreba po tem vzdrževanju izhaja iz neuporabnosti zrakoplova ali iz potrebe po podpiranju občasnega linijskega vzdrževanja ob upoštevanju pogojev iz priročnika;

(d) Vzdržuje vsak zrakoplov in/ali komponento, za katere je potrjena, na lokaciji, določeni kot lokacija za linijsko vzdrževanje, ki lahko podpira manjše vzdrževanje, in samo če priročnik organizacije dovoljuje to dejavnost in navaja te lokacije;

(e) Izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje ob zaključku vzdrževanja v skladu s 145.A.50.

145.A.80 Omejitve organizacije

Organizacija vzdržuje zrakoplov ali komponento, za katere je potrjena, samo kadar so na voljo vsi potrebni objekti, oprema, orodje, material, podatki za vzdrževanje in potrditveno osebje.

145.A.85 Spremembe organizacije

Organizacija pristojni organ obvesti o vsakem predlogu za opravljanje katere koli od naslednjih sprememb, preden se te spremembe izvršijo, da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom in spremenili, če je treba, potrdilo o odobritvi, razen v primeru predlaganih sprememb oseb, ki jih vodstvo ne pozna vnaprej, ko je treba te spremembe sporočiti ob prvi priliki:

1. ime organizacije;

2. glavni kraj organizacije;

3. dodatni kraji organizacije;

4. odgovorni poslovodni delavec;

5. katere koli osebe, imenovane po 145.A.30(b);

6. objekti, oprema, orodje, material, postopki, obseg dela ali potrditveno osebje, ki bi lahko vplivali na odobritev.

145.A.90 Stalna veljavnost

(a) Odobritev se izda z neomejenim trajanjem. Ostaja veljavna pod pogojem, da:

   1. organizacija ostaja skladna s tem delom v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot je opredeljeno v 145.B.40, in;

   2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem delom, in;

   3. potrdilo ni umaknjeno ali preklicano.

(b) Ob umiku ali preklicu se potrdilo o odobritvi pristojnemu organu vrne.

145.A.95 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je vsako pomembno neizpolnjevanje zahtev Dela 145, ki znižuje varnostni standard in resno ogroža varnost leta.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsako neizpolnjevanje zahtev Dela 145, ki bi lahko znižalo varnostni standard in mogoče ogrozilo varnost leta.

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu s 145.B.50 nosilec potrdila vzdrževalne organizacije opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

ODDELEK B

POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE

145.B.01 Področje uporabe

Ta oddelek določa upravne postopke, ki jim pristojni organ sledi pri izvajanju svojih nalog in odgovornosti v zvezi z izdajo, podaljšanjem, spremembo, začasnim odvzemom ali preklicem odobritev vzdrževalne organizacije po Delu 145.

145.B.10 Pristojni organ

1. *Splošno:*

   Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitev ali preklic odobritve za vzdrževanje. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko konstrukcijo.

2. *Viri*

Število osebja ustreza za opravljanje zahtev, kot so podrobno opisane v tem oddelku.

3. *Kvalifikacije in usposabljanje*

Osebje, ki se ukvarja z odobritvami po Delu 145, mora:

(a) imeti ustrezne kvalifikacije in vse potrebno znanje, izkušnje in usposabljanje za opravljanje dodeljenih nalog.

(b) biti ustrezno deležno usposabljanja/stalnega usposabljanja po Delu 145, vključno s predvidenim pomenom in standardom.

4. *Postopki*

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s tem oddelkom B.

Postopke je treba za zagotavljanje stalne skladnosti pregledovati in spreminjati.

145.B.15 Organizacije, ki se nahajajo v več državah članicah

Kjer se objekti za vzdrževanje nahajajo v več kot eni državi članici, se preiskava in stalen pregled nad odobritvijo morata opravljati v povezavi s pristojnimi organi držav članic, na katere ozemlju se objekti za vzdrževanje nahajajo.

145.B.17 Sprejemljivi načini usklajevanja

Agencija pripravi sprejemljive načine usklajevanja, ki jih lahko države članice uporabljajo za določitev skladnosti s tem delom. Kadar se sprejemljivi načini usklajevanja izpolnjujejo, se šteje, da so zahteve tega dela s tem v zvezi izpolnjene.

145.B.20 Začetna odobritev

1. Pod pogojem, da se izpolnjujejo zahteve 145.A.30(a) in (b), pristojni organ prosilcu pismeno formalno navede svoje sprejemanje osebja, opredeljenega v 145.A.30(a) in (b).

2. Pristojni organ preveri, da se postopki, opredeljeni v priročniku vzdrževalne organizacije, skladajo z Delom 145, in preveri, da odgovorni poslovodni delavec podpiše izjavo o obvezi.

3. Pristojni organ preveri, da organizacija izpolnjuje zahteve Dela 145.

4. Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat med preiskavo za odobritev za zagotovitev, da v celoti razume pomen odobritve in razlog za podpis obveze o priročniku organizacije za skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku organizacije.

5. Vse ugotovitve se organizaciji pismeno potrdijo.

6. Pristojni organ evidentira vse ugotovitve, zaključna ukrepanja (potrebna ukrepanja za zaključek ugotovitve) in priporočila.

7. Za začetno odobritev se morajo vse ugotovitve popraviti, preden je odobritev mogoče izdati.

145.B.25 Izdaja odobritve

1. Pristojni organ formalno odobri priročnik organizacije ter prosilcu izda potrdilo o odobritvi na obrazcu 3, ki vključuje ratinge odobritve. Pristojni organ potrdilo izda samo, ko organizacija izpolnjuje Del 145.

2. Pristojni organ navede pogoje odobritve na potrdilu o odobritvi, obrazec 3.

3. Sklicna številka je vključena na potrdilo o odobritvi, obrazec 3, na način, ki ga opredeljuje agencija.

145.B.30 Podaljšanje odobritve

Podaljšanje odobritve se spremlja po veljavnem postopku „začetne odobritve“ po 145.B.20. Poleg tega:

1. Pristojni organ hrani in ažurira programski seznam potrjenih vzdrževalnih organizacij pod svojim nadzorstvom, datume, kdaj so obiski zaradi revizije predpisani in kdaj so bili obiski opravljeni.

2. Vsaka organizacija se v celoti pregleda glede izpolnjevanja Dela 145 v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.

3. Srečanje z odgovornim poslovodnim delavcem se skliče vsaj enkrat vsakih 24 mesecev za zagotovitev, da ostaja obveščen o vseh pomembnih zadevah, ki so se pojavile med revizijami.

145.B.35 Spremembe

1. Pristojni organ od organizacije prejme obvestilo o vseh predlaganih spremembah, kot je navedeno v 145.A.85.

   Pristojni organ izpolnjuje veljavne elemente odstavkov za začetni proces v zvezi s kakršno koli spremembo organizacije.

2. Pristojni organ lahko predpiše pogoje, po katerih sme organizacija delovati med takimi spremembami, razen če ugotovi, da je treba odobritev začasno ukiniti.

145.B.40 Spremembe priročnika vzdrževalne organizacije.

1. V primeru, ko se spremembe priročnika organizacije neposredno odobrijo, pristojni organ preverja, da se postopki, opredeljeni v priročniku, skladajo z Delom 145, preden potrjeno organizacijo formalno obvesti o odobritvi.

2. V primeru, ko se spremembe priročnika odobrijo posredno, pristojni organ zagotovi, da ima ustrezen nadzor nad odobritvijo vseh sprememb priročnika.

145.B.45 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve

Pristojni organ:

(a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ali;

(b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po 145.B.50.

145.B.50 Ugotovitve

(a) Kadar se med revizijami ali na drug način najdejo dokazila, ki kažejo neskladnost z zahtevami Dela M, pristojni organ opravi naslednja ukrepanja:

   1. Za ugotovitve 1. stopnje pristojni organ takoj ukrepa, tako da v celoti ali deloma prekliče, omeji ali začasno ukine, odvisno od obsega ugotovitve 1. stopnje, odobritev vzdrževalne organizacije, dokler organizacija ne opravi uspešnega korektivnega ukrepanja.

   2. Za ugotovitve 2. stopnje mora rok za popravno ukrepanje, ki ga določi pristojni organ, ustrezati vrsti ugotovitve, v vsakem primeru pa na začetku ne sme presegati treh mesecev. V določenih okoliščinah in upoštevaje vrsto ugotovitve lahko pristojni organ podaljša trimesečno obdobje ob zadovoljivem načrtu ukrepanja, dogovorjenem s pristojnim organom.

(b) Pristojni organ v primeru neizpolnjevanja časovnega obsega, ki ga je odobril, ukrepa za začasno ukinitev odobritve v celoti ali deloma.

145.B.55 Vodenje evidence

1. Pristojni organi vzpostavijo sistem vodenja evidence po merilih minimalnega hranjenja, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake posamezne odobritve organizacije.

2. Evidenca vsebuje vsaj:

   (a) zahtevek za odobritev organizacije, vključno s podaljšanjem odobritve,

   (b) program pristojnega organa za stalen pregled nad delovanjem, vključno z vso revizijsko evidenco,

   (c) potrdilo o odobritvi organizacije vključno s kakršnimi koli spremembami,

   (d) kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,

(e) kopije vsega formalnega dopisovanja, vključno z obrazcem 4 ali enakovrednim,

(f) podrobnosti o morebitnih izjemah in ukrepanju(ih) za uveljavljanje,

(g) kakršne koli druge obrazce z revizijskimi poročili pristojnega organa,

(h) priročnike vzdrževalne organizacije.

3. Minimalno obdobje hranjenja gornje evidence znaša štiri leta.

4. Pristojni organ lahko izbere uporabo papirnega ali računalniškega sistema ali pa kombinacijo obeh, pri čemer upošteva ustrezne kontrole.

145.B.60 Izjeme

Vse izjeme, odobrene po členu 10(3) Osnovne uredbe, pristojni organ dokumentira in zadrži.

Dodatek I

Uporaba EASA obrazca 1 za vzdrževanje

1. SPLOŠNO

Potrdilo se sklada s priloženim formatom vključno s tem, da se morajo številke polj v vsakem polju nahajati na mestih, razvidnih iz razmestitve. Velikost vsakega polja se lahko spreminja, da bi ustrezala posameznem zahtevku, vendar ne v obsegu, ko bi bilo potrdilo nerazpoznavno. Celotna velikost potrdila se lahko znatno poveča ali zmanjša, v kolikor potrdilo ostane prepoznavno in čitljivo. Če ste v dvomih, se posvetujte z vašo državo članico.

Tisk je v celoti jasen, da omogoča dobro čitljivost.

Potrdilo je vnaprej natisnjeno ali računalniško izdelano, vendar mora biti odtis vrstic in znakov v vsakem primeru jasen in čitljiv. Vnaprej natisnjeno besedilo je dovoljeno v skladu s priloženim vzorcem, druge potrditvene izjave pa niso dovoljene.

Angleščina in ustrezen(-i) jezik(-i) zadevne države članice so sprejemljivi.

Potrdilo se lahko izpolni v angleščini, ko se uporablja za izvozne namene, drugače pa se lahko izpolni v uradnem(-ih) jeziku(-ih) zadevne države članice.

Podrobnosti, ki se vnesejo na potrdilo, so lahko strojno/računalniško natisnjene ali napisane z roko z uporabo velikih tiskanih črk in morajo omogočati dobro čitljivost.

Okrajšave morajo biti omejene na minimum.

Prostor, ki ostaja na hrbtni strani potrdila, lahko izdajatelj uporabi za morebitne dodatne informacije, vendar ne sme vsebovati nobene potrditvene izjave.

Prvotno potrdilo mora spremljati predmete, med potrdilom in predmeti pa mora biti vzpostavljena korelacija. Organizacija, ki je izdelala ali vzdrževala predmet, mora obdržati kopijo potrdila. Kjer so format in podatki na potrdilu v celoti računalniško izdelani, pod pogojem da to država članica sprejema, je dovoljeno hraniti format potrdila in podatke v zavarovani podatkovni bazi.

Kjer je bilo za sprostitev določenega števila predmetov uporabljeno eno potrdilo in so ti predmeti naknadno ločeni drug od drugega, na primer preko distributerja delov, potem mora te predmete spremljati kopija prvotnega potrdila, prvotno potrdilo pa mora zadržati organizacija, ki je prejela dobavo predmetov. Če se prvotnega potrdila ne zadrži, to lahko razveljavi status sprostitve predmetov.

OPOMBA: Ni omejitve glede števila kopij potrdila, ki je bilo poslano stranki ali ga je izdajatelj zadržal.

Potrdilo, ki spremlja predmet, je mogoče pritrditi na predmet, tako da se ga vloži v trajnejšo ovojnico.

2. IZPOLNJEVANJE POTRDILA O SPROSTITVI

Razen če je drugače navedeno, je treba opraviti vpis v vsa polja, da potrdilo postane veljaven dokument.

Polje 1 Ime in država države članice, pod odobritvijo katere je bilo potrdilo izdano. Te informacije so lahko vnaprej odtisnjene.

Polje 2 Vnaprej odtisnjeno „Dovoljenje za sprostitev v uporabo/EASA obrazec 1“.

Polje 3 Enotna številka je vnaprej odtisnjena v tem polju zaradi nadzora potrdil in za namene sledljivosti, razen da v primeru računalniško izdelanega dokumenta enotne številke ni treba vnaprej odtisniti, kadar je računalnik programiran za izdelavo številke.

Polje 4 Polno ime in naslov ter dodatno naslov pošiljanja, če je drugačen, potrjene organizacije, ki sprošča predmete, zajete na tem potrdilu. To polje je lahko vnaprej odtisnjeno. Logotipi itd. so dovoljeni, če je logotip mogoče vstaviti v polje.

Polje 5 Njegov namen je sklicevanje na delovni nalog/pogodbo/račun ali nek drug notranji organizacijski proces, da je mogoče vzpostaviti sistem hitre sledljivosti.

Polje 6 To polje je organizaciji, ki izdaja potrdilo, zagotovljeno za lažje navzkrižno sklicevanje na Polje 13 „Opombe“ z uporabo številk predmetov. Izpolnitev ni obvezna.

Kadar je treba sprostiti določeno število predmetov na potrdilu, je dovoljeno s potrdilom uporabiti ločen seznam z navzkrižnim sklicevanjem na prvotno potrdilo.

Polje 7 Navesti je treba ime ali opis predmeta. Prednost ima uporaba označevanja po ilustriranem katalogu delov (IKD).

Polje 8 Navedite številko dela. Prednost ima uporaba označevanja s številko po IKD.

Polje 9 Uporablja se za navedbo potrjenih tipov proizvodov, za katere sproščeni predmeti ustrezajo za vgradnjo. Izpolnitev polja je izbirna, če pa se uporabi, so dovoljeni naslednji vpisi:

(a) Specifični ali serijski zrakoplov, motor, propeler ali model pomožnega agregata ali sklic na dostopen katalog ali priročnik, ki vsebuje te informacije, na primer: „A300“.

(b) „Različni“, če je poznano, da so ustrezni za vgradnjo na več kot en model potrjenega tipa proizvoda, razen če izdajatelj želi omejiti uporabo na vgradnjo v določen model, takrat to tako navede.

(c) „Neznan“ če je ustreznost nepoznana, uporaba te kategorije je prvenstveno namenjena vzdrževalnim organizacijam.

OPOMBA: Kakršne koli informacije v Polju 9 ne dajejo pooblastila za namestitev predmeta na določen zrakoplov, motor, propeler ali pomožni agregat. Uporabnik/oseba, ki izvaja vgradnjo s pomočjo dokumentov kot katalog delov, servisni bilteni, itd., potrdi, da predmet ustreza za določeno vgradnjo.

Polje 10 Navedite število predmetov, ki se sproščajo.

Polje 11 Navedite serijsko številko predmeta in/ali številko dobave, če se uporablja, če se ne uporablja nobena, navedite „N/U“.

Polje 12 Naslednje besede v navednicah, skupaj z njihovimi opredelitvami, navajajo status predmeta, ki se sprošča. 1. Ena teh besed ali njihova kombinacija se navade v tem polju:

1. OBNOVLJEN

   Obnovitev uporabljenega predmeta s pregledom, preskusom in zamenjavo v skladu z odobrenim standardom (*) za podaljšanje življenjske dobe.

2. PREGLEDAN/PRESKUŠEN

   Proučitev predmeta za določitev skladnosti z odobrenim standardom (*).

3. MODIFICIRAN

   Sprememba predmeta v skladu z odobrenim standardom (*).

4. POPRAVLJEN

   Obnovitev predmeta v stanje uporabnosti v skladu z odobrenim standardom (*).

5. PROTEKTIRAN

   Obnovitev rabljene gume v skladu z odobrenim standardom (*).

6. PONOVNO SESTAVLJEN

   Ponovna sestava v skladu z odobrenim standardom (*).

   Primer: Propeler po prevozu.

   OPOMBA: Ta določba se uporablja samo v zvezi s predmeti, ki jih je prvotno v celoti sestavil proizvajalec v skladu s proizvodnimi zahtevami, med drugim Delom 21.

(*) Odobreni standard pomeni standard proizvodnje/projektiranja/vzdrževanja/kakovosti, ki ga je pristojni organ odobril.

Gornje izjave spremlja sklic v Polju 13 na potrjene podatke/priročnik/specifikacijo, uporabljene med vzdrževanjem.

Polje 13 Obvezno je treba vse informacije v tem polju navesti neposredno ali s sklicem na spremljajočo dokumentacijo, ki določa posebne podatke ali omejitve v zvezi s predmeti, ki se sproščajo in jih uporabnik/oseba, ki izvaja vgradnjo, potrebuje za končno odločanje o plovnosti predmeta. Informacije so jasne, popolne in zagotovljene v obliki in na način, ki ustreza za namene takega odločanja.

Za vsako izjavo je jasno označeno, na kateri predmet se nanaša.

Če izjave ni, navedite „Nobena“.

Sledijo nekateri primeri informacij, ki jih je treba navesti:

— Identiteta in izdaja dokumentacije za vzdrževanje, uporabljene kot odobreni standard.

— Plovnostno tehnične zahteve izvedene in/ali ugotovljeno, da so bile izvedene, kot ustreza.

— Popravila opravljena in/ali ugotovljeno, da so bila izvedena, kot ustreza.

— Modifikacije opravljene in/ali ugotovljeno, da so bila izvedene, kot ustreza.

— Nadomestni deli vgrajeni in/ali ugotovljeno, da so bili vgrajeni, kot ustreza.

— Podatki o delih z omejeno življenjsko dobo.

— Odstopanja od delovnega naloga stranke.

— Identiteta drugega predpisa, če ni po Delu 145.

— Izjave o sprostitvi za izpolnjevanje tuje zahteve po vzdrževanju.

— Izjave o sprostitvi za izpolnjevanje pogojev mednarodne pogodbe o vzdrževanju, kot so med drugim Kanadski tehnični dogovor o vzdrževanju in Dvostranski sporazum ZDA o varnosti v letalskem prometu — Postopek izvajanja vzdrževanja.

OPOMBA: Zadnji dve izjavi dopuščata možnost dvojne sprostitve po Delu 145 in po tuji zahtevi za vzdrževanje ali enojno sprostitev s strani potrjene vzdrževalne organizacije po Delu 145 glede na tujo zahtevo za vzdrževanje. Paziti pa je treba, da se odkljuka(-jo) ustrezno(-a) okence(-a) v polju 19 za potrditev sprostitve. Treba je tudi pripomniti, da dvojna sprostitev zahteva, da potrjene podatke odobrita/sprejmeta država članica in ustrezna tuja država, enojna sprostitev pa zahteva, da potrjene podatke odobri/sprejme samo ustrezna tuja država.

Polja 14, 15, 16, 17 in 18: Se ne smejo uporabljati za naloge vzdrževanja potrjenih vzdrževalnih organizacij po Delu 145. Ta polja so posebej rezervirana za sprostitev/certificiranje novo izdelanih predmetov v skladu z Delom 21 in nacionalnimi pravili letalstva, veljavnimi preden je Del 21 postal v celoti veljaven.

Polje 19 Vsebuje zahtevano izjavo o sprostitvi v obratovanje za vse vzdrževanje potrjenih vzdrževalnih organizacij po Delu 145. Kadar se sprosti vzdrževanje, razen vzdrževanja po Delu 145, polje 13 opredeljuje določen nacionalni predpis. V vsakem primeru se „odkljuka“ ustrezno okence za potrditev sprostitve.

Izjava o potrditvi, „razen kot je drugače opredeljeno v polju 13“, je namenjena obravnavi naslednjih primerov:

(a) Primer, ko vzdrževanja ni bilo mogoče zaključiti.

(b) Primer, ko se je vzdrževanje razlikovalo od standarda, ki ga zahteva Del 145.

(c) Primer, ko je bilo vzdrževanje opravljeno v skladu z zahtevo, ki ni iz Dela 145.

Kateri koli primer ali kombinacijo primerov se opredeli v polju 13.

Polje 20 Za podpis potrditvenega osebja, ki ga je pooblastila potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145. Ta podpis je lahko računalniško odtisnjen, če se je država članica zadovoljivo prepričala, da lahko samo podpisnik daje navodilo računalniku in da podpis na neizpolnjenem računalniško izdelanem obrazcu ni mogoč.

Polje 21 Sklicna številka potrjene vzdrževalne organizacije po Delu 145, ki jo da država članica.

Polje 22 Natisnjeno ime podpisnika polja 20 in sklic na osebno pooblastilo.

Polje 23 Datum podpisa sprostitve v obratovanje po polju 19 (d/m/l). Mesec se zapiše s črkami, npr. Jan, Feb, Mar itd. Sprostitev v obratovanje se podpiše ob „zaključku vzdrževanja“.

Pomnite, da so izjave o odgovornosti uporabnika na hrbtni strani tega potrdila. Te izjave je mogoče dodati na sprednjo stran potrdila pod spodnjo vrstico, tako da se obrazec skrajša.

1. Pristojni organ za izdajodovoljenja/ Država	2. **DOVOLJENJE ZA SPROSTITEV V UPORABO** EASA OBRAZEC 1	3. Referenčna številka obrazca
4. Ime in naslov odobrene organizacije		5. Delovni nalog/ Pogodba/Račun

6. Predmet	7. Opis	8. Št. dela	9. Ustreznost *	10. Količina	11. Št. serije/ dobave	12. Status/Delo

13. Opombe

14. Potrjuje se, da so bili zgoraj opredeljeni predmeti izdelani skladno z:

☐ odobrenimi projektnimi podatki in so sposobni za varno delovanje

☐ neodobrenimi projektnimi podatki, skladno z opredelitvijo v rubriki 13

19. ☐ Sprostitev v obratovanje po Del 145.A.50 ☐ Drug predpis, naveden v rubriki 13

Potrjuje se, da, razen če ni drugače določeno v rubriki 13, je bilo delo, navedeno v rubriki 12 in opisano v rubriki 13, opravljeno v skladu z Delom 145 in da se v zvezi s tem Delom predmeti štejejo za ustrezne za sprostitev v obratovanje.

15. Podpis pooblaščenca	16. Številka potrdila/odobritve	20. Podpis pooblaščenca	21. Referenčna. št. certifikata/potrdila
17. Ime	18. Datum (d/m/l)	22. Ime	23. Datum (d/m/l)

EASA Obrazec 1 – 1. izdaja

* Oseba, ki vgrajuje, mora opraviti navzkrižno kontrolo upravičenosti z veljavnimi tehničnimi podatki.

Dovoljenje za sprostitev v uporabo

EASA obrazec 1

ODGOVORNOSTI UPORABNIKA/OSEBE, KI IZVAJA VGRADNJO

Opomba:

1. Pomembno je razumeti, da sam obstoj dokumenta še ne pomeni avtomatskega pooblastila za vgradnjo dela/sestavine/sklopa.

2. Če uporabnik/oseba, ki vgrajuje, dela v skladu z nacionalnimi predpisi organa za plovnost, ki ni isti kot organ za plovnost, opredeljen v rubriki 1, je bistveno, da uporabnik/oseba, ki vgrajuje, zagotovi, da njegov/njen organ za plovnost odobri dele/sestavine/sklope, ki jih je potrdil organ za plovnost, opredeljen v rubriki 1.

3. Izjavi 14 in 19 nista dovoljenje za vgradnjo. V vseh primerih mora dokumentacija o vzdrževanju zrakoplova vsebovati dovoljenje za vgradnjo, ki ga uporabnik/oseba, ki vgrajuje, izda skladno z nacionalnimi predpisi, preden lahko zrakoplov uporablja za letenje.

Dodatek II

Sistem razredov in ratingov odobritve organizacij

1. Razen kot je drugače navedeno za najmanjšo organizacijo v odstavku 12, Preglednica 1 določa poln obseg odobritve, možen po Delu 145, v standardizirani obliki. Organizacija mora dobiti odobritev, ki sega od enega razreda in ratinga z omejitvami do vseh razredov in ratingov z omejitvami.

2. 145.A.20 zahteva od potrjene vzdrževalne organizacije po Delu 145, da poleg Preglednice 1 navede obseg dela v priročniku vzdrževalne organizacije. Glej tudi odstavek 11.

3. Znotraj odobritvenega(-ih) razreda(-ov) in ratingov, ki ga/jih dodeli država članica, obseg dela, opredeljen v priročniku vzdrževalne organizacije, opredeljuje natančne omejitve odobritve. Zato je bistvenega pomena, da so odobritveni razred(-i) in rating(-i) ter obseg dela organizacije združljivi.

4. Kategorizacija ratinga razreda A pomeni, da lahko potrjena organizacija po Delu 145 opravlja vzdrževanje zrakoplova in katere koli komponente (vključno z motorji/pomožnimi agregati), samo ko so te komponente nameščene na zrakoplove, razen da je moč te komponente začasno odstraniti za vzdrževanje, ko tako odstranitev izrecno dovoljuje priročnik za vzdrževanje zrakoplova za izboljšanje dostopa zaradi vzdrževanja, pod pogojem da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije, sprejemljivim za državo članico.Oddelek o omejitvi bo opredeljeval obseg tega vzdrževanja in pri tem navedel obseg odobritve.

5. Kategorizacija ratinga razreda B pomeni, da lahko potrjena organizacija po Delu 145 opravlja vzdrževanje na nevgrajenem motorju/pomožnem agregatu in komponentah za motor/pomožni agregat, samo ko so te komponente nameščene na motor/pomožni agregat, razen da je moč te komponente začasno odstraniti za vzdrževanje, ko tako odstranitev izrecno dovoljuje priročnik za motor/pomožni agregat za izboljšanje dostopa zaradi vzdrževanja. Oddelek o omejitvi bo opredeljeval obseg tega vzdrževanja in pri tem navedel obseg odobritve. Potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145 s kategorizacijo EU Dir 1702/03ratinga razreda B lahko opravlja vzdrževanje tudi na vgrajenem motorju med vzdrževanjem „v bazi“ in v „linijskem“ vzdrževanju, pod pogojem da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije. Obseg dela v priročniku vzdrževalne organizacije tako dejavnost odraža, kadar to dovoljuje država članica.

6. Kategorizacija ratinga razreda C pomeni, da po Delu 145 potrjena vzdrževalna organizacija lahko opravlja vzdrževanje na nevgrajenih komponentah (brez motorjev in pomožnih agregatov), namenjenih namestitvi na zrakoplov ali motor/pomožni agregat. Oddelek o omejitvi bo opredeljeval obseg tega vzdrževanja in pri tem navedel obseg odobritve. Potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145 s kategorizacijo ratinga razreda C, lahko opravlja vzdrževanje tudi na vgrajeni komponenti med vzdrževanjem „v bazi“ in v „linijskem“ vzdrževanju ali na objektu za vzdrževanje motorjev/pomožnih agregatov, pod pogojem da je v skladu s postopkom nadzora v priročniku vzdrževalne organizacije. Obseg dela v priročniku vzdrževalne organizacije tako dejavnost odraža, kadar to dovoljuje država članica.

7. Kategorija ratinga razreda D je avtonomna kategorija, ki ni nujno vezana na določen zrakoplov, motor ali drugo komponento. Kategorija D1 – rating neporušitveno preskušanje (NDT) – je potrebna samo za potrjeno vzdrževalno organizacijo po Delu 145, ki opravlja NDT kot posebno nalogo za neko drugo organizacijo. Potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145 s kategorizacijo ratinga razreda A, B ali C lahko opravlja NDT na proizvodih, ki jih vzdržuje, ne da bi bil potreben rating razreda D1, pod pogojem da je v skladu s postopkom NDT, vsebovanem v priročniku vzdrževalne organizacije.

8. Ratingi v kategoriji razreda A so nadalje razdeljeni v vzdrževanje „v bazi“ ali „linijsko“ vzdrževanje. Potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145 je lahko potrjena za vzdrževanje „v bazi“ ali „linijsko“ vzdrževanje ali oboje. Treba je opozoriti, da „linijski“ objekt, ki se nahaja na lokaciji glavne baze, zahteva odobritev za „linijsko“ vzdrževanje.

9. Namen oddelka „omejitve“ je, da ima država članica kar največjo prožnost pri prilagajanju odobritve na določeno organizacijo. Preglednica 1 opredeljuje možne vrste omejitve in ker je vzdrževanje navedeno zadnje v vsakem ratingu razreda, je sprejemljivo poudariti nalogo vzdrževanja namesto tipa ali proizvajalca zrakoplova ali motorja, če je to za organizacijo ustreznejše. Primer bi lahko bile vgradnje in vzdrževanje letalskih elektronskih sistemov.

10. Tabela 1 se sklicuje na serijo, tip in skupino v oddelku omejitev razreda A in B. Serija pomeni določeno serijo tipa kot Airbus 300, 310 ali 319 ali serijo Boeing 737-300 ali serijo RB211-524, itd. Tip pomeni določen tip ali model kot Airbus tipa 310-240 ali RB tipa 211-524 tipa B4, itd. Mogoče je navesti poljubno število serij ali tipov. Skupina pomeni na primer enomotorni batni zrakoplov Cessna ali batne motorje Lycoming brez tlačnega polnjenja, itd.

11. Kadar se uporablja daljši seznam zmogljivosti, ki bi ga lahko hitro spreminjali, je ta sprememba v skladu s postopkom, sprejemljivim za državo članico in vključenim v priročnik vzdrževalne organizacije. Postopek obravnava vprašanja, kdo je odgovoren za nadzor sprememb seznama zmogljivosti in ukrepanja, ki jih treba opraviti za spremembo. Taka ukrepanja vključujejo zagotavljanje skladnosti z Delom 145 za proizvode ali storitve, dodane na seznam.

12. Potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145, ki zaposluje samo eno osebo za načrtovanje in izvajanje vsega vzdrževanja, ima lahko ratinge odobrene samo v omejenem obsegu. Najvišje dovoljene omejitve so:

RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A2 LETALA	Z BATNIM MOTORJEM, LINIJSKO IN V BAZI, 5 700 KG IN MANJ,
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A2 LETALA	S TURBINSKIM MOTORJEM, 5 700 KG IN MANJ
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A3 HELIKOPTERJI	ENOMOTORNI, LINIJSKO IN V BAZI, 3 175 KG IN MANJ
RAZRED ZRAKOPLOVI	RATING A4 ZRAKOPLOVI RAZEN A1, A2 IN A3	BREZ OMEJITVE
RAZRED MOTORJI	RATING B2 BATNI	MANJ KOT 450 KM
RAZRED KOMPONENTE KATEGORIZACIJE RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV	C1 DO C20	KOT JE NA SEZNAMU ZMOGLJIVOSTI
RAZRED SPECIALIZIRANO	D1 NDT	NDT METODE SE ŠE OPREDELIJO

Treba je opozoriti, da lahko pristojni organ tako organizacijo nadalje omeji glede obsega odobritve, kar zavisi od zmogljivosti določene organizacije.

Preglednica 1

RAZRED	RATING	OMEJITEV	BAZA	LINIJA
ZRAKOPLOV	A1 Letala nad 5 700 kg	Bo navajala letala/serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja		
	A2 L Letala s 5 700 kg in manj	Bo navajala letalo/proizvajalca, skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja		
	A3 Helikopterji	Bo navajala proizvajalca helikopterja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo (-e) vzdrževanja		
	A4 Zrakoplov razen A1, A2 in A3	Bo navajala serijo ali tip zrakoplova in/ali nalogo (-e) vzdrževanja		
MOTORJI	B1: Turbinski	Bo navajala serijo ali tip motorjev in/ali nalogo(-e) vzdrževanja		
	B2 Batni	Bo navajala proizvajalca motorja ali skupino, serijo ali tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja		
	B3 pomožni agregati	Bo navajala proizvajalca motorja, serijo, tip in/ali nalogo(-e) vzdrževanja		

RAZRED	RATING	OMEJITEV	BAZA	LINIJA
KOMPONENTE RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV	C1 Sistem prezračevanja in tlaka	Bo navajala tip ali proizvajalca zrakoplova, proizvajalca komponente ali določene komponente in/ali se navzkrižno sklicevala na seznam zmogljivosti v priročniku in/ali nalogo(-e) vzdrževanja		
	C2 Sistem avtopilota			
	C3 Komunikacijski in navigacijski sistem			
	C4 Vrata – Izstopne odprtine			
	C5 Električna energija			
	C6 Oprema			
	C7 Motor – pomožni agregati			
	C8 Sistem za krmarjenje leta			
	C9 Gorivo – Struktura zrakoplova			
	C10 Helikopter – Rotorji			
	C11 Helikopter – Transmisija			
	C12 Hidravlika			
	C13 Instrumenti			
	C14 Podvozje letala			
	C15 Kisik			
	C16 Propelerji			
	C17 Pnevmatika			
	C18 Zaščita pred ledom/dežjem/protipožarni sistem			
	C19 Okna			
	C20 Konstrukcije			
SPECIALIZIRANE STORITVE	D1 Neporušitveno preskušanje brez uničenja	Bo navajala posebno(-e) NDT metodo(-e)		

Dodatek III

Stran 1 od

DRŽAVA ČLANICA

članica Evropske agencije za varnost v letalskem prometu

POTRDILO O ODOBRITVI

SKLIC:

Po Uredbi Komisije (ES) št. 2042/2003, ki je trenutno v veljavi, in ob upoštevanju spodaj navedenih pogojev država članica s tem potrjuje, da je

[IME PODJETJA] VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA

vzdrževalna organizacija, kot navedeno v Delu 145, odobrena za vzdrževanje proizvodov, navedenih v priloženem seznamu odobritev, in izdajo ustreznih potrdil o sprostitvi v obratovanje z uporabo navedenega sklica.

POGOJI:

1. Ta potrditev je omejena na navedeno v obsegu oddelka odobritev v priročniku potrjene vzdrževalne organizacije, in
2. Ta potrditev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku potrjene vzdrževalne organizacije, in
3. Ta potrditev je veljavna v času, ko potrjena vzdrževalna organizacija ostaja skladna z Delom 145.
4. Ob upoštevanju zgoraj navedenih pogojev ta potrditev ostaja v veljavi, razen če ni bila predhodno umaknjena, zamenjana, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum izdaje: ..... Podpis: .....

Datum priloženega seznama potrditve: ... (neobvezno) ..... Za pristojni organ .....

EASA obrazec 3 *Stran 2 od*

SEZNAM ODOBRITEV

Ime organizacije: **[IME PODJETJA] VZDRŽEVALNA ORGANIZACIJA**

Sklic: M/S.001

RAZRED	RATING	OMEJITEV	BAZA	LINIJSKO
ZRAKOPLOVI	A1 letala/nad 5 700 kg	Airbus serije A310-200	X	X
	A2 letala/zračne ladje 5 700 kg in manj	DHC-6 serije Twin Otter	X	
MOTORJI	B1 Turbinski	Serija PT6A		
SESTAVNI DELI RAZEN KOMPLETNIH MOTORJEV ALI POMOŽNIH AGREGATOV	C1 Sistem prezračevanja in tlaka	Airbus A310-200		
	C2 Sistem za avtomatsko letenje	Sperry		
	C5 Električna energija	Airbus A310-200 in DHC-6		
	C6 Oprema	Airbus A310-200 in DHC-6 rezervna		
	C7 Motor – pomožni agregat	PT6A Krmiljenje goriva		
	C16 Propelerji	Stalni kot in DHC-6		
SPECIALIZIRANE STORITVE	D1 neporušitveni pregledi	Vsi tipi		

Ta seznam odobritev je omejen na tiste proizvode in dejavnosti, opredeljene v obsegu oddelka odobritve iz priročnika potrjene vzdrževalne organizacije po Delu 145.

Sklic: .....

Datum izdaje: .....

Podpis: .....

Za pristojni organ

Dodatek IV

Pogoji za uporabo osebja, ki ni kvalificirano po Delu 66 v skladu s 145A.30(J)1 in 2

1. Potrditveno osebje, ki izpolnjuje naslednje pogoje, bo izpolnjevalo namen 145.A.30(j)(1) in (2):

   (a) Oseba ima licenco ali pooblastilo potrditvenega osebja, izdano po nacionalnih predpisih države v skladu z ICAO Prilogo 1.

   (b) Obseg dela osebe ne sme presegati obsega dela, ki ga opredeljuje nacionalna licenca/pooblastilo potrditvenega osebja.

   (c) Oseba izkazuje, da je bila na usposabljanju o človeških dejavnikih in predpisih glede plovnosti, kot je podrobno opisano v Delu 66.

   (d) Oseba izkazuje petletne izkušnje z vzdrževanjem za potrditveno osebje za linijsko vzdrževanje ter osemletne izkušnje za potrditveno osebje za vzdrževanje v bazi. Osebe, katerih pooblaščene naloge ne presegajo nalog potrditvenega osebja po Delu 66, A kategorija, pa morajo izkazati samo tri leta izkušenj z vzdrževanjem.

   (e) Potrditveno osebje za linijsko vzdrževanje in podporno osebje za vzdrževanje v bazi je deležno usposabljanja za tip zrakoplova, ki ustreza Dodatku III, raven 3, iz Dela 66, za vsak zrakoplov, za katerega je pooblaščeno za potrjevanje. Osebe, katerih pooblaščene naloge ne presegajo nalog potrditvenega osebja po Delu 66, A kategorija, pa so lahko deležne usposabljanja za nalogo namesto celotnega usposabljanja za nalogo.

   (f) Potrditveno osebje za vzdrževanje v bazi mora biti deležno usposabljanja za tip zrakoplova na ravni, ki ustreza vsaj ravni 1 iz Dela 66, Dodatek III, za vsak zrakoplov, za katerega je pooblaščeno za potrjevanje.

2. Zaščitene pravice

   (a) 145.A.30(j)(1) in (2) osebje lahko pred začetkom veljavnosti Dela 66 nadaljuje z izvajanjem svojih pravic, ne da bi bilo treba izpolnjevati odstavek 1(c) do 1(f).

   (b) Po tem datumu pa potrditveno osebje, ki želi razširiti obseg svojega pooblastila, tako da bo vključevalo pravice, izpolnjuje odstavek 1 zgoraj.

   (c) Ne glede na pododstavek 2(b) zgoraj v primeru dodatnega usposabljanja za tip zrakoplova ni potrebno izpolnjevanje odstavka 1(c) in 1(d).

PRILOGA III

(Del 66)

66.1

Za namene tega dela je pristojni organ tisti organ, ki ga imenuje država članica in ga oseba zaprosi za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova.

ODDELEK A

PODDEL A

LICENCA ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVOV ZA LETALA IN HELIKOPTERJE

66.A.1 Področje uporabe

(a) Ta oddelek določa zahteve za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova ter pogoje njene veljavnosti in uporabe za letala in helikopterje naslednjih značilnosti:

— Kategorija A

— Kategorija B1

— Kategorija B2

— Kategorija C

(b) Kategoriji A in B1 sta nadalje razdeljeni v podkategorije ki se nanašajo na kombinacije letal, helikopterjev, turbinskih in batnih motorjev. Te podkategorije so:

— A1 in B1.1 Letala s turbinskimi motorji

— A2 in B1.2 Letala z batnimi motorji

— A3 in B1.3 Helikopterji s turbinskimi motorji

— A4 in B1.4 Helikopterji z batnimi motorji

66.A.10 Zahtevek

Zahtevek za licenco ali spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova se izdela na EASA obrazcu 19 na način, ki ga določi pristojni organ, ki se mu zahtevek predloži. Zahtevek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova se predloži pristojnemu organu, ki je izdal licenco za vzdrževanje zrakoplova.

66.A.15 Ustreznost

Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova je star najmanj 18 let.

66.A.20 Pravice

(a) Ob izpolnjevanju odstavka (b) veljajo naslednje pravice:

1. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije A imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje po manjšem načrtovanem linijskem vzdrževanju in odpravljanju manjših napak v mejah nalog, ki so na dovoljenju izrecno vpisane in potrjene. Pravice potrjevanja so omejene na delo, ki ga je imetnik licence osebno opravil v organizaciji po Delu 145.

2. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B1 imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje po vzdrževanju, vključno s strukturo zrakoplova, pogonskimi, mehanskimi in električnimi sistemi. V pravice je vključena tudi zamenjava elektronskih enot, zamenljivih v linijskem vzdrževanju, ki zahtevajo preproste preskuse za izkazovanje svoje uporabnosti. Kategorija B1 avtomatsko vključuje ustrezno podkategorijo A.

3. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije B2 imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje po vzdrževanju elektronskih in električnih sistemov.

4. Licenca za vzdrževanje zrakoplova kategorije C imetniku dovoljuje, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje po vzdrževanju na zrakoplovu v bazi. Privilegiji se uporabljajo za zrakoplov, ki se v celoti nahaja v organizaciji po Delu 145.

(b) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova ne sme izvajati privilegijev potrjevanja, če:

1. ne izpolnjuje veljavnih zahtev Dela M in/ali Dela 145.

2. ni v predhodnem dveletnem obdobju imel šest mesecev ustreznih izkušenj z vzdrževanjem v skladu s privilegiji, ki jih dodeljuje licenca za vzdrževanje zrakoplova, ali če ni izpolnjeval določbe za izdajo ustreznih privilegijev.

3. ni sposoben do razumljive ravni brati, pisati in komunicirati v jeziku(ih), v katerem je zapisana tehnična dokumentacija in postopki, potrebni za spremljanje izdaje potrdila o sprostitvi v obratovanje.

66.A.25 Zahteve glede osnovnega znanja

(a) Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova ali dodatek kategorije ali podkategorije k taki licenci za vzdrževanje zrakoplova z izpitom izkaže raven znanja iz ustreznih predmetnih modulov v skladu z Dodatkom I k temu delu.

Izpite glede osnovnega znanja vodi organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno potrjena po Delu 147, ali pristojni organ.

(b) Za zahteve glede osnovnega znanja in s tem povezan izpit se v celoti ali deloma prizna katero koli drugo tehnično kvalifikacijo, za katero pristojni organ meni, da je enakovredna standardu znanja iz tega dela. Taka priznanja se določijo v skladu z Oddelkom B, Poddel E tega dela.

66.A.30 Zahtevane izkušnje

(a) Prosilec za licenco za vzdrževanje zrakoplova ima pridobljeno:

1. za kategorijo A in podkategoriji B1.2 in B1.4:

(i) tri leta praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, če prosilec nima predhodnega ustreznega tehničnega usposabljanja; ali

(ii) dve leti praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, in zaključeno usposabljanje za kvalificiranega delavca v tehničnem poklicu, za katero pristojni organ meni, da ustreza, ali

(iii) eno leto praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, in zaključeno potrjeno osnovno usposabljanje po Delu 147.

2. za kategorijo B2 in podkategoriji B1.1 in B1.3:

(i) pet let praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, če prosilec nima predhodnega ustreznega tehničnega usposabljanja; ali

(ii) tri leta praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu, in zaključeno usposabljanje, za katerega pristojni organ meni, da ustreza, kot kvalificiran delavec v tehničnem poklicu; ali

(iii) dve leti praktičnih izkušenj z vzdrževanjem na delujočem zrakoplovu in zaključeno potrjeno osnovno usposabljanje po Delu 147.

3. za kategorijo C v zvezi z velikimi zrakoplovi:

(i) tri leta izkušenj pri izvajanju privilegijev kategorije B1.1, B1.3 ali B2 na velikem zrakoplovu ali kot podporno osebje B1.1, B1.3 ali B2 po Delu 145 ali kombinacija obojega; ali

(ii) pet let izkušenj pri izvajanju privilegijev kategorije B1.2 ali B1.4 na velikem zrakoplovu ali kot podporno osebje B1.2 ali B1.4 po Delu 145 ali kombinacija obojega; ali

4. za kategorijo C v zvezi z manjšimi zrakoplovi:

tri leta izkušenj pri izvajanju privilegijev kategorije B1 ali B2 na manjšem zrakoplovu ali kot podporno osebje B1 ali B2 po Delu 145 ali kombinacija obojega; ali

5. za kategorijo C, pridobljeno po akademski poti:

prosilec je diplomant iz tehničnih disciplin na univerzi ali drugi visokošolski izobraževalni ustanovi, ki jo priznava pristojni organ, s triletnimi izkušnjami pri delu v okolju za vzdrževanje civilnega zrakoplova z reprezentativnim izborom nalog, neposredno povezanih z vzdrževanjem zrakoplova, vključno s šestimi meseci opazovanja vzdrževalnih nalog v bazi.

(b) Prosilec za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova izpolnjuje zahteve za minimalne izkušnje za vzdrževanje civilnega zrakoplova, ki ustrezajo dodatni kategoriji ali podkategoriji licence, za katero je zaprosil, kot je opredeljeno v Dodatku IV k temu delu.

(c) Za kategorijo A, B1 in B2 morajo biti izkušnje praktične, kar pomeni ukvarjati se z reprezentativnim izborom vzdrževalnih nalog na zrakoplovu.

(d) Za vse prosilce: vsaj eno leto od zahtevanih izkušenj morajo predstavljati nedavne izkušnje z vzdrževanjem na zrakoplovu kategorije/podkategorije, za katero želijo pridobiti začetno licenco za vzdrževanje zrakoplova. Za nadaljnje dodajanje kategorije/podkategorije k obstoječi licenci za vzdrževanje zrakoplova smejo biti zahtevane nedavne izkušnje z vzdrževanjem manj kot eno leto, vendar morajo znašati vsaj tri mesece. Zahtevane izkušnje morajo temeljiti na razliki med kategorijo/podkategorijo licence, ki jo prosilec ima, in kategorijo/podkategorijo, za katero prosi. Te dodatne izkušnje morajo biti tipične za novo kategorijo/podkategorijo licence, ki jo želi pridobiti.

(e) Ne glede na odstavek (a) se izkušnje z vzdrževanjem zrakoplova, pridobljene zunaj okolja vzdrževanja civilnega zrakoplova, sprejmejo, kadar je to vzdrževanje enakovredno tistemu, ki ga zahteva ta del, kar ugotovi pristojni organ. Za zagotovitev razumevanja okolja za vzdrževanje civilnega zrakoplova pa se zahtevajo dodatne izkušnje z vzdrževanjem civilnega zrakoplova.

66.A.40 Stalna veljavnost licence za vzdrževanje zrakoplova

(a) Licenca za vzdrževanje zrakoplova postane neveljavna pet let po zadnji izdaji ali spremembi, razen če imetnik svojo licenco za vzdrževanje zrakoplova predloži pristojnemu organu, ki jo je izdal, da bi preveril, če so informacije v licenci enake kot informacije, vsebovane v evidenci pristojnega organa, skladno s 66.B.120.

(b) Vse privilegije potrjevanja na osnovi licence za vzdrževanje zrakoplova postanejo neveljavne, takoj ko licenca za vzdrževanje zrakoplova ne velja.

(c) Licenca za vzdrževanje zrakoplova je veljavna samo, ko jo izda in/ali spremeni pristojni organ in ko je imetnik podpisal dokument.

66.A.45 Usposabljanje in kategorije za tip/nalogo

(a) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova kategorije A lahko izvaja privilegije potrjevanja na določenem tipu zrakoplova samo potem, ko je uspešno zaključil ustrezno usposabljanje za naloge na zrakoplovu kategorije A, ki ga je izvedla ustrezno potrjena organizacija po Delu 145 ali Delu 147. Usposabljanje vključuje praktično usposabljanje na zrakoplovu in teoretično usposabljanje, kot ustreza za vsako pooblaščeno nalogo. Uspešno dokončanje usposabljanja se izkaže z izpitom in/ali oceno na delovnem mestu, ki ga izvede ustrezno potrjena organizacija po Delu 145 ali Delu 147.

(b) Razen če je v odstavku (g) drugače opredeljeno, imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova kategorije B1, B2 ali C izvaja privilegije potrjevanja samo na določenem tipu zrakoplova, ko je licenca za vzdrževanje zrakoplova potrjena za ustrezen rating tipa zrakoplova.

(c) Razen če je v odstavku (h) drugače opredeljeno, se ratingi odobrijo po uspešnem zaključku ustreznega usposabljanja za tip zrakoplova kategorije B1, B2 ali C, ki ga je odobril pristojni organ ali vodila ustrezno potrjena organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja po Delu 147.

(d) Potrjeno usposabljanje za tip zrakoplova kategorije B1 in B2 vključuje teoretične in praktične elemente, sestavlja pa ga ustrezno usposabljanje v zvezi s privilegiji po 66.A.20(a). Teoretično in praktično usposabljanje izpolnjuje Dodatek III k temu Delu.

(e) Potrjeno usposabljanje za tip zrakoplova kategorije C izpolnjuje Dodatek III k temu Delu. V primeru osebe kategorije C, zaradi visokošolske diplome razvrščene kot je opredeljeno v 66.A.30(a), (5), je prvo ustrezno teoretično usposabljanje za tip zrakoplova na ravni kategorije B1 ali B2. Praktično usposabljanje se ne zahteva.

(f) Zaključek potrjenega usposabljanja za tip zrakoplova, kot zahtevajo odstavki (b) do (e), se izkaže z izpitom. Izpit se sklada z Dodatkom III k temu Delu. Izpite glede ratingov za tipe zrakoplovov kategorije B1, B2 ali C vodi organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno potrjena po Delu 147, pristojni organ ali organizacija za usposabljanje, ki vodi potrjeno usposabljanje za tip zrakoplova.

(g) Ne glede na odstavek (b) za zrakoplove, razen za velike zrakoplove, lahko imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova kategorije B1 ali B2 izvaja tudi privilegije potrjevanja, kadar je licenca za vzdrževanje zrakoplova potrjena za ustrezne skupinske ratinge ali proizvajalčeve skupinske ratinge, razen če je agencija določila, da kompleksnost zadevnega zrakoplova zahteva rating tipa.

1. Proizvajalčeve skupinske ratinge se sme odobriti po izpolnitvi zahtev za rating tipa dveh reprezentativnih tipov zrakoplovov, ki predstavljata skupino istega proizvajalca.

2. Polne skupinske ratinge se sme odobriti po izpolnitvi zahtev za ratinge tipa treh tipov zrakoplovov, ki predstavljajo skupino različnih proizvajalcev. Polnega skupinskega ratinga pa se ne sme odobriti za B1 večmotorna letala s turbinskimi motorji, kjer velja samo proizvajalčev skupinski rating.

3. Skupine sestavlja naslednje:

(i) za kategorijo B1 ali C:

— helikopter z batnim motorjem

— helikopter s turbinskim motorjem

— letalo z enim batnim motorjem – kovinska konstrukcija

— letalo z večimi batnimi motorji – kovinska konstrukcija

— letalo z enim batnim motorjem – lesena konstrukcija

— letalo z večimi batnimi motorji – lesena konstrukcija

— letalo z enim batnim motorjem – kompozitna konstrukcija

— letalo z večimi batnimi motorji – kompozitna konstrukcija

— letala s turbinskim motorjem – enomotorna

— letala s turbinskimi motorji – večmotorna

(ii) za kategorijo B2 ali C:

— letalo

— helikopter

(h) Ne glede na odstavek (c) je mogoče odobriti ratinge za zrakoplove, razen za velike zrakoplove, tudi ob zadovoljivem zaključku ustreznega izpita iz tipa zrakoplova kategorije B1, B2 ali C in izkazovanju praktičnih izkušenj na tipu zrakoplova, razen če je agencija določila, da je zrakoplov zahteven, ko se zahteva potrjeno usposabljanje za tip zrakoplova po odstavku 3.

V primeru kategorije C za zrakoplov, razen velik zrakoplov, je za osebo, ki je zaradi visokošolske diplome razvrščena, kot je opredeljeno v 66.A.30(a), (5), prvi ustrezni izpit iz tipa zrakoplova na ravni kategorije B1 ali B2.

1. Potrjene izpite za tip zrakoplova kategorije B1, B2 in C morajo sestavljati izpit iz mehanike za kategorijo B1 in izpit iz letalske elektronike za kategorijo B2 ter oba, izpit iz mehanike in letalske elektronike za kategorijo C.

2. Izpit se sklada z Dodatkom III k temu Delu. Izpite vodi organizacija za usposabljanje, ki je ustrezno potrjena po Delu 147, ali pristojni organ.

3. Praktične izkušnje s tipom zrakoplova vključujejo reprezentativni izbor dejavnosti vzdrževanja, ki ustreza tej kategoriji.

66.A.70 Določbe o konverziji

(a) Imetniku kvalifikacije za potrditveno osebje, veljavne v državi članici pred datumom začetka veljavnosti tega dela, se izda licenco za vzdrževanje zrakoplova brez nadaljnjega izpita ob upoštevanju pogojev iz 66.B.300.

(b) Oseba, ki pridobiva kvalifikacije v procesu usposabljanja, veljavnem v državi članici pred začetkom veljavnosti tega dela, lahko nadaljuje z usposabljanjem. Imetniku kvalifikacije, pridobljene po tem procesu pridobivanja kvalifikacije, se izda licenca za vzdrževanje zrakoplova brez nadaljnjega izpita ob upoštevanju pogojev iz 66.B.300.

(c) Kjer je treba, licenca za vzdrževanje zrakoplova vsebuje tehnične omejitve v zvezi z obsegom prejšnje kvalifikacije.

PODDEL B

ZRAKOPLOVI, RAZEN LETAL IN HELIKOPTERJEV

66.A.100 Splošno

Dokler ta del ne opredeljuje zahteve za potrditveno osebje zrakoplovov, razen letal in helikopterjev, se uporablja ustrezen predpis države članice.

PODDEL C

KOMPONENTE

66.A.200 Splošno

Dokler ta del ne opredeljuje zahteve za potrjevanje komponent, se uporablja ustrezen predpis države članice.

ODDELEK B

POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A

SPLOŠNO

66.B.05 Področje uporabe

Ta oddelek določa upravne zahteve, ki jim morajo slediti pristojni organi, zadolženi za uporabo in uveljavljanje Oddelka A tega Dela.

66.B.10 Pristojni organ

(a) *Splošno*

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitev ali preklic licenc. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

(b) *Viri*

Pristojni organ ima dovolj ustreznega osebja za izvajanje zahtev tega dela.

(c) *Postopki*

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s tem Delom.

Postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

66.B.15 Sprejemljiva sredstva skladnosti

Agencija pripravi sprejemljive načine usklajevanja, ki jih lahko države članice uporabljajo za določitev skladnosti s tem delom. Kadar se sprejemljivi načini usklajevanja izpolnjujejo, se šteje, da so zahteve tega dela s tem v zvezi izpolnjene.

66.B.20 Vodenje evidence

(a) Pristojni organi vzpostavijo sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, ponovne potrditve, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake licence za vzdrževanje zrakoplova.

(b) Evidenca za pregled nad tem delom vključuje:

1. zahtevek za licenco ali spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova, vključno z vso spremljajočo dokumentacijo;
2. kopijo licence za vzdrževanje zrakoplova, vključno z morebitnimi spremembami;
3. kopije vse ustrezne korespondence;
4. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje;
5. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov v zvezi z imetnikom licence za vzdrževanje zrakoplova;
6. evidenco o izpitih, ki jih je vodil pristojni organ;
7. poročila o konverziji licence za vzdrževanje zrakoplova;
8. poročila o priznanjih izpitov.

(c) Evidenca iz odstavka (b), 1. do 5. se hrani vsaj pet let po koncu veljavnosti licence.

(d) Evidenca iz odstavka (b), 6. se hrani vsaj pet let.

(e) Evidenca iz odstavka (b), 7. in 8. se hrani za neomejeno obdobje.

66.B.25 Medsebojna izmenjava informacij

(a) Da bi prispevali k izboljšanju letalske varnosti pristojni organi sodelujejo v medsebojni izmenjavi vseh potrebnih informacij po členu 11 Osnovne uredbe.

(b) Brez poseganja v pristojnosti držav članic zadevni pristojni organi v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ki vključuje več držav članic, drug drugemu pomagajo pri opravljanju potrebnega ukrepanja za pregled nad delovanjem.

66.B.30 Izjeme

Vse izjeme, odobrene po členu 10, 3. Osnovne uredbe, pristojni organ dokumentira in zadrži.

PODDEL B

IZDAJA LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA

Ta poddel zagotavlja postopke, ki jim mora slediti pristojni organ za izdajo, spremembo ali odobritev podaljšanja licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.100 Postopek, po katerem pristojni organ izdaja licenco za vzdrževanje zrakoplova

(a) Ob prejemu EASA obrazca 19 in spremljajoče dokumentacije pristojni organ preveri popolnost EASA obrazca 19 in preveri, da navedene izkušnje izpolnjujejo zahteve tega dela.

(b) Pristojni organ preveri status prosilčevega izpita in/ali potrdi veljavnost morebitnih priznanj izpita za zagotovitev, da so izpolnjeni vsi zahtevani moduli Dodatka 1, kot zahteva ta del.

(c) Ko se pristojni organ zadovoljivo prepriča, da prosilec izpolnjuje standarde znanja in izkušenj, ki jih zahteva ta del, mu izda ustrezno licenco za vzdrževanje zrakoplova Enake informacije pristojni organ hrani v svoji datoteki.

66.B.105 Postopek za izdajo licence za vzdrževanje zrakoplova preko potrjene vzdrževalne organizacije po Delu 145

(a) Vzdrževalna organizacija po Delu 145, ki jo je pristojni organ pooblastil za opravljanje te dejavnosti, lahko pripravi licenco za vzdrževanje zrakoplova v imenu pristojnega organa ali izdela priporočila pristojnemu organu v zvezi z zahtevkom posameznika za licenco za vzdrževanje zrakoplova, tako da lahko pristojni organ tako licenco pripravi in izda.

(b) Vzdrževalna organizacija po Delu 145 zagotovi izpolnjevanje 66.B.100(a) in (b). V vseh primerih licenco za vzdrževanje zrakoplova prosilcu izda pristojni organ.

66.B.110 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev dodatne osnovne kategorije ali podkategorije.

(a) Poleg dokumentov, ki se zahtevajo ustrezno po 66.B.100 ali 66.B.105, prosilec za dodatne osnovne kategorije ali podkategorije k licenci za vzdrževanje zrakoplova pristojnemu organu predloži svojo trenutno prvotno licenco za vzdrževanje skupaj z EASA obrazcem 19.

(b) Ob zaključku postopka, kot je opredeljen v 66.B.100 ali 66.B.105, pristojni organ vpiše in potrdi dodatno osnovno kategorijo ali podkategorijo na licenci za vzdrževanje zrakoplova z žigom in podpisom ali ponovno izdajo licence. Evidenca pristojnega organa se ustrezno spremeni.

(c) Ko prosilec za spremembo osnovnih kategorij izpolnjuje pogoje za tako spremembo po 66.B.100 v državi članici, ki ni država, v kateri je najprej izpolnjeval pogoje, se zahtevek pošlje državi članici, v kateri je najprej izpolnjeval pogoje.

(d) Ko prosilec za spremembo osnovne kategorije izpolnjuje pogoje za tako spremembo po 66.B.105 v državi članici, ki ni država, v kateri je najprej izpolnjeval pogoje, vzdrževalna organizacija po Delu 145 pošlje licenco za vzdrževanje zrakoplova skupaj z EASA obrazcem 19 državi članici, v kateri je najprej izpolnjeval pogoje, za žig in podpis te države članice na spremenjeni ali ponovno izdani licenci.

66.B.115 Postopek za spremembo licence za vzdrževanje zrakoplova za vključitev tipa ali skupine zrakoplovov

Ob prejemu zadovoljivega EASA obrazca 19 in morebitne spremljajoče dokumentacije, ki izkazuje izpolnjevanje veljavnih zahtev za rating tipa in/ali skupinski rating in spremljajoče licence za vzdrževanje zrakoplova, pristojni organ ali v prosilčevi licenci za vzdrževanje zrakoplova vpiše in potrdi tip ali skupino zrakoplovov ali ponovno izda omenjeno licenco, da vključuje tip ali skupino zrakoplova. Evidenca pristojnega organa se ustrezno spremeni.

66.B.120 Postopek za obnovitev veljavnosti licence za vzdrževanje zrakoplova

(a) Imetnik licence za vzdrževanje zrakoplova izpolni ustrezne dele EASA obrazca 19 in ga skupaj s kopijo svoje licence predloži pristojnemu organu, ki je izdal prvotno licenco za vzdrževanje zrakoplova, razen če ima potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145 v svojem priročniku postopek, po katerem lahko taka organizacija predloži potrebno dokumentacijo v imenu imetnika licence za vzdrževanje zrakoplova.

(b) Pristojni organ primerja imetnikovo licenco za vzdrževanje zrakoplova z evidenco pristojnega organa in preveri morebitno tekoče ukrepanje glede preklica, začasne ukinitve ali spremembe po 66.B.500. Če so dokumenti identični in ni tekočega ukrepanja po 66.B.500, se imetnikova kopija obnovi za pet let, evidenca pa ustrezno potrdi.

(c) Če se datoteka pristojnega organa razlikuje od licence za vzdrževanje zrakoplova, ki jo ima imetnik licence:

1. pristojni organ razišče razloge za te razlike in se lahko odloči, da ne bo obnovil licence za vzdrževanje zrakoplova;

2. pristojni organ obvesti oba, imetnika licence in morebitno poznano potrjeno vzdrževalno organizacijo po Delu 145 ali Delu M, na katero to dejstvo vpliva, da po potrebi ukrepata po odstavku 66.B.155 za preklic, začasno ukinitev ali spremembo zadevne licence.

PODDEL C

IZPITI

Ta poddel določa postopek za izpite, ki jih vodi pristojni organ.

66.B.200 Izpit, ki ga vodi pristojni organ

(a) Vsa izpitna vprašanja se pred izpitom hranijo na zavarovan način za zagotovitev, da kandidati ne bodo vedeli, katera vprašanja bodo osnova izpita. Pristojni organ imenuje osebe za nadzor nad vprašanji, ki se uporabljajo za vsak izpit.

(b) Pristojni organ imenuje izpraševalce, ki so prisotni na vseh izpitih, za zagotovitev integritete izpita.

(c) Osnovni izpiti sledijo standardu, opredeljenem v Dodatku I in II k temu delu.

(d) Izpiti za tipe morajo slediti standardu, opredeljenem v Dodatku III k temu delu.

(e) Nova opisna vprašanja se pripravijo vsaj vsakih šest mesecev, uporabljena vprašanja pa se umaknejo ali mirujejo. Zapis uporabljenih vprašanj se zadrži v evidenci zaradi sklicevanja.

(f) Vse izpitne pole se na začetku izpita izročijo kandidatu, ob koncu odmerjenega izpitnega časa pa se vrnejo izpraševalcu. Med odmerjenim izpitnim časom se izpitne pole ne smejo odnašati iz izpitnega prostora.

(g) Poleg specifične dokumentacije, potrebne za izpite za tip, sme biti kandidatu med izpitom na voljo samo izpitna pola.

(h) Kandidati za izpit so ločeni drug od drugega, tako da ne morejo brati izpitnih pol drug drugega. Ne smejo govoriti z nikomer, razen z izpraševalcem.

(i) Kandidatom, za katere je bilo dokazano, da so goljufali, je prepovedano opravljati nadaljnji izpit v 12 mesecih od datuma izpita, pri katerem je bilo ugotovljeno, da goljufajo.

PODDEL D

KONVERZIJA NACIONALNIH KVALIFIKACIJ

Ta poddel zagotavlja zahteve za konverzijo nacionalnih kvalifikacij v licence za vzdrževanje zrakoplova.

66.B.300 Splošno

(a) Pristojni organ lahko opravi samo konverzijo, opredeljeno v 66.A.70, v skladu s poročilom o konverziji, pripravljenim po ustreznem odstavku 66.B.305 ali 66.B.310.

(b) Poročilo o konverziji pripravi ali odobri pristojni organ.

66.B.305 Poročilo o konverziji za nacionalne kvalifikacije

Poročilo opisuje področje uporabe za vsak tip kvalifikacij in prikazuje, v katero licenco za vzdrževanje zrakoplova bo konvertirana, katera omejitev bo dodana, ter module/predmete po Delu 66, za katere je potreben izpit za zagotovitev konverzije v licenco za vzdrževanje zrakoplova brez omejitve ali za vključitev dodatne (pod-)kategorije. Poročilo vključuje kopijo obstoječega predpisa, ki opredeljuje kategorije in obseg licence.

66.B.310 Poročilo o konverziji za pooblastila potrjenih vzdrževalnih organizacij

Za vsako zadevno potrjeno vzdrževalno organizacijo poročilo opisuje področje uporabe vsakega tipa pooblastila in prikazuje, v katero licenco za vzdrževanje zrakoplova bo konvertirano, katera omejitev bo dodana, ter module/predmete, za katere je potreben izpit za zagotovitev konverzije v licenco ali za vključitev dodatne (pod-)kategorije. Poročilo vključuje kopijo ustreznih postopkov potrjene vzdrževalne organizacije za kvalifikacijo potrditvenega osebja, na katerih temelji postopek konverzije.

PODDEL E

PRIZNANJE IZPITOV

Ta poddel zagotavlja zahteve za odobritev priznanja izpitov po 66.A.25(b).

66.B.400 Splošno

(a) Pristojni organ lahko odobri priznanje izpita samo na osnovi poročila o priznanju izpita, pripravljenega v skladu z 66.B.405.

(b) Poročilo o priznanju izpita pripravi ali odobri pristojni organ.

66.B.405 Poročilo o priznanju izpita

(a) Za vsako zadevno tehnično kvalifikacijo poročilo določi vsebino in ravni znanja, vsebovane v Dodatku I k temu Delu ter nanašajoče se na določeno kategorijo, s katero se primerjajo.

(b) Poročilo vključuje izjavo o izpolnjevanju za vsak predmet in navaja, kje v tehnični kvalifikaciji se lahko najde enakovreden standard. Če za določen predmet enakovrednega standarda ni, poročilo ta dejstva navaja.

(c) Na osnovi primerjave iz odstavka (b) poročilo za vsako zadevno tehnično kvalifikacijo navaja vsebine iz Dodatka I, ki so predmet priznanj izpitov.

(d) Ko se nacionalni standard kvalifikacij spremeni, je treba poročilo ustrezno spremeniti.

PODDEL F

PREKLIC, ZAČASNA UKINITEV ALI OMEJITEV LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA

66.B.500 Preklic, začasna ukinitev ali omejitev licence za vzdrževanje zrakoplova

Pristojni organ začasno ukine, omeji ali prekliče licenco za vzdrževanje zrakoplova, kadar ugotovi, da gre za varnostni problem ali če ima očiten dokaz, da je oseba opravila ali bila vključena v eno ali več naslednjih dejavnosti:

1. pridobitev licence za vzdrževanje zrakoplova in/ali privilegijev potrjevanja s ponareditvijo predložene dokumentarne evidence;

2. opustitev izvedbe zahtevanega vzdrževanja kombinirana z opustitvijo poročanja tega dejstva organizaciji ali osebi, ki je zahtevala vzdrževanje;

3. opustitev izvedbe zahtevanega vzdrževanja, ki izhaja iz lastnega pregleda, kombinirana z opustitvijo poročanja tega dejstva organizaciji ali osebi, za katero se je vzdrževanje nameravalo opraviti;

4. malomarno vzdrževanje;

5. ponarejanje evidence za vzdrževanje;

6. izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje vedoč, da vzdrževanje, navedeno na potrdilu o sprostitvi, ni bilo opravljeno, ali brez preverjanja, da je bilo tako vzdrževanje opravljeno;

7. izvedba vzdrževanja ali izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje pod škodljivim vplivom alkohola ali drog;

8. izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje ob neskladnosti s tem delom.

Dodatek I

Zahteve glede osnovnega znanja

1. RAVNI ZNANJA – LICENCA ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA KATEGORIJE A, B1, B2 IN C

Osnovno znanje za kategorije A, B1 in B2 je navedeno z dodelitvijo kazalcev ravni znanja (1, 2 ali 3) vsakemu (veljavnemu) predmetu. Prosilci za kategorijo C morajo izpolnjevati ravni osnovnega znanja kategorije B1 ali kategorije B2.

Kazalci ravni znanja so opredeljeni kot sledi:

RAVEN 1

Seznanjenost z osnovnimi elementi predmeta

Cilji: Prosilec mora biti seznanjen z osnovnimi elementi predmeta.

Prosilec mora znati preprosto opisati celoten predmet z uporabo običajnih besed in primerov.

Prosilec mora biti sposoben uporabljati tipične izraze.

RAVEN 2

Splošno znanje iz teoretičnih in praktičnih vidikov predmeta.

Sposobnost uporabljati to znanje.

Cilji: Prosilec mora biti sposoben razumeti teoretične osnove predmeta.

Prosilec mora znati splošno opisati predmet z uporabo ustrezno tipičnih primerov.

Prosilec mora biti sposoben uporabljati matematične formule v povezavi s fizikalnimi zakoni, ki opisujejo predmet.

Prosilec mora biti sposoben brati in razumeti skice, risbe in diagrame, ki opisujejo predmet.

Prosilec mora biti sposoben praktično uporabljati svoje znanje z uporabo podrobnih postopkov.

RAVEN 3

Podrobno znanje o teoretičnih in praktičnih vidikih predmeta.

Zmožnost kombinirati in uporabiti ločene elemente znanja na logičen in razumljiv način.

Cilji: Prosilec mora poznati teorijo predmeta in medsebojne povezave z drugimi predmeti.

Prosilec mora biti sposoben podrobno opisati celoten predmet z uporabo teoretičnih temeljev in značilnih primerov.

Prosilec mora razumeti in biti sposoben uporabljati matematične formule v zvezi s predmetom.

Prosilec mora biti sposoben brati, razumeti in pripravljati skice, preproste risbe in diagrame, ki opisujejo predmet.

Prosilec mora biti sposoben praktično uporabljati svoje znanje z uporabo proizvajalčevih navodil.

Prosilec mora biti sposoben podajati rezultate iz različnih virov in meritev ter ustrezno korektivno ukrepati.

2. MODULARIZACIJA

Kvalifikacije za osnovne predmete za vsako kategorijo ali podkategorijo licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66 morajo biti v skladu z naslednjo matriko. Predmeti, ki veljajo, so označeni z „X“:

Moduli predmeta	Zrakoplov A ali B1 s:		Helikopter A ali B1 s:		B2
	Turbinskim(-i) motorjem(-i)	Batnim(-i) motorjem(-i)	Turbinskim(-i) motorjem(-i)	Batnim(-i) motorjem(-i)	Letalska elektronika
1	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X
4	X	X	X	X	X

Moduli predmeta	Zrakoplov A ali B1 s:		Helikopter A ali B1 s:		B2
	Turbinskim(-i) motorjem(-i)	Batnim(-i) motorjem(-i)	Turbinskim(-i) motorjem(-i)	Batnim(-i) motorjem(-i)	Letalska elektronika
5	X	X	X	X	X
6	X	X	X	X	X
7	X	X	X	X	X
8	X	X	X	X	X
9	X	X	X	X	X
10	X	X	X	X	X
11	X	X			
12			X	X	
13					X
14					X
15	X		X		
16		X		X	
17	X	X			

MODUL 1. MATEMATIKA

	Level		
	A	B1	B2
1.1 **Aritmetika**	1	2	2
aritmetični izrazi in znaki, načini množenja in deljenja, ulomki in decimalna števila, faktorji in mnogokratniki, uteži, mere in pretvorniki, razmerje in sorazmerje, povprečja in odstotki, površine in prostornine, kvadrati in kubi, kvadratni in kubični koreni.			
1.2 **Algebra**			
(a)	1	2	2
izračunavanje preprostih algebraičnih izrazov, seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje, uporaba oklepajev, preprosti algebraični ulomki.			
(b)	—	1	1
linearne enačbe in njihovo reševanje;			
eksponenti in potence, negativni in ulomljeni eksponenti;			
binarni in drugi uporabni številski sistemi;			
sistemi enačb in enačbe druge stopnje z eno neznanko;			
logaritmi.			
1.3 **Geometrija**			
(a)	—	1	1
preproste geometrijske konstrukcije.			
(b)	2	2	2
grafični prikaz; vrsta in raba grafov, grafi enačb/funkcij.			
(c)	—	2	2
preprosta trigonometrija; trigonometrična razmerja, uporaba tabel ter pravokotnih in polarnih koordinat (koordinatnih sistemov).			

MODUL 2. FIZIKA

	Level		
	A	B1	B2
2.1 **Snov**	1	1	1
lastnosti snovi: kemični elementi, struktura atoma, molekule;			
kemične spojine;			
stanja: trdo, tekoče in plinasto;			
spremembe stanj.			
2.2 **Mehanika**			
2.2.1 *Statika*	1	2	1
sile, navor in vrtilne sile, vektorski prikaz;			
težišče;			
elementi teorije obremenitve, deformacije in prožnosti: napetost, kompresija, strig in torzija;			

	Level		
	A	B1	B2
narava in lastnosti trdnih snovi, tekočin in plinov;			
pritisk in vzgon v tekočinah (barometri).			
2.2.2 *Kinetika*	1	2	1
premočrtno gibanje: enakomerno gibanje v ravni črti, enakomerno pospešeno gibanje (gibanje zaradi težnosti);			
krožno gibanje: enakomerno kroženje (centrifugalne/centripetalne sile);			
periodično gibanje: nihanje;			
preprosta teorija nihanja, harmoničnost in resonanca;			
kvocient hitrosti, mehanski pospešek in izkoristek;			
2.2.3 *Dinamika*			
(a)	1	2	1
masa;			
sila, vztrajnost, delo, moč, energija (potencialna, kinetična in skupna energija), toplota, izkoristek.			
(b)	1	2	2
moment, ohranjanje momenta;			
sunek sile;			
giroskopski principi;			
trenje: lastnosti in učinki, koeficient trenja (kotalni upor).			
2.2.4 *Dinamika tekočin*			
(a)	2	2	2
specifična teža in gostota.			
(b)	1	2	1
viskoznost, upornost tekočin, učinki linearnega toka;			
učinki stisljivosti na tekočine;			
statični, dinamični in skupni tlak: Bernoullijev teorem, Venturijeva cev.			
2.3 **Termodinamika**			
(a)	2	2	2
temperatura: termometri in temperaturne lestvice: Celzij, Fahrenheit in Kelvin; definicija toplote.			
(b)	—	2	2
toplotna kapaciteta, specifična toplota;			
prehajanje toplote: konvekcija, sevanje in prevajanje;			
volumetrična ekspanzija;			
prvi in drugi zakon termodinamike;			

	Level		
	A	B1	B2
plini: zakoni idealnih plinov; specifična toplota pri konstantni prostornini in konstantnem tlaku, opravljeno delo pri širjenju plinov; izotermno, adiabatno širjenje in krčenje, takti motorja, konstantna prostornina in konstantni pritisk, hladilniki in toplotne črpalke; latentna toplota pri taljenju in izparevanju, toplotna energija, toplota pri izgorevanju.			
2.4 **Optika (Svetloba)** lastnosti svetlobe, hitrost svetlobe; zakoni odboja in loma svetlobe, odboj svetlobe na ravnih površinah, odboj na ukrivljenih ogledalih, lom, leče; optična vlakna.	—	2	2
2.5 **Valovanje in zvok** valovanje: mehanski valovi, sinusoidno valovanje, pojavi interference, stoječe valovanje; zvok: hitrost zvoka, proizvajanje zvoka, jakost, frekvenca in barva, Dopplerjev pojav.	—	2	2

MODUL 3. TEMELJI ELEKTROTEHNIKE

	Level		
	A	B1	B2
3.1 **Teorija elektronov** struktura in porazdelitev električnega naboja v: atomih, molekulah, ionih, spojinah; molekularna struktura prevodnikov, polprevodnikov in izolatorjev.	1	1	1
3.2 **Statična elektrika in prevajanje** statična elektrika in porazdelitev elektrostatičnega naboja; elektrostatični zakoni privlačnosti in odbojnosti; enote naboja, Coulombov zakon; električna prevodnost v trdnih snoveh, tekočinah, plinih in v vakuumu.	1	2	2
3.3 **Elektrotehnična terminologija** naslednji izrazi, njihove enote in dejavniki, ki nanje vplivajo: razlika potencialov, električna poljska jakost, napetost, tok, upornost, prevodnost, naboj, konvencionalni električni tok, pretok elektronov.	1	2	2

	Level		
	A	B1	B2
3.4 **Proizvodnja elektrike**	1	1	1
proizvodnja elektrike z naslednjimi metodami: svetloba, toplota, trenje, tlak, kemično delovanje, magnetizem in gibanje.			
3.5 **Viri enosmernega toka**	1	2	2
konstrukcija in osnovno kemično delovanje: primarnih členov, sekundarnih členov, svinčevih celic, nikelj-kadmijevih celic, drugih alkalnih celic;			
zaporedno in vzporedno vezane celice;			
notranja upornost in njen učinek na baterijo;			
konstrukcija, materiali in delovanje termočlenov;			
delovanje fotocelic.			
3.6 **Enosmerni tokokrogi**	—	2	2
Ohmov zakon, Kirchhoffovi zakoni (napetosti in toka);			
izračunavanje upornosti, napetosti in toka z zgoraj omenjenimi zakoni;			
pomen notranje upornosti vira.			
3.7 **Upornost/upor**			
(a)	—	2	2
upornost in dejavniki, ki nanjo vplivajo;			
specifična upornost;			
barvne kode uporov, vrednosti in tolerance, preferenčne vrednosti, razredi moči;			
zaporedna in vzporedna vezava uporov;			
izračun skupne upornosti z zaporednimi, vzporednimi in zaporedno-vzporednimi vezavami;			
delovanje in uporaba potenciometrov in reostatov;			
delovanje Wheatstonovega mostiča.			
(b)	—	1	1
pozitivni in negativni temperaturni koeficienti prevodnosti;			
fiksni upori, stabilnost, toleranca in omejitve, načini konstrukcije;			
spremenljivi upori, termistorji, napetostno spremenljivi upori;			
konstrukcija potenciometrov in reostatov;			
konstrukcija Wheatstonovega mostiča.			

	Level		
	A	B1	B2
3.8 **Moč**	—	2	2
moč, delo in energija (kinetična in potencialna);			
izguba moči zaradi upora;			
formula moči;			
izračuni za moč, delo in energijo.			
3.9 **Kapacitivnost/kondenzator**	—	2	2
delovanje in vloga kondenzatorja;			
dejavniki, ki vplivajo na kapacitivno površino elektrod, razdalja med elektrodami, število elektrod, dielektrik in dielektrična konstanta, delovna napetost, razredi napetosti;			
tipi kondenzatorjev, konstrukcija in delovanje;			
barvno kodiranje kondenzatorjev;			
izračun kapacitivnosti in napetosti v zaporednih in vzporednih tokokrogih;			
eksponentni naboj in izpraznitev kondenzatorja, časovne konstante;			
preizkušanje kondenzatorjev.			
3.10 **Magnetizem**			
(a)	—	2	2
teorija magnetizma;			
lastnosti magneta;			
delovanje magneta, visečega v zemeljskem magnetnem polju;			
namagnetenje in razmagnetenje;			
magnetna zaščita;			
različne vrste magnetnih materialov;			
konstrukcija elektromagnetov in principi delovanja;			
pravila roke za določanje magnetnega polja okoli vodnika, skozi katerega teče tok.			
(b)	—	2	2
magnetna sila, poljska jakost, gostota magnetnega pretoka, permeabilnost, histerezna zanka, remanenca, koercitivna jakost, magnetna upornost, nasičenje magneta, vrtinčasti tokovi;			
varnostni ukrepi za nego in hranjenje magnetov.			

	Level		
	A	B1	B2
3.11 **Indukcija/induktor**	—	2	2
Faradayev zakon;			
indukcija napetosti v prevodniku, ki se premika v magnetnem polju;			
načela indukcije;			
učinki naslednjih dejavnikov na velikost inducirane napetosti: magnetnega poljska jakost, hitrost spremembe pretoka, število ovojev prevodnika;			
vzajemna indukcija;			
učinek hitrosti spremembe primarnega toka in vzajemne indukcije na inducirano napetost;			
dejavniki, ki vplivajo na vzajemno indukcijo: število ovojev tuljave, velikost tuljave, permeabilnost tuljave, položaj tuljav v odnosu druga do druge;			
Lenzovo pravilo in pravila za določanje polaritete;			
povratni sklop, samoindukcija;			
nasičenje magneta;			
glavna uporaba induktorjev.			
3.12 **Elektromotor na enosmerni tok/teorija generatorja**	—	2	2
osnovna teorija motorja in generatorja;			
konstrukcija in namen komponent generatorja enosmernega toka;			
delovanje in dejavniki, ki vplivajo na učinek in smer toka v generatorjih enosmernega toka;			
delovanje in dejavniki, ki vplivajo na izhodno moč, navor, hitrost in smer vrtenja elektromotorjev;			
elektromotorji z vzporednim, zaporednim in kombiniranim navitjem;			
konstrukcija generatorja–zaganjalnika.			
3.13 **Teorija izmeničnega toka**	1	2	2
sinusoidna oblika valovanja: faza, perioda, frekvenca, nihajni cikel;			
trenutna vrednost, srednje kvadratna vrednost, konična vrednost, vrednosti toka med koničnima vrednostma in izračuni teh vrednosti glede na napetost, tok in moč;			
trikotni/pravokotni valovi;			
enofazni/trifazni principi.			

	Level		
	A	B1	B2
3.14 **Uporovna (R), kapacitivna (C) in induktivna (L) vezja**	—	2	2
fazno razmerje napetosti in toka v L, C in R vezjih, vzporednih, zaporednih in zaporedno vzporednih;			
izguba moči v L, C in R vezjih;			
impedanca, fazni zamik, faktor moči in tokovni izračuni;			
izračun delovne moči, navidezne moči in jalove moči.			
3.15 **Transformatorji**	—	2	2
principi konstrukcije in delovanja transformatorja;			
izgube transformatorja in načini, kako se izgubam izognemo;			
delovanje transformatorja pod obremenitvijo in brez obremenitve;			
prenos moči, izkoristek, označevanje polaritet;			
izračuni medfazne in fazne napetosti ter toka;			
izračun moči v trifaznem sistemu;			
primarni in sekundarni tok, napetost, razmerje navitja; moč, izkoristek;			
avtotransformatorji.			
3.16 **Filtri**	—	1	1
delovanje, aplikacije in uporaba naslednjih filtrov: nizkofrekvenčni, visokofrekvenčni, pasovni, pasovno zaporni.			
3.17 **Generatorji izmeničnega toka (AC generatorji)**	—	2	2
vrtenje zanke v magnetnem polju in dobljena oblika valovanja;			
delovanje in konstrukcija generatorjev z vrtečo kotvo in generatorjev z vrtilnim magnetnim poljem;			
enofazni, dvofazni in trofazni alternatorji;			
prednosti in uporaba trofazne zvezdne in trikotne (delta) vezave;			
generatorji s trajnim magnetom.			
3.18 **Elektromotorji na izmenični tok**	—	2	2
konstrukcija, principi delovanja in značilnosti: sinhroni in indukcijski elektromotorji, enofazni in večfazni;			
metode krmiljenja hitrosti in smeri vrtenja;			

	Level		
	A	B1	B2
metode proizvajanja vrtilnega polja: kondenzator, induktor, zasenčen ali razcepljen pol.			

MODUL 4. OSNOVE ELEKTRONIKE

	Level		
	A	B1	B2
4.1 **Polprevodniki**			
4.1.1 **Diode**			
(a)	—	2	2
simboli diod;			
značilnosti in lastnosti diod;			
diode v zaporedni in vzporedni vezavi;			
glavne značilnosti in uporaba silikonskih usmernikov (tiristorjev), svetlečih diod, fotodiod, varistorjev, usmerniških diod;			
preizkušanje delovanja diod.			
(b)	—	—	2
materiali, konfiguracija elektronov, električne lastnosti;			
P in N tipi materialov: vplivi nečistoč na prevodnost, večinski in manjšinski znaki;			
PN-spoj v polprevodniku, razvoj potenciala skozi PN-spoj v nevtralni diodi, diodi z napetostjo v prevodni smeri in diodi z napetostjo v zaporni smeri;			
parametri diod: najvišja zaporna vrednost, največji prevodni tok, temperatura, frekvenca, tok puščanja, stresanje energije;			
delovanje in funkcija diod v naslednjih tokokrogih: porezovalnik, nivojnik, polnovalovni in polvalovni usmerniki, mostični usmernik, napetostni podvojevalci in potrojevalci;			
podrobno delovanje in značilnosti naslednjih naprav: tiristorja, svetleče diode, Shottkyjeve diode, foto diode, varaktor diode, varistorjev, usmerniških diod, Zenerjeve diode.			
4.1.2 **Tranzistorji**			
(a)	—	1	2
simboli tranzistorjev;			
opis in usmerjenost komponent;			
značilnosti in lastnosti tranzistorjev.			
(b)	—	—	2
konstrukcija in delovanje PNP in NPN tranzistorjev;			
konfiguracija baze, kolektorja in emitorja;			
preizkušanje tranzistorjev;			

	Level		
	A	B1	B2
osnovno vrednotenje drugih vrst tranzistorjev in njihova uporaba; uporaba tranzistorjev: razredi ojačevalnikov (A, B,C); preprosta vezja, ki vključujejo: prednapetost, razklopitev, povratno vezavo/zvezo in stabiliziranje; principi večstopenjskih vezij: kaskade, protitaktna, na sklapljanje/razklapljanje, oscilatorji, multivibratorji, bistabilna vezja.			
4.1.3 **Integrirana vezja**			
(a)	—	1	—
opis in delovanje logičnih vezij in linearnih vezij/operacijski ojačevalniki.			
(b)	—	—	2
opis in delovanje logičnih vezij in linearnih vezij; uvod v delovanje in funkcije operacijskega ojačevalnika, ki se uporablja kot: integrator, diferenciator, sledilec napetosti, komparator; delovanje in načini povezovanja ojačevalnih stopenj: uporovno kapacitivno, induktivno (transformator), induktivno uporovno (IR), direktno; dobre in slabe strani pozitivne in negativne povratne vezave.			
4.2 **Tiskana vezja**	—	1	2
opis in uporaba tiskanih vezij.			
4.3 **Servomehanizmi**			
(a)	—	1	—
razumevanje naslednjih izrazov: sistem z odprto zanko in sistem z zaključeno regulacijsko zanko, povratna vezava, sledilni sistem, analogni pretvorniki; principi delovanja in uporaba naslednjih komponent/lastnosti sinhronskih sistemov: krožni potenciometri, diferencial, krmiljenje in navor, transformatorji, indukcijski in kapacitivni oddajniki.			
(b)	—	—	2
razumevanje naslednjih izrazov: odprta zanka in zaključena regulacijska zanka, sledilni sistem, servomehanizem, analogen, pretvornik, nič, dušenje, povratna zveza, mrtvo območje; konstrukcija, delovanje in uporaba naslednjih komponent sinhronskih sistemov: krožni potenciometer, diferencial, krmiljenje in navor, E in I transformatorji, indukcijski oddajniki, kapacitivni oddajniki, sinhroni oddajniki; okvare servomehanizmov, preobrat sinhronih vodil, lovljenje.			

MODUL 5. DIGITALNE TEHNIKE/SISTEMI ELEKTRONSKIH INSTRUMENTOV

	Level			
	A	B1.1 B1.3	B1.2 B1.4	B2
5.1 **Sistemi elektronskih instrumentov** tipična ureditev sistemov in razmestitev sistemov elektronskih instrumentov v pilotski kabini.	1	2	2	3
5.2 **Številski sistemi** številski sistemi: dvojiški, osmiški in šestnajstiški; prikaz pretvorb med desetiškim in dvojiškim, osmiškim in šestnajstiškim sistemom in obratno.	—	1	—	2
5.3 **Pretvorba podatkov** analogni podatki, digitalni podatki; delovanje in uporaba analogno digitalnih in digitalno analognih pretvornikov, vnos in iznos podatkov, različne vrste omejitev.	—	1	—	2
5.5 **Podatkovna vodila**				
(a) prepoznavanje splošnih simbolov logičnih vrat, tabel in enakovrednih vezij; aplikacije, ki se uporabljajo v sistemih zrakoplova, shematični diagrami.	—	2	—	2
(b) interpretacija logičnih diagramov.	—	—	—	2
5.6 **Osnovna zgradba računalnika**				
(a) računalniška terminologija (vključno z biti, bajti, programsko opremo, strojno opremo, centralnim procesorjem (CPU), integriranim vezjem (IC) in različnimi pomnilniškimi napravami, kot so RAM, ROM, PROM); računalniška tehnologija (ki se uporablja v sistemih zrakoplovov).	1	2	—	—
(b) računalniška terminologija; delovanje, postavitev in povezovanje na glavne komponente mikroračunalnika, vključno z njihovimi sistemi vodil; podatki, shranjeni v eno in večnaslovnih ukazih; izrazi v zvezi s pomnilnikom; delovanje tipičnih pomnilniških naprav; delovanje, dobre in slabe strani različnih sistemov za shranjevanje podatkov.	—	—	—	2

	Level			
	A	B1.1 B1.3	B1.2 B1.4	B2
5.7 **Mikroprocesorji** funkcije, ki jih opravljajo, in celovito delovanje mikroprocesorja; osnovno delovanje vsakega od naslednjih elementov mikroprocesorja: krmilna in procesorska enota, ura, register, aritmetična logična enota.	—	—	—	2
5.8 **Integrirana vezja** delovanje in uporaba kodirnikov in dekodirnikov; funkcija tipov kodirnikov; uporaba srednje, visoke in zelo visoke integracije.	—	—	—	2
5.9 **Multipleksiranje** delovanje, uporaba in identifikacija logičnih diagramov multipleksorjev in demultipleksorjev.	—	—	—	2
5.10 **Optična vlakna** dobre in slabe strani prenosa podatkov po optičnih vlaknih v primerjavi s prenosom po električnih žicah; podatkovno vodilo iz optičnih vlaken; izrazi, povezani z optičnimi vlakni; zaključitve; spojniki, krmilni terminali, oddaljeni terminali; uporaba optičnih vlaken v sistemih zrakoplovov.	—	1	1	2
5.11 **Elektronski zasloni** principi delovanja in splošni tipi zaslonov, ki se uporabljajo v sodobnem letalstvu, vključno z zasloni s katodno cevjo (CRT), zasloni s svetlečimi diodami (LED) in zasloni s tekočimi kristali (LCD).	—	2	—	2
5.12 **Naprave, občutljive za statično elektriko** posebno ravnanje s komponentami, ki so občutljive za elektrostatično praznjenje; poznavanje tveganj in možnih okvar, zaščitne antistatične naprave za komponente in osebje.	1	2	2	2
5.13 **Nadzor upravljanja s programsko opremo** poznavanje omejitev, plovnostno tehničnih zahtev in možnih katastrofalnih učinkov neodobrenih sprememb računalniških programov.	—	2	1	2

	Level			
	A	B1.1 B1.3	B1.2 B1.4	B2
5.14 **Elektromagnetno okolje**	—	2	2	2
vpliv naslednjih pojavov na vzdrževalne postopke za elektronske sisteme:				
EMC — elektromagnetna kompatibilnost				
EMI — elektromagnetna interferenca				
HIRF — polje sevanja močne intenzitete				
strela/zaščita pred strelo				
5.15 **Tipični elektronski/digitalni sistemi v zrakoplovih**	—	2	2	2
splošna razvrstitev tipičnih elektronskih/digitalnih sistemov v zrakoplovih in preizkušanje z vgrajeno preizkusno opremo s tem v zvezi (BITE) kot je:				
ACARS — ARINC (Communication and Addressing and Reporting System) — sistem komunikacij, naslavljanja in poročanja				
ECAM (Electronic Centralised Aircraft Monitoring) — elektronski centraliziran nadzor zrakoplova				
EFIS (Electronic Flight Instrument System) — elektronski sistem instrumentov za letenje				
EICAS (Engine Indication And Crew Alerting System) — sistem za prikaz motorja in opozarjanje posadke				
FBW (Fly by Wire) — krmiljenje zrakoplova s pomočjo računalnika				
FMS (Flight Management System) — sistem za vodenje zrakoplova				
GPS (Global Positioning System) — satelitski sistem določanja položaja				
IRS (Inertial Reference System) — inercialni referenčni sistem				
TCAS (Traffic Alert Collision Avoidance System) — sistem za preprečevanje trčenja v zraku.				

MODUL 6. MATERIALI IN STROJNA OPREMA

	Level		
	A	B1	B2
6.1 **Materiali v zrakoplovih — železovi materiali**			
(a)	1	2	1
značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih legiranih jekel, ki se uporabljajo v zrakoplovih;			
toplotna obdelava in uporaba legiranih jekel.			
(b)	—	1	1
preizkušanje železovih materialov za trdoto, natezno trdnost, trajno nihajno trdnost in udarno trdnost.			
6.2 **Materiali v zrakoplovih neželezni materiali**			
(a)	1	2	1
značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih neželeznih materialov, ki se uporabljajo v zrakoplovih;			
toplotna obdelava in uporaba neželeznih materialov.			
(b)	—	1	1
preizkušanje neželeznih materialov na trdoto, natezno trdnost, odpornost proti utrujenosti in odpornost na udarce.			
6.3 **Materiali v zrakoplovih — kompozitni in nekovinski**			
6.3.1 *Kompozitni in nekovinski materiali, razen lesa in tkanin*			
(a)	1	2	2
značilnosti, lastnosti in identifikacija običajnih kompozitnih in nekovinskih materialov, razen lesa, ki se uporabljajo v zrakoplovih;			
tesnilne mase in veziva.			
(b)	1	2	—
odkrivanje okvar/propadanja v kompozitnih in nekovinskih materialih;			
popravila kompozitnih in nekovinskih materialov.			
6.3.2 *Lesene konstrukcije*	1	2	—
metode gradnje lesenih konstrukcij ogrodja zrakoplova;			
značilnosti, lastnosti ter vrste lesa in lepila, ki se uporabljajo za letala;			
ohranjanje in vzdrževanje lesene konstrukcije;			
vrste okvar v lesenem materialu in lesenih konstrukcijah;			
odkrivanje okvar v leseni konstrukciji;			
popravilo lesene konstrukcije.			

	Level		
	A	B1	B2
6.3.3 *Prevleka iz tkanine*	1	2	—
značilnosti, lastnosti in vrste tkanin, ki se uporabljajo za letala;			
metode pregleda tkanine;			
vrste napak v tkanini;			
popravilo prevleke iz tkanine.			
6.4 **Korozija**			
(a)	1	1	1
kemijske osnove:			
tvorbe pri galvanskih procesih, mikrobioloških procesih in obremenitvah.			
(b)	2	3	2
vrste korozije in njihovo prepoznavanje;			
vzroki za korozijo;			
vrste materialov, občutljivost za korozijo.			
6.5 **Spon(k)e**			
6.5.1 *Navoji vijakov*	2	2	2
nomenklatura vijakov;			
oblike navojev, dimenzije in tolerance za standardne navoje, ki se uporabljajo v zrakoplovih;			
merjenje navojev vijakov.			
6.5.2 *Vijaki z matico, stojni vijaki, kovice in ostali vijaki*	2	2	2
vrste vijakov z matico: specifikacija, identifikacija in označevanje vijakov z matico za zrakoplove, mednarodni standardi;			
matice: samozaporne, sidrne, standardne;			
strojni vijaki: specifikacije za zrakoplove;			
stojni vijaki: vrste in uporaba, vstavljanje in odstranjevanje;			
pločevinski samorezni vijaki, centrirni zatiči.			
6.5.3 *Blokirne naprave*	2	2	2
podložke z zavihkom in vzmetne podložke, varovalne podložke, razcepke, pal-matice, žično varovanje, sponke za hitro sprostitev, ključi, vzmetni obročki, razcepke.			

	Level		
	A	B1	B2
6.5.4. *Zakovice za zrakoplove*	1	2	1
vrste trdnih in skritih zakovic: specifikacije in identifikacija, toplotna obdelava.			
6.6 **Cevi in cevne spojke**			
(a)	2	2	2
identifikacija, vrste togih in gibkih cevi ter njihovi vezni elementi, ki se uporabljajo v zrakoplovih.			
(b)	2	2	1
standardne cevne spojke za letalsko hidravliko, gorivo, olje, cevi za pnevmatske in zračne sisteme.			
6.7 **Vzmeti**	—	2	1
vrste vzmeti, materiali, značilnosti in uporaba.			
6.8 **Ležaji**	1	2	2
namen ležajev, obremenitve, material, konstrukcija;			
vrste ležajev in njihova uporaba.			
6.9 **Prenosi**	1	2	2
vrste zobnikov in njihova uporaba;			
prestavna razmerja, redukcijski in multiplikacijski sistemi zobnikov, gnani in pogonski zobniki, vmesni zobniki, vzroci vprijemanja zobnikov;			
jermeni in jermenice, verige in zobci.			
6.10 **Krmilni jekleni kabli**	1	2	1
vrste kablov;			
končni pritrdilni elementi, napenjalci jeklenic in kompenzacijske naprave;			
koleščki in komponente kabelskih sistemov;			
bovdenska žica;			
fleksibilni krmilni sistemi zrakoplova.			
6.11 **Električni kabli in konektorji**	1	2	2
vrste kablov, konstrukcija in značilnosti;			
visokonapetostni in koaksialni kabli;			
zvijanje;			
vrste konektorjev, kontaktni nastavki, vtiči, podnožja, izolatorji, razredi toka in napetosti, sklopi, identifikacijske kode.			

MODUL 7. VZDRŽEVALNA PRAKSA

	Level		
	A	B1	B2
7.1 **Varnostni ukrepi — zrakoplov in delavnica**	3	3	3
Vidiki varstva pri delu vključujejo preventivne ukrepe, ki jih je treba sprejeti pri delu z elektriko, plini, zlasti s kisikom, olji in kemikalijami.			
Navodila za sanacijske ukrepe ob požaru ali drugi nesreči z eno ali več temi nevarnimi snovmi, vključno s poznavanjem sredstev za gašenje.			
7.2 **Delo v delavnici**	3	3	3
skrb za orodje, pregled orodja, uporaba materialov iz delavnice;			
dimenzije, toleranca in dopustna odstopanja, strokovni standardi;			
umerjanje orodja in opreme, standardi za umerjanje.			
7.3 **Orodje**	3	3	3
običajno ročno orodje;			
običajno električno orodje;			
delovanje in uporaba orodja za natančne meritve;			
oprema za mazanje in tehnike mazanja;			
delovanje, funkcija in uporaba električne splošne preizkusne opreme.			
7.4 **Splošna preizkusna oprema za letalsko elektroniko**	—	2	3
delovanje, funkcija in uporaba splošne preizkusne opreme za letalsko elektroniko.			
7.5 **Tehnične risbe, diagrami in standardi**	1	2	2
vrste risb in diagramov, njihovi simboli, dimenzije, tolerance in projekcije;			
prepoznavanje podatkov v naslovu;			
mikrofilmi, mikrofiši in računalniške predstavitve,			
specifikacija 100 Ameriškega Združenja za zračni promet (ATA);			
letalski in drugi veljavni standardi, vključno z ISO, AN, MS, NAS in MIL;			
načrti ožičenja in shematski diagrami.			

	Level		
	A	B1	B2
7.6 **Prilegi in ohlapnost** velikosti svedrov za luknje za sornike, razredi prilegov; običajen sistem prilegov in ohlapnih prilegov; razpored prilegov in ohlapnosti za zrakoplove in motorje; omejitve za upogibanje, zvijanje in obrabo; standardne metode za pregledovanje gredi, ležajev in drugih delov.	1	2	1
7.7 **Električni kabli in konektorji** neprekinjenost, izolacija in tehnike spajanja/vezanja ter preizkušanje; uporaba orodja za zvijanje: ročnega in hidravličnega; preizkušanje zvitih spojev; odstranjevanje in vstavljanje kontaktnih nožic; koaksialni kabli: preizkušanje in preventivni varnostni ukrepi pri nameščanju; tehnike za zaščito ožičenja: odkrivanje kablov in podpora odkrivanju, kabelske spojke, tehnike zaščitnih cevi, vključno s toplotno krčnim ovojem, ščitom.	1	2	2
7.8 **Kovičenje** zakovičeni spoji, razdalja med kovicami in razdelek; orodje za kovičenje in luknjanje; pregled zakovičenih spojev.	1	2	—
7.9 **Cevi in gumijaste cevi** ukrivljanje in širjenje cevi v zrakoplovih; pregled in preizkušanje cevi in gumijastih cevi v zrakoplovih; vgrajevanje in spajanje cevi.	1	2	—
7.10 **Vzmeti** pregled in preizkušanje vzmeti.	1	2	—
7.11 **Ležaji** preizkušanje, čiščenje in pregled ležajev; zahteve za mazanje ležajev; okvare v ležajih in vzrok za okvare.	1	2	—

	Level		
	A	B1	B2
7.12 **Prenosi**	1	2	—
pregled zobnikov, mrtvi tek;			
pregled jermenov in jermenic, verig in verižnih zobnikov;			
pregled škripcev, dvigalk, sistemov vzvodov za prenos dvosmernih pomikov.			
7.13 **Krmilni jekleni kabli**	1	2	—
nameščanje končnikov;			
pregled in preizkušanje krmilnih kablov;			
bovdenska žica; fleksiblini krmilni sistemi zrakoplova.			
7.14 **Ravnanje z materiali**			
7.14.1 *Pločevina*	—	2	—
omejevanje in izračun tolerance pri krivljenju;			
obdelava pločevine, vključno s krivljenjem in oblikovanjem;			
pregled obdelave pločevine.			
7.15 **Varjenje, trdo lotanje, mehko lotanje in vezanje/spajanje**			
(a)	—	2	2
načini mehkega lotanja; pregled lotanih spojev.			
(b)	—	2	—
načini varjenja in trdega lotanja;			
pregled zvarjenih mest in lotanih spojev;			
načini spajanja in pregled spajanih spojev.			
7.16 **Teža zrakoplova in ravnotežje**			
(a)	—	2	2
težišče/izračun meja ravnotežja: uporaba ustreznih dokumentov.			
(b)	—	2	—
priprava zrakoplova na tehtanje;			
tehtanje zrakoplova.			

	Level		
	A	B1	B2
7.17 **Ravnanje z zrakoplovom in skladiščenje**	2	2	2
vožnja po letaliških površinah/vleka zrakoplova in ustrezni varnostni ukrepi;			
dviganje zrakoplova, podstavljanje, zavarovanje in ustrezni varnostni ukrepi;			
načini skladiščenja zrakoplova;			
postopki dopolnjevanja goriva in praznjenja rezervoarja;			
postopki odtajevanja in preprečevanja zaledenitve;			
električni, hidravlični priključek in pnevmatski priključki za oskrbo na tleh;			
vplivi okolja na ravnanje z zrakoplovom in delovanje.			
7.18 **Metode razstavljanja, pregleda, popravila in sestavljanja**			
(a)	2	3	2
vrste okvar in metode vizualnega pregleda;			
odstranitev korozije, pregled in ponovna zaščita.			
(b)	—	2	—
metode splošnega popravila, priročnik za popravila strukture;			
programi za nadzor staranja, utrujenosti materiala in korozije.			
(c)	—	2	1
metode neporušitvenih pregledov vključno z metodami prodiranja kontrastne barve, radiografije, vrtinčastih tokov, ultrazvoka in boroskopa.			
(d)	2	2	2
tehnike razstavljanja in ponovnega sestavljanja.			
(e)	—	2	2
tehnike odpravljanja poškodb.			
7.19 **Izredni dogodki**			
(a)	2	2	2
pregled po udaru strele in prodoru HIRF (polja sevanja močne intenzitete).			
(b)	2	2	—
pregled po izrednih dogodkih, kot so trdi pristanki in letenje skozi turbulenco.			

	Level		
	A	B1	B2
7.20 **Postopki vzdrževanja**	1	2	2
načrtovanje vzdrževanja;			
postopki modifikacije;			
postopki skladiščenja;			
postopki izdaje potrdil/sprostitve;			
povezovanje na delovanje zrakoplova;			
pregled vzdrževanja/kontrola kakovosti/zagotavljanje kakovosti;			
dodatni postopki vzdrževanja;			
kontrola delov z omejeno življenjsko dobo.			

MODUL 8. OSNOVE AERODINAMIKE

	Level		
	A	B1	B2
8.1 **Fizika atmosfere**	1	2	2
mednarodna standardna atmosfera (ISA), uporaba v aerodinamiki.			
8.2 **Aerodinamika**	1	2	2
tok zraka okoli telesa;			
mejna plast, laminarni in turbulentni tok, prosti tok, relativni zračni tok, navzgor in navzdol, vrtinci, mirovanje;			
izrazi: usločenost, tetiva profila, srednja aerodinamična tetiva, upor aerodinamičnega profila, induktivni upor, središče pritiska, vpadni kot, „wash in and wash out“, vrtinci in zmanjšanje vpadnega kota na krilu letala proti vrhu krila, razmerje čistine, oblika krila in vitkost;			
potisk, teža, aerodinamični rezultat;			
nastajanje vzgona in upora: vpadni kot, koeficient vzgona, koeficient upora, polarna krivulja, porušitev vzgona;			
kontaminacija aerodinamičnega profila vključno z ledom, snegom in ivjem.			

	Level		
	A	B1	B2
8.3 **Teorija letenja**	1	2	2
razmerje med vzgonom, težo, potiskom in uporom;			
razmerje drsenja;			
enakomerno letenje, delovanje;			
teorija obračanja;			
vpliv faktorja preobremenitve: porušitev vzgona, osnovni parametri izvedbe zrakoplova in konstrukcijske omejitve;			
povečanje vzgona.			
8.4 **Stabilnost leta in dinamika**	1	2	2
vzdolžna, prečna in smerna stabilnost (aktivna in pasivna).			

MODUL 9. ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

	Level		
	A	B1	B2
9.1 **Splošno**	1	2	2
potreba po upoštevanju človeških dejavnikov;			
nezgode, ki se lahko pripišejo človeškemu dejavniku/človeški napaki;			
„Murphyjev“ zakon.			
9.2 **Človekova učinkovitost in omejitve**	1	2	2
vid;			
sluh;			
obdelava podatkov;			
pozornost in dojemanje;			
spomin;			
klavstrofobija in fizični dostop.			
9.3 **Socialna psihologija**	1	1	1
odgovornost: posameznika in skupine;			
motivacija in demotivacija;			
pritisk sodelavcev;			
vprašanja „druge kulture“;			
skupinsko delo;			
upravljanje, nadzorstvo in vodenje.			

	Level		
	A	B1	B2
9.4 **Dejavniki, ki vplivajo na učinkovitost** telesna pripravljenost/zdravje; stres: pritiski doma in na delovnem mestu; pritisk zaradi časa in skrajnih rokov; delovna obremenitev: prevelika in premajhna; spanje in utrujenost, delo v izmenah; alkohol, zdravila, zloraba drog.	2	2	2
9.5 **Fizično okolje** hrup in hlapi; osvetljenost; podnebje in temperatura; gibanje in tresljaji; delovno okolje.	1	1	1
9.6 **Naloge** fizično delo; ponavljajoče se naloge; vizualni pregled; kompleksni sistemi.	1	1	1
9.7 **Komunikacija** v skupini in med skupinami; knjiženje dela in evidentiranje; sledenje razvoju, posodabljanje; širjenje informacij.	2	2	2
9.8 **Človeška napaka** vzorci in teorije napak; vrste napak pri vzdrževalnih nalogah; posledice napak (tj. nesreče); izogibanje napakam in nadzor napak.	1	2	2
9.9 **Nevarnosti na delovnem mestu** prepoznavanje in preprečevanje nevarnosti; ravnanje ob izrednih dogodkih.	1	2	2

MODUL 10. LETALSKA ZAKONODAJA

	Level		
	A	B1	B2
10.1 **Osnovni predpisi**	1	1	1
vloga Mednarodne organizacije za civilno letalstvo;			
vloga Evropska agencija za varnost v letalstvu (EASA);			
vloga držav članic;			
Odnosi med Delom 145, Delom 66, Delom 147 in Delom M;			
odnosi z drugimi letalskimi upravami.			
10.2 **Del 66 — Potrditveno osebje — vzdrževanje**	2	2	2
podrobno razumevanje Dela 66.			
10.3 **Del 145 — Potrjene organizacije za vzdrževanje**	2	2	2
podrobno razumevanje Dela 145.			
10.4 **JAR-OPS — Komercialni letalski prevoz**	1	1	1
certifikati letalskih operaterjev;			
odgovornosti operaterjev;			
dokumenti, ki jih morajo imeti;			
označevanje v zrakoplovu (oznake).			
10.5 **Izdaja certifikatov za zrakoplove**			
(a) *Splošno*	—	1	1
pravila izdajanja certifikatov: kot so EACS 23/25/27/29;			
izdaja certifikatov tipov;			
izdaja dodatnih certifikatov tipov;			
odobritve za produkcijsko/proizvodno organizacijo po Delu 21.			
(b) *Dokumenti*	—	2	2
spričevalo o plovnosti;			
potrdilo o registraciji;			
spričevalo o hrupu;			
razporeditev mase;			
licenca in odobritev za radijsko postajo.			
10.6 **Del M**	2	2	2
podrobno razumevanje Dela M.			

	Level		
	A	B1	B2
10.7 **Veljavne državne in mednarodne zahteve za (če jih niso nadomestile zahteve EU)**			
(a)	1	2	2
programe vzdrževanja, kontrole in preglede vzdrževanja;			
glavni spisek minimalne opreme, spisek minimalne opreme, spiski odklonov razpečevalne službe;			
plovnostno tehnične zahteve;			
tehnične biltene, proizvajalčeve servisne podatke;			
modifikacije in popravila;			
dokumentacijo o vzdrževanju: priročniki za vzdrževanje, priročnik za konstrukcijska popravila, ilustrirani katalog delov itd.			
(b)	—	1	1
stalna plovnost;			
preizkusni poleti;			
ETOPS, zahteve za vzdrževanje in za službo odprave;			
letenje ob vsakem vremenu, letenje v pogojih kategorije 2/3 in zahteve glede minimalne opreme.			

MODUL 11A. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI TURBINSKIH LETAL

	Level		
	A	B1.1	B2
11.1 **Teorija letenja**			
11.1.1 *Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta*	1	2	—
delovanje in učinek:			
— krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji;			
— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi;			
— krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;			
krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;			
naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;			

	Level		
	A	B1.1	B2
naprave za povzročanje upora, spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;			
učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi areodinamičnih profilov;			
krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila;			
delovanje in učinki trimerjev, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoteženosti, uravnoteženja krmila, plošč za aerodinamično ravnovesje;			
11.1.2 *Poleti z veliko hitrostjo*	1	2	—
zvočna hitrost, podzvočni leti, transonični leti, nadzvočni leti;			
Machovo število, kritično Mahovo število, aerodinamično vzbujanje zaradi stisljivosti, poševni tlačni skok, aerodinamično segrevanje, območno pravilo;			
dejavniki, ki vplivajo na zračni tok v sesalnih odprtinah motorja hitrih zrakoplovov;			
učinki „sweepback“ na kritično Machovo število.			
11.2 **Konstrukcije strukture zrakoplova — splošni pojmi**			
(a)	2	2	—
plovnostno tehnične zahteve za trdnost strukture;			
klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;			
koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;			
conski in lokacijski identifikacijski sistemi;			
napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;			
zagotovitev drenaže in ventilacije;			
zagotavljanje namestitve sistemov;			
zaščita pred udarom strele;			
pritrjevanje zrakoplova.			
(b)	1	2	—
konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat, protikorozijska zaščita, pritrdišča na krilih, repu in motorju;			

	Level		
	A	B1.1	B2
tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki z matico, spajanje/vezanje;			
metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;			
čiščenje površine;			
simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.			
11.3 **Konstrukcije strukture zrakoplova — letala**			
11.3.1 *Trup letala (ATA 52/53/56)*	1	2	—
struktura in tlačno tesnjenje;			
pritrdišča kril, stabilizatorjev, nosilcev in podvozja;			
vgradnja sedežev in sistem za natovarjanje;			
vrata in zasilni izhodi: konstrukcija, mehanizmi, delovanje in varnostne naprave;			
konstrukcija in mehanizmi oken in vetrobranskega stekla.			
11.3.2 *Krila (ATA 57)*	1	2	—
konstrukcija;			
shranjevanje goriva;			
pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.			
11.3.3 *Stabilizatorji (ATA 55)*	1	2	—
konstrukcija;			
pritrdišče krmila.			
11.3.4 *Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)*	1	2	—
konstrukcija in pritrditev;			
uravnoteženje — masa in aerodinamika.			
11.3.5 *Gondole/nosilci (ATA 54)*	1	2	—
konstrukcija;			
protipožarne stene;			
nosilci motorja.			
11.4 **Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)**			
11.4.1 *Dovod zraka*	1	2	—
viri dovoda zraka vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja, pomožnim agregatom in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh;			

	Level		
	A	B1.1	B2
11.4.2 *Klimatizacija* klimatizacijski sistemi; naprave za kroženje zraka in naprave za kroženje pare; razdelilni sistemi; sistem za nadzor in upravljanje pretoka, temperature in vlažnosti.	1	3	—
11.4.3 *Uravnavanje tlaka* sistemi za uravnavanje tlaka; krmiljenje in prikaz, vključno s krmilnimi in varnostnimi ventili; krmilniki tlaka v kabini.	1	3	—
11.4.4 *Varnostne in opozorilne naprave* zaščitne in opozorilne naprave.	1	3	—
11.5 **Instrumenti/sistemi letalske elektronike**			
11.5.1 *Sistemi instrumentov (ATA 31)* Pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer; giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev; kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje; prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za zaščito porušitve vzgona; drugi prikazi v sistemu zrakoplova.	1	2	—
11.5.2 *Sistemi letalske elektronike* osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov; avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22); komunikacije (ATA 23); navigacijski sistemi (ATA 34).	1	1	—
11.6 **Električna energija (ATA 24)** namestitev in delovanje baterij/akumulatorjev; proizvajanje enosmernega toka; proizvajanje izmeničnega toka; proizvajanje električnega toka v sili (rezervno); uravnavanje napetosti; distribucija električne energije; pretvorniki, transformatorji, usmerniki; zaščita vezij; zunanje/zemeljsko napajanje.	1	3	—

	Level		
	A	B1.1	B2
11.7 **Oprema in notranja oprema (ATA 25)**			
(a)	2	2	—
zahteve za reševalno opremo;			
sedeži, vezalno pasovje in pasovi.			
(b)	1	1	—
razporeditev kabine;			
razporeditev opreme;			
vgradnja notranje opreme v kabini;			
oprema za razvedrilo v kabini;			
vgradnja kuhinje;			
natovarjanje tovora in oprema za pritrditev;			
letalske stopnice.			
11.8 **Protipožarna zaščita (ATA 26)**	1	3	—
(a)			
sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje;			
sistemi za gašenje požara;			
preizkušanje sistemov.			
(b)			
prenosni gasilni aparat.	1	1	—
11.9 **Krmarjenje leta (ATA 27)**	1	3	—
glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo, spojler;			
krmiljenje ravnotežja;			
aktivna kontrola obremenitve;			
naprave za povečanje vzgona;			
notranja aerodinamična zavora, aerodinamična zavora;			
upravljanje sistema: ročno, hidravlično, pnevmatsko, električno, krmiljenje s pomočjo računalnika;			
umetno povzročeni občutek trdote komand, blažilnik nihanja, trimanje zrakoplova glede na machovo število, omejevalnik odklona smernega krmila, sistemi blokade zaradi turbulence;			
uravnoteženje in oprema;			
opozorilni sistemi za zaščito porušitve vzgona.			

	Level		
	A	B1.1	B2
11.10 **Sistemi goriva (ATA 28)**	1	3	—
razporeditev/ureditev sistema;			
posode za gorivo;			
sistemi za dovod goriva;			
izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje;			
navzkrižno napajanje in prenos;			
prikaz in opozorila;			
dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja;			
vzdolžno uravnoteženi sistemi goriva.			
11.11 **Hidravlična moč (ATA 29)**	1	3	—
razporeditev/ureditev sistema;			
hidravlične tekočine;			
hidravlični rezervoarji in akumulatorji;			
proizvajanje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično;			
rezervno proizvajanje tlaka;			
krmiljenje tlaka;			
distribucija energije;			
prikaz in opozorilni sistemi;			
povezovanje z drugimi sistemi.			
11.12 **Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)**	1	3	—
nastajanje ledu, klasifikacija in odkrivanje;			
sistemi za preprečevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični;			
sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični;			
sredstvo za zaščito pred dežjem in odbojnost;			
gretje sonde in drenaže;			
sistemi brisal.			
11.13 **Podvozje letala (ATA 32)**	2	3	—
konstrukcija, blaženje udarcev;			
sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;			
prikaz in opozorila;			
kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje;			
pnevmatike;			
krmiljenje.			

	Level		
	A	B1.1	B2
11.14 **Luči (ATA 33)** zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po letaliških površinah, za led; notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.	2	3	—
11.15 **Kisik (ATA 35)** razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina; viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija; uravnavanje dovoda; prikaz in opozorila.	1	3	—
11.16 **Pnevmatika/vakuum (ATA 36)** razporeditev/ureditev sistema; viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh krmiljenje tlaka; distribucija; prikaz in opozorila; povezovanje z drugimi sistemi.	1	3	—
11.17 **Voda/odpadki (ATA 38)** razporeditev/ureditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža; razporeditev/ureditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje; vidiki korozije.	2	3	—
11.18 **Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)** osrednji vzdrževalni računalniki; sistem za nalaganje podatkov; sistem elektronske knjižnice; tiskanje; nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).	1	2	—

MODUL 11B. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI LETAL Z BATNIM MOTORJEM

Opomba: Področje uporabe tega modula mora odražati tehnologijo letal, ki sodijo v podkategoriji A2 in B1.2.

	Level		
	A	B1.2	B2
11.1 **Teorija letenja**			
11.1.1 *Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta*	1	2	—
delovanje in učinek:			
— krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji;			
— krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi;			
— krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;			
krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;			
naprave za povečanje vzgona, reže, predkrilca, zakrilca, krilca-zakrilca;			
naprave za povzročanje upora, spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;			
učinki zaključka krila, nažagani sprednji robovi areodinamičnih profilov;			
krmiljenje mejne plasti z generatorji silnic, klini za porušitev vzgona ali napravami na sprednjem robu aerodinamičnega profila;			
delovanje in učinki trimerjev, ravnotežne in neravnotežne (glavne) krmilne površine, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, pomožnih krmilnih površin z vzmetjo, masne uravnoteženosti, uravnoteženja krmila, plošč za aerodinamično ravnovesje.			
11.1.2 *Poleti z veliko hitrostjo — N/U (se ne uporablja)*	—	—	—
11.2 **Konstrukcija strukture zrakoplova — splošni pojmi**			
(a)	2	2	—
plovnostno tehnične zahteve za konstrukcijsko trdnost;			
klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;			
koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;			
conski in lokacijski identifikacijski sistemi;			
napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;			
zagotovitev drenaže in ventilacije;			
zagotovitev namestitve sistemov;			
zaščita pred udarom strele;			
pritrjevanje zrakoplova.			

	Level		
	A	B1.2	B2
(b)	1	2	—
konstrukcijske metode: trupa letala z obremenjeno oplato, okvirji trupa letala, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat, protikorozijska zaščita, pritrdišča na krilih, repu in motorju;			
tehnike sestavljanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki z matico, spajanje/vezanje;			
metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;			
čiščenje površine;			
simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.			
11.3 **Konstrukcije ogrodja zrakoplova — letala**			
11.3.1 *Trup letala (ATA 52/53/56)*	1	2	—
struktura in tlačno tesnjenje;			
pritrdišča kril, nosilca repne ploskve in podvozja;			
vgradnja sedežev in sistem za natovarjanje;			
vrata in zasilni izhodi: konstrukcija in delovanje;			
pritrdišča oken in vetrobranskega stekla.			
11.3.2 *Krila (ATA 57)*	1	2	—
konstrukcija;			
shranjevanje goriva;			
pritrdišča podvozja letala, nosilcev, krmila in povečanja vzgona/upora.			
11.3.3 *Stabilizatorji (ATA 55)*	1	2	—
konstrukcija;			
pritrdišče krmila.			
11.3.4 *Površine za krmarjenje leta (ATA 55/57)*	1	2	—
konstrukcija in pritrditev;			
uravnoteženje — masa in aerodinamika.			
11.3.5 *Gondole/nosilci (ATA 54)*			
(a)	1	2	—
gondole/nosilci:			
— konstrukcija;			
— protipožarne stene;			
— nosilci motorja.			

	Level		
	A	B1.2	B2
11.4 **Klimatizacija in uravnavanje tlaka v kabini (ATA 21)**	1	3	—
sistemi za uravnavanje tlaka in klimatizacijo;			
krmilniki tlaka v kabini, zaščitne in opozorilne naprave.			
11.5 **Instrumenti/sistemi letalske elektronike**			
11.5.1 *Sistemi instrumentov (ATA 31)*	1	2	—
pitot statični sistemi: višinomer, merilnik hitrosti, variometer;			
giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev;			
kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje;			
prikaz vpadnega kota, opozorilni sistemi za porušitev vzgona;			
drugi prikazi v sistemu zrakoplova.			
11.5.2 *Sistemi letalske elektronike*	1	1	—
osnove razporeditve/ureditve in delovanja sistemov:			
— avtomatsko krmarjenje zrakoplova (ATA 22);			
— komunikacije (ATA 23);			
— navigacijski sistemi (ATA 34).			
11.6 **Električna energija (ATA 24)**	1	3	—
namestitev in delovanje električnih akumulatorjev;			
proizvajanje enosmernega toka;			
proizvajanje električnega toka v sili (rezervno);			
uravnavanje napetosti;			
distribucija električne energije;			
pretvorniki, transformatorji.			
11.7 **Oprema in notranja oprema (ATA 25)**			
(a)	2	2	—
zahteve za reševalno opremo;			
sedeži, vezalno pasovje in pasovi.			
(b)	1	1	—
razporeditev kabine;			
razporeditev opreme;			
vgradnja notranje opreme v kabini (raven 2);			
oprema za razvedrilo v kabini;			
vgradnja kuhinje;			
natovarjanje tovora in oprema za pritrditev;			
letalske stopnice.			

	Level		
	A	B1.2	B2
11.8 **Protipožarna zaščita (ATA 26)**			
(a)	1	3	—
sistemi za gašenje požara;			
sistemi za odkrivanje požara in dima ter opozarjanje;			
preizkušanje sistemov.			
(b)	1	3	—
prenosni gasilni aparat.			
11.9 **Krmarjenje leta (ATA 27)**	1	3	—
glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo;			
trimerji;			
naprave za povečanje vzgona;			
upravljanje sistema: ročno;			
blokada zaradi udarcev vetra;			
uravnoteženje in oprema;			
opozorilni sistem za zaščito porušitve vzgona.			
11.10 **Sistemi goriva (ATA 28)**	1	3	—
razporeditev/ureditev sistema;			
posode za gorivo;			
sistemi za dovod goriva;			
navzkrižno napajanje in prenos;			
prikazi in opozorila;			
dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.			
11.11 **Hidravlična moč (ATA 29)**	1	3	—
razporeditev/ureditev sistema;			
hidravlične tekočine;			
hidravlični rezervoarji in akumulatorji;			
proizvajanje tlaka: električno, mehansko;			
krmiljenje tlaka;			
distribucija energije;			
prikaz in opozorilni sistemi.			

	Level		
	A	B1.2	B2
11.12 **Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)**	1	3	—
nastajanje ledu, klasifikacija in odkrivanje;			
sistemi za odstranjevanje ledu: električni, toplozračni, pnevmatski in kemični;			
gretje sonde in drenaže;			
sistemi brisal.			
11.13 **Podvozje letala (ATA 32)**	2	3	—
konstrukcija, blaženje udarcev;			
sistemi za izvlečenje in uvlečenje: običajni in zasilni;			
prikaz in opozorila;			
kolesa, zavore, preprečevanje blokiranja koles med zaviranjem in avtomatsko zaviranje;			
pnevmatike;			
krmiljenje.			
11.14 **Luči (ATA 33)**	2	2	—
zunanje: navigacijske, opozorilne bliskalice, pristajalne, za vožnjo po letaliških površinah, za led;			
notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor;			
zasilne luči.			
11.15 **Kisik (ATA 35)**	1	3	—
razporeditev/ureditev sistema: potniška in pilotska kabina;			
viri, shranjevanje, polnjenje in distribucija;			
uravnavanje dovoda;			
prikazi in opozorila.			
11.16 **Pnevmatika/vakuum (ATA 36)**	1	3	—
razporeditev/ureditev sistema;			
viri: motor/pomožni agregat, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh;			
krmiljenje tlaka;			
distribucija;			
prikazi in opozorila;			
povezovanje z drugimi sistemi.			

	Level		
	A	B1.2	B2
11.17 **Voda/odpadki (ATA 38)** razporeditev/ureditev vodovodnega sistema, dobava, distribucija, oskrbovanje in drenaža; razporeditev/ureditev toaletnih sistemov; splakovanje in oskrbovanje; vidiki korozije.	2	3	—

MODUL 12. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI HELIKOPTERJEV

	Level		
	A3 A4	B1.3 B1.4	B2
12.1 **Teorija letenja — aerodinamika rotacijskih kril** terminologija; učinki giroskopske precesije; reakcija vrtilnega momenta in krmiljenje po smeri; asimetrija vzgona, porušitev vzgona na konici kraka; spreminjanje tendence in njeno popravljanje; Coriolisova sila in kompenzacija; stanje vrtinca silnic, nastavitev moči motorja, čezmerno nagibanje; avtorotacija; talni učinek.	1	2	—
12.2 **Sistemi za krmarjenje leta** ciklična komanda; kolektivna komanda; nihajna plošča; krmiljenje nihanja: krmilo za uravnoteženje reakcije vrtilnega momenta, repni rotor, izpustni zrak; glava glavnega rotorja: konstrukcija in delovanje; blažilniki krakov: funkcija in konstrukcija; kraki rotorja: konstrukcija in pritrditev krakov glavnega in repnega rotorja; krmiljenje ravnotežja, fiksni in prilagodljivi stabilizatorji; delovanje sistema: ročno, hidravlično, električno in računalniško; umetno povzročeni občutek trdote komand; uravnoteženje in oprema.	2	3	—

	Level		
	A3 A4	B1.3 B1.4	B2
12.3 **Nastavitev krakov in analiza vibracij**	1	3	—
poravnava rotorja;			
nastavitev glavnega in repnega rotorja;			
statično in dinamično uravnoteženje;			
vrste vibracij, načini zmanjševanja vibracij;			
resonanca tal.			
12.4 **Prenosi**	1	3	—
reduktorji, glavni in repni rotorji;			
sklopke, proste kolesne enote in zavora rotorja.			
12.5 **Konstrukcije strukture zrakoplova**			
(a)	2	2	—
plovnostno tehnične zahteve za konstrukcijsko trdnost;			
klasifikacija strukture, primarna, sekundarna in terciarna;			
koncepti odpovedne varnosti, varne življenjske dobe, tolerance okvar;			
conski in lokacijski identifikacijski sistemi.			
napetost, specifična deformacija, upogibanje, kompresija, strig, torzija, tenzija, obročna napetost, utrujenost materiala;			
zagotovitev drenaže in ventilacije;			
zagotovitev namestitve sistemov;			
zaščita pred udarom strele.			
(b)	1	2	—
konstrukcijske metode: trup z obremenjeno oplato, okvirji trupa, dodatni nosilci, vzdolžni nosilci, pregrade, ogrodja, ojačitveni konstrukcijski elementi, oporniki, vezi, nosilniki, talne konstrukcije, ojačitve, načini izvedbe oplat in protikorozijska zaščita.			
pritrditve nosilcev, stabilizatorjev in podvozja;			
vgradnja sedežev;			
vrata: konstrukcija, mehanizmi, delovanje in varnostne naprave;			
konstrukcija oken in vetrobranskih stekel;			
hranjenje goriva;			
protipožarne stene;			
nosilci motorja;			
tehnike povezovanja konstrukcije: zakovičenje, pritrjevanje z vijaki, spajanje/vezanje;			

	Level		
	A3 A4	B1.3 B1.4	B2
metode zaščite površine, kot so kromiranje, zaščita z anodno oksidacijo, barvanje;			
čiščenje površine;			
simetrija strukture zrakoplova: načini uravnavanja in kontrola simetrije.			
12.6 **Klimatizacija (ATA 21)**			
12.6.1 *Dovod zraka*	1	2	—
Viri dovoda zraka vključno z odvzemom zraka iz kompresorja motorja in vozičkom za oskrbo zrakoplova na tleh.			
12.6.2 *Klimatizacija*	1	3	—
klimatizacijski sistemi;			
razdelilni sistemi;			
sistemi za krmiljenje pretoka in temperature;			
zaščitne in opozorilne naprave.			
12.7 **Instrumenti/sistemi letalske elektronike**			
12.7.1 *Sistemi instrumentov (ATA 31)*	1	2	—
Pitot statični: višinomer, merilnik hitrosti, variometer;			
giroskopski: umetni horizont, kazalnik smeri položaja, smerni kazalnik, integrirani smerni instrument, kontrolnik letenja, koordinator zavojev;			
kompasi: neposredno odbiranje, oddaljeno odbiranje;			
sistemi za prikaz vibracij — HUMS;			
drugi prikazi v sistemu zrakoplova.			
12.7.2 *Sistemi letalske elektronike*	1	1	—
osnove razporeditve/ureditve in delovanje:			
avtomatskega krmarjenja (ATA 22),			
komunikacij (ATA 23),			
navigacijskih sistemov (ATA 34).			
12.8 **Električna energija (ATA 24)**	1	3	—
namestitev in delovanje električnih akumulatorjev;			
proizvajanje enosmernega toka, proizvajanje izmeničnega toka;			
rezervno proizvajanje električnega toka (v sili);			
uravnavanje napetosti, zaščita vezij;			
distribucija električne energije;			
pretvorniki, transformatorji, usmerniki;			
zunanje/zemeljsko napajanje.			
12.9 **Oprema in notranja oprema (ATA 25)**			
(a)	2	2	—
zahteve za reševalno opremo;			

	Level		
	A3 A4	B1.3 B1.4	B2
sedeži, vezalno pasovje in pasovi;			
sistemi za dviganje.			
(b)	1	1	—
zasilni plavalni sistemi;			
razporeditev/ureditev kabine, pritrditev tovora;			
razporeditev/ureditev opreme;			
namestitev notranje opreme v kabini.			
12.10 **Protipožarna zaščita (ATA 26)**	1	3	—
odkrivanje požara in dima ter opozorilni sistemi;			
sistemi za gašenje požara;			
preizkušanje sistemov.			
12.11 **Sistemi goriva (ATA 28)**	1	3	—
razporeditev/ureditev sistema;			
posode za gorivo;			
sistemi za dovod goriva;			
izpuščanje goriva v zraku, odduševanje in odvajanje;			
navzkrižno napajanje in prenos;			
prikaz in opozorila;			
dopolnjevanje goriva in praznjenje rezervoarja.			
12.12 **Hidravlična moč (ATA 29)**	1	3	—
razporeditev/ureditev sistema;			
hidravlične tekočine;			
hidravlični rezervoarji in akumulatorji;			
proizvajanje tlaka: električno, mehansko, pnevmatično;			
rezervno proizvajanje tlaka;			
krmiljenje tlaka;			
distribucija energije;			
prikaz in opozorilni sistemi;			
povezovanje z drugimi sistemi.			

	Level		
	A3 A4	B1.3 B1.4	B2
12.13 **Zaščita pred ledom in dežjem (ATA 30)** nastajanje, klasifikacija in odkrivanje ledu; sistemi za preprečevanje in odstranjevanje zaledenitve: električni, toplozračni in kemični; sredstvo za zaščito pred dežjem in odboj dežja; gretje sonde in drenaže.	1	3	—
12.14 **Podvozje (ATA 32)** konstrukcija, blaženje udarcev; sistemi za izvlečenje in uvlečenje: normalni in zasilni; prikaz in opozorila; kolesa, pnevmatike, zavore; krmiljenje; zdrsi, plovci.	2	3	—
12.15 **Luči (ATA 33)** zunanje: navigacijske, pristajalne, za vožnjo po letaliških površinah, za led; notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.	2	3	—
12.16 **Pnevmatika/vakuum (ATA 36)** razporeditev/ureditev sistema; viri: motor, kompresorji, rezervoarji, oskrba na tleh; krmiljenje tlaka; distribucija; prikaz in opozorila; povezovanje z drugimi sistemi.	1	3	—

MODUL 13. AERODINAMIKA, KONSTRUKCIJE IN SISTEMI ZRAKOPLOVA

	Level		
	A	B1	B2
13.1 **Teorija letenja**			
(a) *Aerodinamika letal in sistemi za krmarjenje leta* delovanje in učinek: — krmiljenja nagiba: krilca in spojlerji; — krmiljenje naklona: višinska krmila, stabilatorji, spremenljivi stabilizatorji vpada in kanardi; — krmiljenje zasuka okrog navpične osi, omejevalniki odklona smernega krmila;	—	—	1

	Level		
	A	B1	B2
krmiljenje z uporabo elevonov, aktivatorjev smernega krmila;			
naprave za povečanje vzgona: reže, predkrilca, zakrilca;			
naprave za povzročanje upora: spojlerji, notranje aerodinamične zavore, aerodinamične zavore;			
delovanje in učinki trimerjev, pomožne krmilne površine za odklon glavne krmilne površine, uravnoteženja krmila.			
(b) *Poleti z veliko hitrostjo*	—	—	1
zvočna hitrost, podzvočni leti, transonični leti, nadzvočni leti;			
Machovo število, kritično Machovo število.			
(c) *Aerodinamika rotacijskih kril*	—	—	1
terminologija;			
delovanje in učinek cikličnega spreminjanja koraka rotorja, spreminjanje skupnega osnovnega koraka rotorja in krmila za uravnovešanje reakcije vrtilnega momenta.			
13.2 **Konstrukcije — splošni pojmi**			
(a)	—	—	1
osnove konstrukcijskih sistemov.			
(b)	—	—	2
sistemi za consko in lokacijsko identifikacijo;			
električna povezava;			
naprave za zaščito pred udarom strele.			
13.3 **Avtomatsko krmarjenje (ATA 22)**	—	—	3
osnove krmilnega sistema za avtomatsko krmarjenje zrakoplova, vključno z načeli delovanja in tekočo terminologijo;			
obdelava komandnih signalov;			
načini delovanja: kanali za nagib, kot zrakoplova glede na horizontalno ravnino, nihanje;			
blažilniki nihanja;			
sistemi za povečevanje stabilnosti pri helikopterjih;			
vmesnik za pripomočke za navigacijo z avtopilotom;			

	Level		
	A	B1	B2
sistemi za avtomatsko nastavitev moči motorja; sistem za avtomatsko pristajanje: principi in kategorije, načini delovanja, prilet, drsna strmina, zemeljska površina, neuspeli prilet, sistemski zasloni in pogoji ob napaki.			
13.4 **Komunikacije/navigacija (ATA 23/34)** osnove širjenja radijskih valov, antene, linije radiofonskega prenosa, komunikacije, sprejemnik in oddajnik; principi delovanja naslednjih sistemov: — komunikacija na zelo visoki frekvenci (VHF); — komunikacija na visoki frekvenci (HF); — avdio; — oddajniki signala v sili (ELT); — zapisovalnik zvoka v pilotski kabini; — visokofrekvenčni vsesmerni radijski oddajnik (VOR); — radiokompas (ADF); — instrumentni pristajalni sistem (ILS); — mikrovalovni pristajalni sistem (MLS); — usmerjevalnik leta; merilnik razdalje (DME); — zelo nizkofrekvenčna in hiperbolična navigacija (VLF/Omega); — Dopplerjeva navigacija; — območna navigacija, RNAV sistemi; — sistemi za vodenje zrakoplova FMS; — satelitski sistem določanja položaja (GPS), satelitski sistemi za navigacijo (GNSS); — inercialni navigacijski sistem; — radarski odzivnik za nadzor zračnega prometa, sekundarni nadzorovalni radar; — sistem za preprečevanje trčenja v zraku (TCAS); — radar za izogibanje vremenskim pojavom; — radiovišinomer; — ARINC komunikacija in poročanje.	—	—	3
13.5 **Električna energija (ATA 24)** namestitev in delovanje električnih akumulatorjev; proizvajanje enosmernega toka; proizvajanje izmeničnega toka, proizvajanje električnega toka v sili (rezervno);	—	—	3

	Level		
	A	B1	B2
uravnavanje napetosti;			
distribucija električne energije;			
pretvorniki, transformatorji, usmerniki;			
zaščita vezij;			
zunanje/zemeljsko napajanje.			
13.6 **Oprema in notranja oprema (ATA 25)**	—	—	3
zahteve za elektronsko opremo v sili;			
kabinska oprema za razvedrilo.			
Sistemi za krmarjenje leta (ATA 27)			
(a)	—	—	1
glavne komande: krilce, višinsko krmilo, smerno krmilo, spojler;			
krmiljenje ravnotežja;			
aktivna kontrola obremenitve;			
naprave za povečanje vzgona;			
notranja aerodinamična zavora, aerodinamična zavora;			
upravljanje sistema: ročno, hidravlično, pnevmatsko;			
umetno povzročeni občutek trdote komand, blažilnik nihanja, trimanje zrakoplova glede na machovo število, omejevalnik odklona smernega krmila, sistemi blokade zaradi turbulence;			
sistemi za zaščito porušitve vzgona.			
(b)	—	—	2
delovanje sistema: električno, krmiljenje s pomočjo računalnika.			
13.8 **Sistemi instrumentov (ATA 31)**	—	—	2
klasifikacija;			
atmosfera;			
terminologija;			
naprave in sistemi za merjenje tlaka;			
pitot statični sistemi;			
višinomeri;			
variometri;			
merilniki hitrosti;			
naprave za merjenje machovega števila;			
naprave za sporočanje/opozarjanje na višino leta;			
računalniki podatkov o letu;			
pnevmatski sistemi instrumentov;			
manometer in termometer z neposrednim odbiranjem;			
sistemi za prikaz temperature;			
sistemi za prikaz količine goriva;			

	Level		
	A	B1	B2
giroskopski principi; umetni horizonti; kontrolniki letenja; giroskopski kompasi; sistemi opozarjanja na bližino zemlje; sistemi kompasov; sistemi za zapis podatkov o letu; sistemi elektronskih instrumentov za letenje; opozorilni sistemi z instrumenti, vključno z glavnimi opozorilnimi sistemi in centraliziranimi opozorilnimi zasloni; opozorilni sistemi za porušitev vzgona in sistemi za prikaz vpadnega kota; merjenje in prikaz vibracij.			
13.9 **Luči (ATA 33)** zunanje: navigacijske, pristajalne, za vožnjo po letaliških površinah, za led; notranje: v potniški kabini, v pilotski kabini, v prostoru za tovor; zasilne luči.	—	—	3
13.10 **Sistemi za vzdrževanje na letalu (ATA 45)** osrednji vzdrževalni računalniki; sistem za nalaganje podatkov; sistem elektronske knjižnice; tiskanje; nadzor konstrukcije (nadzor tolerance poškodb).	—	—	2

MODUL 14. POGON

	Level		
	A	B1	B2
14.1 **Turbinski motorji**			
(a) konstrukcijska ureditev in delovanje turboreaktivnega motorja, turboventilacijskega motorja, turbinskega motorja za pogon helikopterjev in turbopropelerskega motorja.	—	—	1
(b) sistemi za elektronsko krmiljenje motorja in merjenje goriva (FADEC).	—	—	2

	Level		
	A	B1	B2
14.2 **Sistemi za prikaz delovanja motorja** temperatura izpušnega plina/sistemi meritve temperature med turbinskimi stopnjami; hitrost motorja; prikaz potiska v motorju: kompresijsko razmerje v motorju, izstopni tlak iz turbine ali tlačni sistemi brizgalnih cevi; tlak in temperatura olja; tlak, temperatura in pretok goriva; tlak v cevnem razdelilniku; vrtilni moment motorja; hitrost propelerja.	—	—	2

MODUL 15. MOTOR S PLINSKO TURBINO

	Level		
	A	B1	B2
15.1 **Osnove** potencialna energija, kinetična energija, Newtonovi zakoni gibanja, Braytonov cikel, razmerje med silo, delom, močjo, energijo, hitrostjo, pospeškom; razporeditev/ureditev in delovanje turboreaktivnega motorja, turboventilacijskega motorja, turbinskega motorja za pogon helikopterjev in turbopropelerskega motorja.	1	2	—
15.2 **Zmogljivost motorja** bruto potisna sila, neto potisna sila, potisna sila pri največjem pretoku potisne šobe, porazdelitev potiska, končni potisk, konjska moč potiska, ustrezna konjska moč na gredi, specifična poraba goriva; izkoristki motorja; razmerje vzporednega toka zraka in razmerje tlaka v motorju; tlak, temperatura in hitrost pretoka plina; vrste motorja, statični potisk, vpliv hitrosti, višine in toplega podnebja, nazivna imenska konstantno omejena moč, omejitve.	—	2	—

	Level		
	A	B1	B2
15.3 **Vstopna odprtina**	2	2	—
vstopne odprtine kompresorja;			
vplivi različnih konfiguracij vstopnih odprtin;			
zaščita pred ledom.			
15.4 **Kompresorji**	1	2	—
aksialni in centrifugalni kompresorji;			
konstrukcijske značilnosti, principi delovanja in uporaba;			
uravnoteženje ventilatorja;			
delovanje;			
vzroki in posledice porušitve in vzpona vzgona v kompresorju;			
načini krmiljenja pretoka zraka: izpustni ventili, spremenljive vstopne vodilne lopatice, spremenljive lopatice statorja, vrtljive lopatice statorja;			
kompresijsko razmerje.			
15.5 **Zgorevalni del**	1	2	—
konstrukcijske lastnosti in principi delovanja.			
15.6 **Turbinski del**	2	2	—
delovanje in značilnosti različnih vrst turbinskih lopatic;			
pritrdišče lopatice na disk;			
vodilne lopatice potisne šobe;			
vzroki in posledice napetosti in pomika turbinske lopatice.			
15.7 **Izpuh**	1	2	—
konstrukcijske lastnosti in principi delovanja;			
konvergentne, divergentne in potisne šobe s spremenljivo površino;			
zmanjšanje hrupa motorja;			
sistemi vzvratnega potiska.			
15.8 **Nosilci in tesnila**	—	2	—
konstrukcijske lastnosti in principi delovanja.			
15.9 **Maziva in goriva**	1	2	—
lastnosti in specifikacije;			
dodatki za gorivo;			
preventivni varnostni ukrepi.			

	Level		
	A	B1	B2
15.10 **Mazalni sistemi** delovanje/razporeditev/ureditev sistema in komponente.	1	2	—
15.11 **Sistemi goriva** delovanje sistema za krmiljenje motorja in merjenje goriva, vključno z elektronskim krmiljenjem motorja (FADEC); razporeditev/ureditev sistemov in komponente.	1	2	—
15.12 **Sistemi za zrak** delovanje sistemov za distribucijo zraka v motorju in za preprečevanje zaledenitve, vključno z notranjim hlajenjem, tesnjenjem in oskrbovanjem z zunanjim zrakom.	1	2	—
15.13 **Zagon motorja in vžigalni sistemi** delovanje sistemov in komponent za zagon motorja; vžigalni sistemi in komponente; predpisi o varnosti vzdrževanja.	1	2	—
15.14 **Sistemi za prikaz delovanja motorja** temperatura izpušnega plina/vmesna temperatura v turbinah; prikaz potiska v motorju: kompresijsko razmerje v motorju, izstopni tlak iz turbine ali tlačni sistemi brizgalnih cevi; tlak in temperatura olja; tlak in pretok goriva; hitrost motorja; merjenje in prikaz vibracij; vrtilni moment; moč.	1	2	—
15.15 **Sistemi za povečevanje moči** delovanje in uporaba; vbrizgavanje vode, vode z metanolom; komore za dodatno izgorevanje.	—	1	—
15.16 **Turbopropelerski motorji** turbina, povezana s plinskim tokom/prosta turbina, turbina, povezana z zobniškim predležjem; reduktorji; integrirani krmilniki motorja in propelerja; varnostne naprave za preprečevanje prevelike hitrosti.	1	2	—

	Level		
	A	B1	B2
15.17 **Turbinski motorji za pogon helikopterjev**	1	2	—
razporeditev/ureditev, pogonski sistemi, reduktorji, spoji, krmilni sistemi.			
15.18 **Pomožni agregati (APU)**	1	2	—
namen, delovanje, zaščitni sistemi.			
15.19 **Namestitev pogonskega sistema**	1	2	—
konfiguracija požarnih sten, okrova motorja, zvočnih sten, nosilcev motorja, protivibracijskih nosilcev, gumijastih in ostalih cevi, glavnih dovodnih kablov, konektorjev, ožičenja, krmilnih kablov in drogov, dvižnih točk in drenaž.			
15.20 **Sistemi za zaščito pred požarom**	1	2	—
delovanje sistemov za odkrivanje in gašenje požarov.			
15.21 **Spremljanje parametrov motorja in delovanje na zemlji**	1	3	—
postopki za zagon in preizkušanje motorjev na zemlji;			
interpretacija izstopne moči in parametrov motorja;			
spremljanje trenda (vključno z analizo olja, vibracijami in boroskopom);			
pregled motorja in komponent glede na merila, odstopanja in podatke, ki jih je navedel proizvajalec motorja;			
pranje/čiščenje kompresorja;			
poškodba zaradi tujka.			
15.22 **Shranjevanje in konzerviranje motorjev**	—	2	—
konzerviranje in dekonzerviranje za motor in dodatno opremo/sisteme.]			

MODUL 16. BATNI MOTOR

	Level		
	A	B1	B2
16.1 **Osnove**	1	2	—
mehanski, toplotni in volumetrični izkoristek;			
delovni cikli — dvotaktni, štiritaktni, Ottovi in Dieselski;			
premik bata in kompresijsko razmerje;			
konfiguracija motorja in zaporedje vžigov.			
16.2 **Zmogljivost motorja**	1	2	—
izračun in merjenje moči;			
dejavniki, ki vplivajo na moč motorja;			
mešanice/zmanjševanje količine goriva v mešanici gorivo-zrak, predvžig.			

	Level		
	A	B1	B2
16.3 **Konstrukcija motorja** ohišje motorja, ročična gred, odmične gredi, oljna korita; dodatno zobniško predležje; sklopi valjev in batov; spojni drogi, vstopna odprtina in izstopne razdelilne cevi; mehanizmi ventilov; propelerski reduktorji.	1	2	—
16.4 **Sistemi goriva v motorju**			
16.4.1 *Uplinjači* vrste, razporeditev/ureditev in principi delovanja; zaledenitev in segrevanje.	1	2	—
16.4.2 *Sistemi za vbrizg goriva* vrste, konstrukcija in principi delovanja.	1	2	—
16.4.3 *Elektronsko krmiljenje motorja* Delovanje krmiljenja motorja in sistemov merjenja goriva, vključno z elektronskim krmiljenjem motorja (FADEC); razporeditev/ureditev in komponente sistemov.	1	2	—
16.5 **Zagon motorja in vžigalni sistemi** zaganjalni sistemi, sistemi predogrevanja; vrste magnetnih vžigalnih naprav, konstrukcija in principi delovanja; vžigalna ožičenja, svečke; nizko- in visokonapetostni sistemi.	1	2	—
16.6 **Sesalni, izpušni in hladilni sistem** konstrukcija in delovanje sesalnih sistemov, vključno z izmeničnimi zračnimi sistemi; izpušni sistemi in sistemi za hlajenje motorja — zračni in tekočinski.	1	2	—
16.7 **Tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnjenje** principi in namen tlačnega polnjenja in njegovi učinki na parametre motorja; razporeditev/ureditev in delovanje sistemov za tlačno polnjenje/turbinsko tlačno polnjenje; sistemska terminologija; krmilni sistemi; zaščita sistemov.	1	2	—

	Level		
	A	B1	B2
16.8 **Maziva in goriva** lastnosti in specifikacije; dodatki gorivom; varnostni ukrepi.	1	2	—
16.9 **Mazalni sistemi** delovanje/razporeditev/ureditev sistema in komponente.	1	2	—
16.10 **Sistemi za prikazov delovanja motorja** hitrost motorja; temperatura glave valja; temperatura hladilne tekočine; tlak in temperatura olja; temperatura izpušnega plina; tlak in pretok goriva; tlak v cevnem razdelilniku.	1	2	—
16.11 **Namestitev pogonskega sistema** izvedba požarnih sten, okrova motorja, zvočnih sten, nosilcev motorja, protivibracijskih nosilcev, cevi, dovodnih kablov, konektorjev, ožičenja, krmilnih kablov in drogov, dvižnih točk in drenaž.	1	2	—
16.12 **Spremljanje parametrov motorja in delovanje na zemlji** postopki za zagon in preizkušanje motorjev na zemlji; interpretacija izstopne moči in parametrov motorja; pregled motorja in komponent: merila, odstopanja in podatki, ki jih je navedel proizvajalec motorja.	1	3	—
16.13 **Shranjevanje in konzerviranje motorjev** konzerviranje in dekonzerviranje za motor in dodatno opremo/dodatne sisteme.	—	2	—

MODUL 17. PROPELER

	Level		
	A	B1	B2
17.1 **Osnove** teorija krakov propelerja; visok/nizek kot kraka, kot pri spremembi smeri, vpadni kot, vrtilna hitrost; zdrs propelerja; aerodinamična, centrifugalna in potisna sila; vrtilni moment; zračni tok na vpadnem kotu kraka; nihanje in resonanca.	1	2	—

	Level		
	A	B1	B2
17.2 **Konstrukcija propelerja** načini gradnje in materiali, ki se uporabljajo v lesenih, kompozitnih in kovinskih propelerjih; položaj kraka, zgornja stran kraka, trup kraka, spodnja stran kraka in pesto; propeler z nespremenljivim korakom, s krmiljenim korakom, z nastavljeno hitrostjo; vgradnja propelerja/kape propelerja.	1	2	—
17.3 **Krmiljenje koraka propelerja** krmiljenje hitrosti in načini spreminjanja koraka, mehanski in električni/elektronski; postavljanje propelerja na nož in negativni korak; zaščita pred preveliko hitrostjo.	1	2	—
17.4 **Sinhroniziranje propelerja** oprema za sinhroniziranje in sinhronizacijo faz.	—	2	—
17.5 **Zaščita propelerja pred ledom** tekočina in električna oprema za odtajevanje.	1	2	—
17.6 **Vzdrževanje propelerja** statično in dinamično uravnoteženje; iztekanje krakov; ocenjevanje poškodb na krakih, razjedenost, korozija, udarci, odstopanje/razslojevanje; načrti za obdelavo/popravila propelerja; tek motorja propelerja.	1	3	—
17.7 **Hranjenje in konzerviranje propelerja** konzerviranje in dekonzerviranje propelerja.]	1	2	—

Dodatek II

Standard osnovnega izpita

1. *Osnova standardizacije za izpite*

1.1 Vsi osnovni izpiti se morajo izvesti v obliki izbirnih in opisnih vprašanj, kot je opredeljeno spodaj.

1.2 Vsako izbirno vprašanje mora imeti tri alternativne odgovore, od katerih mora biti samo eden pravilen odgovor, kandidat pa mora imeti za vsak modul na voljo čas, ki temelji na nominalnem povprečju 75 sekund na vsako vprašanje.

1.3 Vsako opisno vprašanje zahteva pripravo pismenega odgovora in kandidatu je treba dati na voljo 20 minut za odgovor na vsako tako vprašanje.

1.4 Treba je zasnovati primerna opisna vprašanja in jih oceniti z uporabo vsebin predmetov iz Dela 66, Dodatek I, Moduli 7, 9 in 10.

1.5 Vsako vprašanje bo imelo zasnovan vzorčni odgovor, ki bo vseboval tudi vse poznane alternativne odgovore, ki bi lahko bili pomembni za druge podrazdelitve.

1.6 Ta vzorčni odgovor bo tudi razčlenjen v seznam pomembnih točk, znanih kot ključne točke.

1.7 Zadostna ocena za vsak modul in pod-modul izbirnega dela izpita po Delu 66 je 75 %.

1.8 Zadostna ocena za vsako opisno vprašanje je 75 %, s tem da mora kandidatov odgovor vsebovati 75 % zahtevanih ključnih točk, ki jih to vprašanje obravnava, in nobene pomembne napake v zvezi s katero koli zahtevano ključno točko.

1.9 Če se ne uspe opraviti samo izbirnega ali samo opisnega dela, je treba ponovno opravljati samo ustrezno izbirni ali opisni del.

1.10 Za določitev, ali je kandidat opravil izpit, se ne sme uporabljati sistemov kazenskega označevanja.

1.11 Vsi moduli po Delu 66, ki sestavljajo celotno kategorijo ali podkategorijo licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66, morajo biti uspešno opravljeni v petletnem obdobju po opravljanju prvega modula, razen v primeru, opredeljenem v odstavku 1.12. Neopravljenega modula se ne sme ponovno opravljati vsaj 90 dni od datuma izpita po neopravljenem modulu, razen v primeru potrjene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja po Delu 147, ki vodi ponovno usposabljanje, prilagojeno neopravljenim predmetom v posebnem modulu, ko se lahko neopravljeni modul ponovno opravlja po 30 dneh.

1.12 Petletno obdobje, opredeljeno v odstavku 1.11, se ne uporablja za tiste module, ki so skupni več kot eni kategoriji ali podkategoriji licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66 in ki so bili predhodno opravljeni kot del nekega drugega izpita za take kategorije ali podkategorije.

2. *Številke vprašanj za Module Dodatka I Dela 66*

2.1 Predmetni modul 1 Matematika:

Kategorija A — 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

Kategorija B1 — 30 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B2 — 30 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

2.2 Predmetni modul 2 Fizika:

Kategorija A — 30 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B1 — 50 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B2 — 50 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

2.3 Predmetni modul 3 Osnove elektrike:

Kategorija A — 0 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1 — 50 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B2 — 50 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

2.4 Predmetni modul 4 Osnove elektronike:

Kategorija A — Nobenih.

Kategorija B1 — 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B2 — 40 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 50 minut.

2.5 Predmetni modul 5 Sistemi digitalne tehnike/elektronskih instrumentov:

Kategorija A — 16 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 20 minut.

Kategorija B1.1 in B1.3 — 40 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 50 minut.

Kategorija B1.2 in B1.4 — 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B2 — 70 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

2.6 Predmetni modul 6 Materiali in strojna oprema:

Kategorija A — 50 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B1 — 70 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B2 — 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

2.7 Predmetni modul 7 Praksa vzdrževanja:

Kategorija A — 70 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 90 minut in dodatnih 40 minut.

Kategorija B1 — 80 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 100 minut in dodatnih 40 minut.

Kategorija B2 — 60 izbirnih in 2 opisni vprašanji. Dovoljeni čas 75 minut in dodatnih 40 minut.

2.8 Predmetni modul 8 Osnove aerodinamike:

Kategorija A — 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1 — 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B2 — 20 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

2.9 Predmetni modul 9 Človeški dejavniki:

Kategorija A — 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B1 — 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B2 — 20 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 25 minut in dodatnih 20 minut.

2.10 Predmetni modul 10 Letalska zakonodaja:

Kategorija A — 30 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 40 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B1 — 40 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 50 minut in dodatnih 20 minut.

Kategorija B2 — 40 izbirnih in 1 opisno vprašanje. Dovoljeni čas 50 minut in dodatnih 20 minut.

2.11 Predmetni modul 11a Aerodinamika, konstrukcije in sistemi letala s turbinskim motorjem:

Kategorija A — 100 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 125 minut.

Kategorija B1 — 130 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 165 minut.

Kategorija B2 — Nobenih

2.12 Predmetni modul 11b Aerodinamika, konstrukcije in sistemi letala z batnim motorjem:

Kategorija A — 70 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B1 — 100 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 125 minut.

Kategorija B2 — Nobenih.

2.13 Predmetni modul 12 Helikopterska aerodinamika, konstrukcije in sistemi:

Kategorija A — 90 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 115 minut.

Kategorija B1 — 115 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 145 minut.

Kategorija B2 — Nobenih.

2.14 Predmetni modul 13 Aerodinamika, konstrukcije in sistemi zrakoplova:

Kategorija A — Nobenih.

Kategorija B1 — Nobenih.

Kategorija B2 — 130 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 165 minut.

2.15 Predmetni modul 14 Pogon:

Kategorija A — Nobenih.

Kategorija B1 — Nobenih.

Kategorija B2 — 25 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 30 minut.

2.16 Predmetni modul 15 Plinski turbinski motor:

Kategorija A — 60 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 75 minut.

Kategorija B1 — 90 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 115 minut.

Kategorija B2 — Nobenih.

2.17 Predmetni modul 16 Batni motor:

Kategorija A — 0 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 65 minut.

Kategorija B1 — 0 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 90 minut.

Kategorija B2 — Nobenih.

2.18 Predmetni modul 17 Propeler:

Kategorija A — 0 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 25 minut.

Kategorija B1 — 30 izbirnih in 0 opisnih vprašanj. Dovoljeni čas 40 minut.

Kategorija B2 — Nobenih.

Dodatek III

Standard usposabljanja za tip zrakoplova in izpitni standard

1. *Ravni usposabljanja za tip zrakoplova*

Spodaj navedene tri ravni opredeljujejo cilje, ki jih namerava doseči določena raven usposabljanja.

Raven 1 Splošna seznanjenost

Kratek pregled strukture zrakoplova, sistemov in pogonskih sistemov kot je opisano v Oddelku Opis sistemov v Priročniku za vzdrževanje zrakoplova.

1. Cilji tečaja: Ob zaključku tečaja bo študent lahko določil varnostne ukrepe v zvezi s strukturo zrakoplova, njegovimi sistemi in pogonskim sistemom.
2. Določiti prakse vzdrževanja, pomembne za strukturo zrakoplova, njegove sisteme in pogonski sistem.
3. Opredeliti splošno razmestitev glavnih sistemov zrakoplova.
4. Opredeliti splošno razmestitev in značilnosti pogonskega sistema.
5. Določiti specialno orodje in preskusno opremo, uporabljeno za zrakoplov.

Raven 2 Ploščad in tranzit

Osnovni sistemski pregled nad komandami, kazalniki, glavnimi komponentami, vključno z njihovo lokacijo in namenom, oskrbovanjem in odpravljanjem manjših napak.

Cilji usposabljanja: Poleg informacij, vsebovanih v usposabljanju Ravni 1, Splošna seznanjenost, bo študent ob zaključku te Ravni 2 Usposabljanje iz ploščadi in tranzita sposoben:

1. Spomniti se previdnostnih ukrepov, ki jih je treba upoštevati pri delu na zrakoplovu, pogonskem sistemu in sistemih ali v njihovi bližini.
2. Izkazati znanje o dejavnostih glavne ploščadi in tranzita glede naslednjega:
   (a) Vrata, okna in izstopne odprtine.
   (b) Oskrba z električno energijo.
   (c) Gorivo.
   (d) Pomožni agregat.
   (e) Pogonski sistem.
   (f) Varstvo pred požarom.
   (g) Sistemi okoljske kontrole.
   (h) Hidravlična moč.
   (i) Podvozje letala.
   (j) Sistem za krmarjenje leta.
   (k) Voda/odpadki.
   (l) Kisik.
   (m) Pilotski in kabinski interni telefon.
   (n) Letalska elektronika.
   (o) Oprema kabine.
3. Opisati sisteme in ravnanje z zrakoplovom, zlasti dostop, razpoložljivost energije in vire.
4. Določiti lokacije glavnih komponent.
5. Pojasniti normalno delovanje vsakega od glavnih sistemov, vključno s terminologijo in nomenklaturo.
6. Izvajati postopke za oskrbovanje zrakoplova na ploščadi in v tranzitu za naslednje sisteme: Gorivo, pogonski sistemi, hidravlika, podvozje letala, voda/odpadki, kisik.
7. Izkazati strokovnost pri uporabi poročil posadke in sistemov za poročanje na krovu (odpravljanje manjših napak) ter določiti plovnost zrakoplova po MEL/CDL.

8. Določiti in uporabljati ustrezno dokumentacijo.

9. Določiti postopke za zamenjavo komponent za dejavnosti na ploščadi in v tranzitu, določene v cilju 2.

Raven 3 Usposabljanje za linijsko vzdrževanje in vzdrževanje v bazi

Podroben opis, delovanje, lokacija komponent, odstranitev/vgradnja ter BITE postopki in postopki pri odpravljanju napak na ravni priročnika za vzdrževanje.

Cilji tečaja: Poleg informacij, vsebovanih v usposabljanju Ravni 1 in Ravni 2, bo študent ob zaključku Ravni 3, Usposabljanje iz linijskega in vzdrževanja v bazi, lahko:

(a) Opravljal preglede sistema, motorja, komponente in funkcijske preglede, kot je določeno v priročniku za vzdrževanje.

(b) Povezal in primerjal informacije z namenom sprejemati odločitve v zvezi z diagnozo in odpravo napak na ravni priročnika za vzdrževanje.

(c) Opisal postopke za zamenjavo komponent, ki so za tip zrakoplova enkratne.

2. *Standard usposabljanja za tip zrakoplova*

Usposabljanje za tip zrakoplova mora vključevati teoretični in praktični del.

2.1 Teoretični del

Kot najmanj morajo biti v programu spodaj zajeti elementi, značilni za tip zrakoplova. Vključeni so tudi zaradi tehnoloških sprememb dodatno vneseni elementi.

Ravni usposabljanja so ravni, opredeljene v odstavku 1 spodaj.

Po prvem usposabljanju za tip zrakoplova za potrditveno osebje kategorije C morajo biti vsi nadaljnji tečaji samo na ravni 1.

Naslov uvodnega modula	
Splošno zrakoplov (dimenzije/teža MTOW itd.) Časovni roki/kontrola vzdrževanja Izravnavanje in tehtanje Vleka in vožnja po letaliških manevrskih površinah Parkiranje/sidranje Oskrbovanje Standardne prakse — značilne samo za tip B2 modul-varnostne postavke/mehanski vmesnik B1 modul-varnostne postavke/vmesnik letalske elektronike	

	Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
Iztekanje kraka rotorja in analiza vibracij	—	—	—	—	3	1	3	1	—
Transmisije	—	—	—	—	3	1	3	1	—
Konstrukcija strukture zrakoplova	—	—	—	—	3	1	3	1	1
Glavni rotor	—	—	—	—	3	1	3	1	—
Repni rotor/pogon rotorja	—	—	—	—	3	1	3	1	—
Rotorski sistem za krmarjenje leta	—	—	—	—	3	1	3	1	—
Konstrukcija strukture zrakoplova	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Vrata v trupu letala	3	1	3	1	—	—	—	—	—
Trup letala	3	1	3	1	—	—	—	—	—
Okna v trupu letala	3	1	3	1	—	—	—	—	—
Krila	3	1	3	1	—	—	—	—	—
Stabilizatorji	3	1	3	1	—	—	—	—	—
Površine za krmarjenje leta	3	1	3	1	—	—	—	—	—
Gondole/nosilci (konzole)	3	1	3	1	—	—	—	—	—

	Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
Sistemi identifikacije cone in lokacije	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sistem prezračevanja	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Klimatizacija	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Sistem tlaka	3	1	—	—	—	—	—	—	1
Varnostne in opozorilne naprave	3	1	—	—	—	—	—	—	1
Instrumentni sistemi	3	1	3	1	3	1	3	1	3
Sistemi letalske elektronike	2	1	2	1	2	1	2	1	3
Električna energija	3	1	3	1	3	1	3	1	3
Oprema in notranja oprema	3	1	3	1	3	1	3	1	—
Elektronska pomožna zahtevana oprema in kabinska oprema za razvedrilo	—	1	—	—	—	—	—	—	3
Protipožarni sistem	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Sistem za krmarjenje leta	3	1	3	1	3	1	3	1	2
Delovanje sistema: Električni/krmiljenje s pomočjo računalnika	3	1	—	—	—	—	—	—	3
Gorivni sistemi	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Hidravlika	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Zaščita pred ledom in dežjem	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Podvozje letala	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Luči	3	1	3	1	3	1	3	1	3
Kisik	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Pnevmatika/vakuum	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Voda/Odpadki	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Sistemi vzdrževanja na zrakoplovu	3	1	3	1	—	—	—	—	3
Turbinski motorji:									
Konstrukcijska ureditev in delovanje	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Zmogljivost motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	1
Vstopnik	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Kompresorji	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Zgorevalni del	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Turbinski del	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Izpuh	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Ležaji in tesnila	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Maziva in goriva	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Sistemi mazanja	3	1	—	—	3	1	—	—	—

	Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
Gorivni sistemi	3	1	—	—	3	1	—	—	1
Komande motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	1
FADEC	2	1	—	—	2	1	—	—	3
Sistemi zračenja	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Sistemi startanja in vžiga	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Indikatorski sistemi motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	3
Sistemi večanja moči	3	1	—	—	—	—	—	—	—
Turbo-propelerski motorji	3	1	—	—	—	—	—	—	—
Turbinski motorji za pogon propelerjev	—	—	—	—	3	1	—	—	—
Pomožni agregati	3	1	—	—	—	—	—	—	1
Pogonski sistem	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Protipožarni sistemi	3	1	—	—	3	1	—	—	1
Spremljanje parametrov motorjev in delovanje na zemlji	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Hranjenje in konserviranje motorjev	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Batni motorji:									
Zmogljivost motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
Konstrukcija motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
Gorivni sistemi motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	1
Vplinjači	—	—	3	1	—	—	3	1	—
Sistemi za vbrizgavanje goriva	—	—	3	1	—	—	3	1	—
Komande motorja	3	1	—	—	3	1	—	—	1
FADEC	—	—	2	1	—	—	2	1	3
Sistemi startanja in vžiga	—	—	3	1	—	—	3	1	—
Uvodni, izpušni in hladilni sistemi	—	—	3	1	—	—	3	1	—
Tlačna polnitev/turbinska polnitev	—	—	3	1	—	—	3	1	—
Maziva in goriva	—	—	3	1	—	—	3	1	—
Sistemi mazanja	—	—	3	1	—	—	3	1	—
Indikatorski sistemi motorja	—	—	3	1	—	—	3	1	3
Pogonski sistem	—	—	3	1	—	—	3	1	—
Spremljanje parametrov motorjev in delovanje na zemlji	—	—	3	1	—	—	3	1	—
Hranjenje in konserviranje motorjev	—	—	3	1	—	—	3	1	—

	Letala s turbinskimi motorji		Letala z batnimi motorji		Helikopterji s turbinskimi motorji		Helikopterji z batnimi motorji		Letalska elektronika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
Propelerji:									
Propeler — splošno	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Konstrukcija propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	—
Krmiljenje kota propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	—
Sinhroniziranje propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	—
Elektronsko krmiljenje propelerja	2	1	2	1	—	—	—	—	3
Zaščita propelerja pred ledom	3	1	3	1	—	—	—	—	—
Vzdrževanje propelerja	3	1	3	1	—	—	—	—	—

2.2 Praktični del

Praktični del usposabljanja mora biti sestavljen iz izvajanja reprezentativnih nalog usposabljanja in njihove ocene, da bi izpolnil naslednje cilje:

(a) Zagotavljanje varnega izvajanja vzdrževanja, pregledov in rutinskega dela v skladu s priročnikom za vzdrževanje ter drugimi ustreznimi navodili in nalogami, kot ustreza za tip zrakoplova, na primer odpravljanje napak, popravila, prilagoditve, zamenjave, pregledi opreme in delovanja, kot tek motorja, itd., če se zahteva.

(b) Pravilna uporaba vse tehnične literature in dokumentacije za zrakoplov.

(c) Pravilna uporaba specialističnega/posebnega orodja in preskusne opreme, izvajanje odstranitve in zamenjave komponent in modulov, enkratnih glede tipa, vključno s kakršno koli dejavnostjo vzdrževanja na-krilu.

3. *Standard izpita iz usposabljanja za tip zrakoplova*

Kjer se zahteva usposabljanje za tip zrakoplova, mora biti izpit v pismeni obliki in mora izpolnjevati naslednje:

1. Izpit je izbirnega tipa. Vsako izbirno vprašanje mora imeti tri alternativne odgovore, od katerih mora biti samo eden pravilen. Čas za odgovor temelji na nominalnem povprečju 120 sekund za vprašanja ravni 3 in 75 sekund za vprašanja ravni 1 ali 2.

2. Izpit mora potekati ob zaprtih knjigah. Referenčno gradivo ni dovoljeno. Izjema bo primer ugotavljanja sposobnosti B1 ali B2 kandidata za interpretacijo tehničnih dokumentov.

3. Vprašanja mora sestavljati vsaj eno vprašanje na uro učnega predmeta do najmanj dve vprašanji na predmet iz učnega programa. Pristojni organ države članice bo pri odobritvi usposabljanja na vzorčni podlagi ocenil število in raven vprašanj.

4. Zadostna ocena za izpit je 75 %.

5. Za določitev, ali je kandidat opravil izpit, se ne sme uporabljati kazenskega označevanja.

6. Izpitov po koncu modulne faze ni mogoče uporabiti kot dela končnega izpita, če ne vsebujejo pravega števila in ravni zahtevanih vprašanj.

4. *Standard izpita za tip*

Kjer se ne zahteva usposabljanja za tip zrakoplova, mora biti izpit ustmen, pismen ali praktično ocenjevanje ali kombinacija le-teh.

Vprašanja ustnega izpita morajo biti odprta.

Vprašanja pisnega izpita morajo biti opisnega tipa ali izbirna vprašanja.

Praktična ocena mora določiti sposobnost osebe za opravljanje naloge.

Izpitni predmeti morajo biti na vzorcu predmetov iz odstavka 2 učnega programa za usposabljanje/izpit iz tipa zrakoplova, na navedeni ravni.

Izpit mora zagotavljati, da so izpolnjeni naslednji cilji:

(a) Pravilno in prepričano razpravljanje o zrakoplovu in njegovih sistemih.

(b) Zagotovitev varnega izvajanja vzdrževanja, pregledov in rutinskega dela v skladu s priročnikom za vzdrževanje ter drugimi ustreznimi navodili in nalogami, kot ustreza za tip zrakoplova, na primer odpravljanje napak, popravila, prilagoditve, zamenjave, pregledi opreme in delovanja, kot tek motorja, itd., če se zahteva.

(c) Pravilna uporaba vse tehnične literature in dokumentacije za zrakoplov.

(d) Pravilna uporaba specialističnega/posebnega orodja in preskusne opreme, izvajanje odstranitve in zamenjave komponent in modulov, enkratnih glede tipa, vključno s kakršno koli dejavnostjo vzdrževanja na-krilu.

Izpraševalec mora izdelati pismeno poročilo s pojasnilom, zakaj je kandidat izpit opravil ali ne.

Dodatek IV

Zahteve glede izkušenj za podaljšanje licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66

Spodnja preglednica kaže zahteve glede izkušenj za dodatek nove kategorije ali podkategorije v obstoječo licenco po Delu 66.

Izkušnje morajo biti praktične izkušnje z vzdrževanjem delujočega zrakoplova v podkategoriji, ki ustreza zahtevku.

Zahteve glede izkušenj se zmanjšajo za 50 %, če je prosilec zaključil potrjeni tečaj po Delu 147, ki ustreza podkategoriji.

Od: / Do:	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2
A1		6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti
A2	6 mesecev		6 mesecev	6 mesecev	2 leti	6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti
A3	6 mesecev	6 mesecev		6 mesecev	2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev	2 leti
A4	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev		2 leti	1 leto	2 leti	6 mesecev	2 leti
B1.1	nobenih	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev		6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	1 leto
B1.2	6 mesecev	nobenih	6 mesecev	6 mesecev	2 leti		2 leti	6 mesecev	2 leti
B1.3	6 mesecev	6 mesecev	nobenih	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev		6 mesecev	1 leto
B1.4	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	nobenih	2 leti	6 mesecev	2 leti		2 leti
B2	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	6 mesecev	1 leto	1 leto	1 leto	1 leto	

Dodatek V

Obrazec za zahtevek in primer formata licence

Ta dodatek vsebuje primer licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66 in ustrezen obrazec za zahtevek za to licenco.

Pristojni organ države članice lahko spremeni EASA obrazec 19, da vključuje dodatne informacije, potrebne za podkrepitev primera, ko nacionalne zahteve dovoljujejo ali zahtevajo licenco za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66, ki naj se uporablja zunaj zahteve po Delu 145 za namene nekomercialnega letalskega transporta.

ZAHTEVEK ZA ZAČETNO/SPREMEMBO/OBNOVITEV LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA PO DELU–66	OBRAZEC EASA 19

PODATKI O PROSILCU:

Ime: .....

Naslov: .....

.....

Državljanstvo: ..... Datum in kraj rojstva: .....

AML PODROBNOSTI po Delu-66

Licenca št.: ..... Datum izdaje: .....

PODATKI O DELODAJALCU:

Ime: .....

Naslov: .....

.....

Sklic odobritve AMO: .....

..... Faks: .....

ZAHTEVEK ZA: (Odkljukajte (V) ustrezno(-a) okence(-a)

Začetna LVZ ☐ Sprememba LVZ ☐ Obnovitev LVZ ☐

Kategorizacija	A	B1	B2	C
Letalo s turbinskim motorjem	☐	☐		
Letalo z batnim motorjem	☐	☐		
Helikopter s turbinskim motorjem	☐	☐		
Helikopter z batnim motorjem	☐	☐		
Rezervirano	☐	☐		
Rezervirano	☐	☐		
Letalska elektronika			☐	
Zrakoplov				☐

Potrditve tipa (če ustreza):

.....

.....

.....

.....

Želim zaprositi za začetno/spremembo/obnovitev AML po Delu 66 kot navedeno in potrjujem, da so bile informacije na tem obrazcu v času zahtevka pravilne.

S tem potrjujem, da:

1. nimam AML po Delu 66, izdane v drugi državi članici

2. nisem zaprosil za AML po Delu 66 v drugi državi članici in

3. nikoli nisem imel AML po Delu 66, izdane v drugi državi članici, ki bi jo druga država članica preklicala ali začasno odvzela.

Obveščen sem tudi, da bi lahko zaradi nepravilnih podatkov ne izpolnjeval pogojev za AML po Delu 66.

Podpis: ..... Ime: .....

Datum: .....

ZAHTEVEK ZA ZAČETNO/SPREMEMBO/OBNOVITEV LICENCE ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA PO DELU–66	OBRAZEC EASA 19

Želim zahtevati naslednja priznanja (če ustrezajo):

Priznanje izkušenj zaradi usposabljanja po Delu 147

Priznanje izpitov zaradi spričeval o enakovrednih izpitih

Prilagam ustrezna spričevala

Priporočilo (če ustreza): S tem potrjujem, da je prosilec izpolnil ustrezne zahteve glede znanja in izkušenj z vzdrževanjem iz Dela 66 ter je priporočljivo, da pristojni organ odobri ali potrdi AML po Delu 66.

Podpis: ..... Ime: .....

Položaj: ..... Datum: .....

LICENCA ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA PO DELU 66

1. Primer licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66 se nahaja na naslednjih straneh.

2. Ta dokument je treba natisniti v prikazani standardizirani obliki, lahko pa se zmanjša na velikost, ki omogoča računalniško izdelavo, če se to želi. Kadar se velikost zmanjša, je treba paziti, da se zagotovi dovolj razpoložljivega prostora na tistih mestih, kjer se zahtevajo uradni žigi. V računalniško izdelane dokumente ni treba vključiti vseh okenc, kadar neko okence ostane prazno, v kolikor je mogoče v dokumentu jasno prepoznati licenco za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66.

3. Dokument je mogoče natisniti v angleščini ali uradnem jeziku zadevne države članice, le da se mora v primeru, ko se uporablja uradni jezik zadevne države članice, priložiti še eno kopijo v angleščini za vsakega imetnika licence, ki dela zunaj te države članice, za zagotovitev razumevanja za namene medsebojnega priznavanja.

4. Vsak imetnik licence mora imeti enotno številko licence, ki temelji na nacionalni identifikacijski oznaki in alfanumeričnem označevalniku.

5. Dokument ima lahko strani v kakršnem koli vrstnem redu, ni treba, da ima kakršne koli črte za delitev, v kolikor so vsebovane informacije razporejene tako, da je mogoče razmestitev vsake strani jasno določiti z obliko vzorčne licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66, ki se nahaja tukaj. Strani z ratingom tipov zrakoplovov ni treba izdati, dokler se ne vključi prve potrditve tipa.

6. Dokument lahko pripravi pristojni organ države članice ali katera koli potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145 po postopku, ki ga je država članica odobrila in je vsebovan v priročniku vzdrževalne organizacije po Delu 145, razen da bo v vseh primerih dokument izdal pristojni organ države članice.

7. Spremembo obstoječe licence za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66 lahko pripravi pristojni organ države članice ali katera koli potrjena vzdrževalna organizacija po Delu 145 po postopku, ki ga je država članica odobrila in je vsebovan v priročniku vzdrževalne organizacije po Delu 145, razen da bo v vseh primerih dokument s spremembo izdal pristojni organ države članice.

8. Ko je licenca za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66 enkrat izdana, jo mora v dobrem stanju hraniti oseba, za katero velja in ki ostaja odgovorna za zagotavljanje, da se ne vnašajo neavtorizirani vpisi.

9. Zaradi neskladnosti z odstavkom 8 lahko dokument postane neveljaven, to pa lahko povzroči, da imetniku ni dovoljeno imeti katero koli pooblastilo za potrjevanje po Delu 145, in lahko povzroči sodni pregon po nacionalni zakonodaji.

10. Licenca za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66 je priznana v vseh državah članicah in pri delu v drugi državi članici ni treba zamenjati dokumenta.

11. Priloga k EASA obrazcu 26 je izbirna in se sme uporabiti samo za vključitev nacionalnih pravic, ki niso zajete v Delu 66, kadar so bile te pravice zajete v državnem predpisu, veljavnem pred izvajanjem Dela 66.

12. Za informacijo, dejanska licenca za vzdrževanje zrakoplova po Delu 66, ki jo je izdal pristojni organ države članice, lahko ima strani v drugačnem vrstnem redu in ni treba, da je razdeljena s črtami.

13. Glede strani z ratingi tipov zrakoplovov lahko pristojni organ države članice izbere, da te strani ne bo izdal, dokler ni treba prve kategorizacije tipa zrakoplova vpisati in potrditi, moral pa bo izdati več kot eno stran z ratingom tipa zrakoplova, ko jih bo treba navesti precejšnje število.

14. Ne glede na 13 bo vsaka izdana stran v tem formatu in bo vsebovala posebne informacije za to stran.

15. Če ni veljavnih omejitev, bo stran OMEJITVE izdana z navedbo „brez omejitev“.

16. Kjer se uporablja vnaprej natisnjen format, se katero koli okence za kategorijo, podkategorijo ali rating tipa, ki ne vsebuje vpisa kategorizacije, označi, da se vidi, da kategorizacije ni.

EVROPSKA UNIJA

DRŽAVA

IME IN LOGOTIP ORGANA

Del 66

LICENCA ZA VZDRŽEVANJE ZRAKOPLOVA

TO LICENCO PRIZNAVAJO VSE DRŽAVE ČLANICE EU

EASA OBRAZEC 26

Pogoji:

1. To licenco mora podpisati imetnik, spremljati pa jo mora dokument za izkazovanje identitete s fotografijo imetnika licence.
2. Vpis in potrditev (pod)kategorije samo na straneh z naslovom (POD)KATEGORIJE ne dovoljuje imetniku, da izdaja potrdila o sprostitvi v obratovanje za zrakoplov
3. Ta licenca izpolnjuje namen ICAO priloge 1, ko ima vpisano in potrjen rating tipa zrakoplova.
4. Privilegiji imetnika licence so predpisani v Delu 66 in s primernimi zahtevami Dela M in Dela 145.
5. Ta licenca ostaja veljavna do datuma, navedenega na straneh omejitev, če ni prej začasno ukinjena ali preklicana.
6. Privilegijev te licence ni mogoče izvajati, če imetnik v predhodnem dveletnem obdobju ni imel šestmesečnih izkušenj z vzdrževanjem v skladu s privilegiji, ki jih daje licenca, ali če ni izpolnjeval določb za odobritev ustreznih pravic.

1. Država izdaje
2. Številka licence:
3. Polno ime imetnika:
4. Datum in kraj rojstva:
5. Naslov imetnika:
6. Državljanstvo:
7. Podpis imetnika:
8. Podpis uradnika, ki izdaja, in datum:
9. Pečat ali žig organa izdajatelja:

Del 66 (POD)KATEGORIJE

	A	B1	B2	C
Letalo s turbinskim motorjem				
Letalo z batnim motorjem				
Helikopter s turbinskim motorjem				
Helikopter z batnimi motorjem				
Letalska elektronika				
Zrakoplov				
Rezervirano				

Št. licence:

RATINGI ZA TIP ZRAKOPLOVA po Delu 66		
Tip ali skupina zrakoplova	Kategorija	Uradni žig in datum
Št. licence:		

OMEJITVE po Delu 66
Veljavno do:
Št. licence:

Priloga k EASA obrazcu 26 Nacionalne pravice zunaj področja uporabe Dela 66 v skladu z nacionalno zakonodajo (veljavno samo v *[Državi članici]*)
Uradni žig in datum:
Št. licence:

Namenoma prazno

PRILOGA IV

(DEL 147)

147.1

Za namene tega dela je pristojni organ:

1. za organizacije z glavnim krajem poslovanja na ozemlju države članice organ, ki ga imenuje ta država članica,

2. za organizacije z glavnim krajem poslovanja v tretji državi agencija.

ODDELEK A

PODDEL A

SPLOŠNO

147.A.05 Področje uporabe

Ta del določa zahteve, ki jih morajo izpolnjevati organizacije, ki želijo pridobiti odobritev za vodenje usposabljanja in izpitov, kot je opredeljeno v Delu 66.

147.A.10 Splošno

Organizacija za usposabljanje je organizacija ali del organizacije, registrirana kot pravna oseba.

147.A.15 Zahtevek

Zahtevek za odobritev ali spremembo obstoječe odobritve se izdela na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

PODDEL B

ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE

147.A.100 Zahteve glede objektov

(a) Velikost in struktura objektov zagotavljata zaščito pred prevladujočimi vremenskimi razmerami in pravilno delovanje vsega načrtovanega usposabljanja in izpitov na katerikoli določen dan.

(b) Povsem zaprta ustrezna namestitev, ločena od drugih objektov, se zagotovi za učenje teorije in vodenje izpitov za preverjanje znanja.

   1. Največje število študentov, ki opravljajo usposabljanje za pridobitev znanja, med katerim koli usposabljanjem ne sme preseči 28.

   2. Velikost namestitve med izpiti je taka, da noben študent med izpiti s svojega položaja ne more brati pole ali računalniškega zaslona nekega drugega študenta.

(c) Okolje namestitve iz odstavka (b) se ohranja v takem stanju, da se študentje lahko usmerijo ustrezno na svoj študij ali izpit brez nepotrebnega odvračanja ali neugodja.

(d) V primeru osnovnega usposabljanja se zagotovijo delavnice osnovnega usposabljanja in/ali objekti za vzdrževanje, ločeni od razredov za usposabljanje, za praktično poučevanje, ki ustreza načrtovanemu usposabljanju. Če pa organizacija ne more zagotoviti teh objektov, se lahko dogovori z drugo organizacijo, da zagotovi te delavnice in/ali objekte za vzdrževanje, v tem primeru se s to organizacijo sklene pismeni sporazum, ki opredeljuje pogoje dostopnosti in uporabe objektov. Pristojni organ zahteva dostop do katere koli take organizacije, s katero je bila sklenjena pogodba, pismeni sporazum pa ta dostop navaja.

(e) V primeru usposabljanja za tip zrakoplova/nalogo se zagotovi dostop do ustreznih objektov, ki vsebujejo primere tipa zrakoplova, kot je opredeljeno v 147.A.115(d).

(f) Največje število študentov, ki opravljajo praktično usposabljanje, med katerim koli usposabljanjem ne sme preseči 15 na nadzornika ali ocenjevalca.

(g) Zagotovijo se pisarne za inštruktorje, izpraševalce in praktične ocenjevalce po standardu, ki zagotavlja, da se za svoje naloge lahko pripravijo brez nepotrebnega odvračanja ali neugodja.

(h) Za izpitne pole in evidenco o usposabljanju se zagotovijo varni objekti za hranjenje. Okolje za hranjenje je tako, da dokumenti ostanejo v dobrem stanju v obdobju hranjenja, kot je opredeljeno v 147.A.125. Zmogljivosti za hranjenje in pisarne se lahko kombinirajo ob upoštevanju primerne varnosti.

(i) Zagotovi se knjižnica, ki vsebuje ves tehnični material, ustrezen obsegu in ravni opravljenega usposabljanja.

147.A.105 Zahteve za osebje

(a) Organizacija imenuje odgovornega poslovodnega delavca, ki ima pooblastilo podjetja za zagotovitev, da je mogoče vse obveznosti usposabljanja financirati in opraviti po standardu, ki ga zahteva ta del.

(b) Imenuje se oseba ali skupina oseb, katerih odgovornosti vključujejo zagotavljanje, da organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja izpolnjuje zahteve tega Dela. Ta(-e) oseba(-e) mora(-jo) biti odgovorne(-e) odgovornemu poslovodnemu delavcu. Po položaju višja oseba ali ena oseba iz skupine oseb je lahko tudi odgovorni poslovodni delavec, pod pogojem da izpolnjuje zahteve za odgovornega poslovodnega delavca, kot so opredeljene v odstavku (a).

(c) Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja sklene pogodbo z dovolj osebja za načrtovanje/opravljanje usposabljanja za pridobitev znanj in praktičnega usposabljanja, vodenje izpitov za preverjanje znanja in praktičnega ocenjevanja v skladu z odobritvijo.

(d) Z odstopanjem od odstavka (c), ko se za zagotovitev praktičnega usposabljanja in ocenjevanja uporabi druga organizacija, se lahko osebje te druge organizacije imenuje za izvajanje praktičnega usposabljanja in ocenjevanja.

(e) Posamezna oseba lahko opravlja kakršno koli kombinacijo vlog inštruktorja, izpraševalca in ocenjevalca, pod pogojem da izpolnjuje odstavek (f).

(f) Izkušnje in kvalifikacije inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev prakse se določijo kot uradno priznan standard.

(g) V priročniku organizacije se za sprejem tega osebja opredili izpraševalce in ocenjevalce prakse.

(h) Inštruktorji in izpraševalci vsaj vsakih 24 mesecev opravljajo dopolnilno usposabljanje v zvezi s trenutno tehnologijo, praktičnimi spretnostmi, človeškimi dejavniki in najnovejšimi metodami usposabljanja, ki ustrezajo znanju, za katerega usposabljajo ali ga preverjajo.

147.A.110 Evidenca inštruktorjev, izpraševalcev in ocenjevalcev

(a) Organizacija vzdržuje evidenco za vse inštruktorje, izpraševalce in cenjevalce prakse. Ta evidenca odraža izkušnje in kvalifikacije, podatke o preteklem usposabljanju in vsa nadaljnja opravljena usposabljanja.

(b) Formalni pogoji se sestavijo za vse inštruktorje, izpraševalce in ocenjevalce prakse.

147.A.115 Učna oprema

(a) Vsak razred ima ustrezno predstavitveno opremo po standardu, ki zagotavlja, da študentje zlahka berejo predstavitveno besedilo/risbe/diagrame in številke iz katerega koli položaja v razredu.

Predstavitvena oprema vključuje predstavitvene sintetične priprave za usposabljanje v pomoč študentom pri razumevanju določene snovi, ko take priprave veljajo za koristne v te namene.

(b) Delavnice za osnovno usposabljanje in/ali objekti za vzdrževanje, kot so opredeljeni v 147.A.100(d), morajo imeti vso opremo in orodja, potrebna za izvajanje potrjenega obsega usposabljanja.

(c) Delavnice za osnovno usposabljanje in/ali zmogljivosti za vzdrževanje, kot so opredeljene v 147.A.100(d), morajo imeti ustrezno izbiro zrakoplovov, motorjev, delov zrakoplovov in letalske elektronike.

(d) Organizacija za usposabljanje za tip zrakoplova, kot je opredeljeno v 147.A.100(e), mora imeti dostop do ustreznega tipa zrakoplova. Sintetične priprave za usposabljanje se lahko uporabljajo, kadar zagotavljajo ustrezne standarde usposabljanja.

147.A.120 Material za usposabljanje iz vzdrževanja

(a) Gradivo za usposabljanje iz vzdrževanja se študentu zagotovi in zajema kot velja:

1. osnovne vsebine predmetov, opredeljene v Delu 66 za ustrezno kategorijo ali podkategorijo licence za vzdrževanje zrakoplova, in

2. vsebino usposabljanja za tip zrakoplova, ki ga zahteva Del 66 za ustrezno kategorijo ali podkategorijo licence za tip zrakoplova in vzdrževanje zrakoplova.

(b) Študentje imajo dostop do primerov dokumentacije za vzdrževanje in tehničnih informacij v knjižnici, kot je opredeljeno v 147.A.100(i).

147.A.125 Evidenca

Organizacija hrani vso študentsko evidenco o usposabljanju, izpitih in ocenjevanju vsaj pet let po zaključku usposabljanja določenega študenta.

147.A.130 Postopki usposabljanja in sistem kakovosti

(a) Organizacija določi postopke, sprejemljive za pristojni organ, za zagotavljanje pravilnih standardov usposabljanja in izpolnjevanje vseh ustreznih zahtev tega dela.

(b) Organizacija vzpostavi sistem kakovosti, ki vključuje:

1. funkcijo neodvisne revizije za spremljanje in nadzor standardov usposabljanja, integriteto izpitov za preverjanje znanja in praktičnih ocenjevanj, izpolnjevanje postopkov in njihovo primernost ter

2. sistem povratnih informacij glede ugotovitev revizij osebi(-am) in predvsem odgovornemu poslovodnemu delavcu iz 147.A.105(a) za zagotovitev potrebnega korektivnega ukrepanja.

147.A.135 Izpiti

(a) Izpitno osebje zagotavlja varnost vseh vprašanj.

(b) Vsak študent, za katerega se ugotovi, da med izpiti za preverjanje znanja goljufa ali ima pri sebi gradivo, ki sodi k predmetu izpita, razen izpitnih pol in pripadajoče dovoljene dokumentacije, je diskvalificiran glede opravljanja izpita in ne sme opravljati kakršnega koli izpita vsaj 12 mesecev po datumu dogodka. O vsakem takem dogodku se v enem koledarskem mesecu obvesti pristojni organ, skupaj s podrobnostmi o morebitni preiskavi.

(c) Izpraševalca, za katerega se ugotovi, da med izpitom za preverjanje znanja zagotavlja odgovore na vprašanja kateremu koli študentu, katerega znanje se preverja, se diskvalificira v vlogi izpraševalca, izpit pa se razglasi za neveljaven. Pristojni organ je treba o vsakem takem dogodku obvestiti v enem koledarskem mesecu.

147.A.140 Priročnik organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

(a) Organizacija zagotovi priročnik, ki ga uporablja organizacija ter opisuje organizacijo in njene postopke, vsebuje pa naslednje informacije:

1. izjavo, ki jo je podpisal odgovorni poslovodni delavec in potrjuje, da priročnik organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja in z njo povezani priročniki opredeljujejo skladnost organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja s tem delom ter se bodo izpolnjevali ob vsakem času.

2. naziv(-e) in ime(-na) osebe(-), imenovanih v skladu s 147.A.105(b),

3. naloge in odgovornosti osebe(-), opredeljene(-ih) v pododstavku 2, vključno z zadevami, na katerih lahko delajo neposredno s pristojnim organom v imenu organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

4. diagram organizacije za usposabljanje, ki kaže ustrezne verige odgovornosti osebe(-), opredeljene(-ih) v odstavku (a)(2).

5. seznam inštruktorjev usposabljanja, izpraševalcev in ocenjevalcev prakse.

6. splošen opis objektov za usposabljanje in izpite, ki se nahajajo na vsakem naslovu, opredeljenem v potrdilu o odobritvi organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, ter ustrezno vsakega drugega objekta, kot se zahteva v 147.A.145(b).

7. seznam usposabljanj iz vzdrževanja, zajetih v odobritvi.

8. postopek za spremembo priročnika organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

9. postopke organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, kot zahteva 147.A.130(a).

10. postopek nadzora v organizaciji za usposabljanje iz vzdrževanja kot zahteva 147.A.145(c), ko je pooblaščena za vodenje usposabljanja, izpitov in ocenjevanje na objektih, ki niso opredeljeni v 147.A.145(b).

11. seznam objektov po 147.A.145(b).

12. ustrezno seznam organizacij, kot je opredeljeno v 147.A.145(d).

(b) Priročnik in nadaljnje spremembe organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja odobri pristojni organ.

(c) Ne glede na odstavek (b) se lahko manjše spremembe priročnika odobrijo s pomočjo postopka spremembe priročnika (v nadaljevanju neposredna odobritev).

147.A.145 Pivilegiji organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

(a) Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja lahko opravlja naslednje kot dovoljuje in v skladu s priročnikom organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja:

1. osnovna usposabljanja po programu po Delu 66 ali delu programa.

2. usposabljanje za tip zrakoplova/nalogo v skladu z Delom 66.

3. izpiti v imenu pristojnega organa vključno z izpitom za študente, ki niso obiskovali osnovnega usposabljanja ali usposabljanja za tip zrakoplova pri organizaciji za usposabljanje iz vzdrževanja.

4. izdaja potrdil v skladu z Dodatkom III po uspešnem zaključku potrjenega osnovnega usposabljanja ali usposabljanja za tip zrakoplova in izpitov, opredeljenih v pododstavkih (a)(1), (a)(2) in (a)(3), kot ustreza.

(b) Usposabljanje, izpiti za preverjanje znanja in praktična ocenjevanja se lahko opravljajo samo na lokacijah, določenih v potrdilu o odobritvi in/ali katerikoli lokaciji, opredeljeni v priročniku organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

(c) z odstopanjem od odstavka (b) sme organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja voditi usposabljanje, izpite za preverjanje znanja in praktično ocenjevanje na lokacijah, ki se razlikujejo od lokacij iz odstavka (b), samo v skladu s postopkom nadzora, opredeljenim v priročniku organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja. Ni treba, da so te lokacije navedene v priročniku organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

(d) 1. Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja lahko sklene podizvajalsko pogodbo za vodenje osnovnega teoretičnega usposabljanja, usposabljanja za tip zrakoplova in izpitov s tem v zvezi z organizacijo, ki ne usposablja iz vzdrževanja, samo ko le-ta je pod nadzorom sistema kakovosti organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

2. Sklepanje pogodb s podizvajalci za osnovno teoretično usposabljanje in izpite je omejeno na module 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 in 10 po Delu 66, Dodatek I.

3. Sklepanje pogodb s podizvajalci za usposabljanje za tip zrakoplova in izpite je omejeno na pogonske in letalske elektronske sisteme.

(e) Organizacije ne sme biti potrjena samo za vodenje izpitov, če ni potrjena za vodenje usposabljanja.

147.A.150 Spremembe organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

(a) Organizacija za vodenje usposabljanja iz vzdrževanja obvesti pristojni organ o vseh predlaganih spremembah organizacije, ki vplivajo na odobritev, preden se te spremembe izvršijo, da bi pristojnemu organu omogočili določitev stalne skladnosti s tem delom in spremembo, če je treba, potrdila o odobritvi organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

(b) Pristojni organ lahko predpiše pogoje, po katerih organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja lahko deluje med takimi spremembami, razen če pristojni organ ugotovi, da je treba začasno ukiniti odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

(c) Če se pristojni organ ne obvesti o teh spremembah, lahko to povzroči začasno ukinitev ali preklic potrdila o odobritvi vzdrževalne organizacije, datirano za nazaj na dejanski datum sprememb.

147.A.155 Stalna veljavnost

(a) Izda se odobritev z neomejenim trajanjem. Veljavna ostaja pod pogojem, da:

1. organizacija ostaja skladna s tem Delom v skladu z določbami, ki se nanašajo na obravnavanje ugotovitev, kot je opredeljeno v 147.B.130, in;

2. se pristojnemu organu odobri dostop do organizacije za določitev stalne skladnosti s tem Delom, in;

3. potrdilo ni umaknjeno ali preklicano;

(b) Ob umiku ali preklicu se odobritev pristojnemu organu vrne.

147.A.160 Ugotovitve

(a) Ugotovitev 1. stopnje je ena ali več naslednjih ugotovitev:

1. vsako pomembno neizpolnjevanje izpitnega procesa, ki bi razveljavilo izpit(-e),

2. pristojnemu organu se ne omogoči dostopa do objektov organizacije med običajnimi delovnimi urami po dveh pismenih zahtevkih,

3. ni odgovornega poslovodnega delavca,

4. pomembna neskladnost s procesom usposabljanja.

(b) Ugotovitev 2. stopnje je vsaka neskladnost s procesom usposabljanja, razen ugotovitev 1. stopnje.

(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah v skladu z 147.B.130 imetnik odobritve organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja opredeli načrt za korektivno ukrepanje in korektivno ukrepanje pristojnemu organu zadovoljivo izkaže v roku, dogovorjenem s tem organom.

PODDEL C

POTRJENO OSNOVNO USPOSABLJANJE

147.A.200 Potrjeno osnovno usposabljanje

(a) Potrjeno osnovno usposabljanje sestavljajo usposabljanje za pridobitev znanja, izpit za preverjanje znanja, praktično usposabljanje in praktično ocenjevanje.

(b) Usposabljanje za pridobitev znanja zajema snov za licenco za vzdrževanje zrakoplova za kategorijo ali podkategorijo A, B1 ali B2, kot opredeljeno v Delu 66.

(c) Preverjanje znanja zajema reprezentativen izbor snovi iz elementa usposabljanja po odstavku (b).

(d) Praktično usposabljanje zajema praktično uporabo običajnega orodja/opreme, razstavljanje/sestavljanje reprezentativnega izbora delov zrakoplova ter sodelovanje v reprezentativnih dejavnostih vzdrževanja, ki se izvajajo glede na določen celoten modul po Delu 66.

(e) Praktični del usposabljanja zajema praktično usposabljanje in ugotavlja, ali je študent dovolj usposobljen za uporabo orodja in opreme ter za delo v skladu s priročniki za vzdrževanje.

(f) Trajanje osnovnega usposabljanja je v skladu z Dodatkom I.

(g) Trajanje tečajev za konverzijo med (pod)kategorijami se določi z oceno vsebin predmetov osnovnega usposabljanja in z njim povezanih potreb po praktičnem usposabljanju.

147.A.205 Izpiti za preverjanje osnovnega znanja

Izpiti za preverjanje osnovnega znanja:

(a) so v skladu s standardom, opredeljenim v Delu 66,

(b) se vodijo brez uporabe zapiskov z usposabljanja,

(c) zajemajo reprezentativni izbor predmetov iz določenega modula usposabljanja, zaključenega v skladu z Delom 66.

147.A.210 Osnovno ocenjevanje prakse

(a) Osnovno ocenjevanje prakse med osnovnim usposabljanjem iz vzdrževanja opravijo imenovani ocenjevalci prakse ob zaključku vsakega obdobja obiskovanja vadbenih delavnic/objekta za vzdrževanje.

(b) Študent doseže zadovoljivo oceno glede na 147.A.200(e).

PODDEL D

USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA/NALOGO

147.A.300 Usposabljanje za tip zrakoplova/nalogo

Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja se odobri za opravljanje usposabljanja za tip zrakoplova in/ali nalogo po Delu 66 ob izpolnjevanju standarda, opredeljenega v 66.A.45.

147.A.305 Izpiti za tip zrakoplova in ocenjevanje nalog

Organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja, potrjena po 147.A.300 za vodenje usposabljanja za tip zrakoplova, vodi izpite za tip zrakoplova ali ocenjevanje nalog na zrakoplovu, kot je opredeljeno v Delu 66, ob izpolnjevanju standarda za tip zrakoplova in/ali nalogo, opredeljenega v Delu 66.A.45.

ODDELEK B

POSTOPEK ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A

SPLOŠNO

147.B.05 Področje uporabe

Ta oddelek določa upravne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni organi, zadolženi za uporabo in uveljavljanje Oddelka A tega dela.

147.B.10 Pristojni organ

(a) *Splošno*

Država članica imenuje pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitev ali preklic potrdil po Delu 147. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.

(b) *Viri*

Pristojni organ ima dovolj ustreznega osebja za izvajanje zahtev tega dela.

(c) *Postopki*

Pristojni organ določi postopke, ki podrobno opisujejo, kako se dosega skladnost s tem delom.

Postopki se pregledujejo in spreminjajo za zagotavljanje stalne skladnosti.

147.B.15 Sprejemljivi načini usklajevanja

Agencija pripravi sprejemljive načine usklajevanja, da jih lahko pristojni organ uporablja za določitev skladnosti s tem delom. Kadar se sprejemljivi načini usklajevanja izpolnjujejo, se šteje, da so zahteve tega dela s tem v zvezi izpolnjene.

147.B.20 Vodenje evidence

(a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidence, ki dovoljuje ustrezno sledljivost postopka izdaje, obnovitve, podaljšanja, spremembe, začasne ukinitve ali preklica vsake odobritve.

(b) Evidenca za pregled nad delovanjem organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja vključuje najmanj:

1. zahtevek za odobritev organizacije,
2. potrdilo o odobritvi organizacije vključno z morebitnimi spremembami,
3. kopijo revizijskega programa, ki navaja datume, kdaj so revizije predpisane in kdaj so bile opravljene,
4. evidenca o stalnem pregledu nad delovanjem vključno z vso revizijsko evidenco,
5. kopije vse ustrezne korespondence,
6. podrobnosti o kakršnih koli izjemah in ukrepanjih za uveljavljanje,
7. kakršno koli poročilo drugih pristojnih organov, ki se nanaša na pregled nad delovanjem organizacije,
8. priročnik organizacije in spremembe.

(c) Obdobje hranjenja evidence iz odstavka (b) znaša vsaj štiri leta.

147.B.25 Izjeme

(a) Pristojni organ lahko šolo, ki sodi pod okrilje Državnega ministrstva za šolstvo, oprosti:

1. da je organizacija, kot je opredeljeno v 147.A.10.

2. da ima odgovornega poslovodnega delavca, ob upoštevanju omejitve, da oddelek imenuje po položaju višjo osebo za upravljanje organizacije za usposabljanje in ima ta oseba dovolj proračunskih sredstev za upravljanje organizacije po standardu iz Dela 147.

3. uporabe neodvisnega revizijskega dela sistema kakovosti, pod pogojem da ministrstvo vodi neodvisni šolski inšpektorat, ki revidira organizacijo za usposabljanje iz vzdrževanja tako pogosto, kot zahteva ta Del.

(b) Vse izjeme, odobrene po členu 10(3) Osnovne uredbe, pristojni organ evidentira in hrani.

PODDEL B

IZDAJA ODOBRITVE

Ta poddel zagotavlja zahteve za izdajo ali spremembo odobritve organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

147.B.100 Splošno

(a) Zahtevek za začetno odobritev ali spremembo odobritve vzdrževalne organizacije se izdela na obrazcu in na način, ki ga določi pristojni organ.

(b) Odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja organizaciji odobri pristojni organ.

(c) Ne glede na gornje organizacija, ki ni registrirana kot pravna oseba EU, izdela zahtevek za začetno odobritev ali spremembo odobritve organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja na obrazcu in na način, ki ga določi agencija.

147.B.105 Zahtevek za odobritev ali spremembo odobritve

Zahtevek za odobritev ali spremembo odobritve vključuje naslednje informacije:

1. registrirano ime in naslov prosilca,

2. naslov, ki zahteva odobritev ali spremembo

3. predvideni obseg odobritve ali spremembe,

4. ime in podpis odgovornega poslovodnega delavca,

5. datum zahtevka.

147.B.110 Postopek odobritve

(a) Pristojni organ:

1. pregleda priročnik organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja, in

2. preveri skladnost organizacije z zahtevo po Delu 147.

(b) Vse ugotovitve med revizijskim obiskom se dokumentirajo in pismeno potrdijo prosilcu.

(c) Vse ugotovitve se pred izdajo odobritve zaključijo v skladu S 147.B.130.

(d) Sklicna številka je vključena na potrdilo o odobritvi na način, ki ga opredeljuje agencija.

147.B.115 Postopek za spremembo

Postopek za spremembo je 147.B.110, omejen na obseg spremembe.

147.B.120 Postopek stalne veljavnosti

(a) Vsaka organizacija se mora v celoti revidirati glede izpolnjevanja tega dela v obdobjih, ki ne presegajo 24 mesecev.

(b) Ugotovitve se obdelajo po 147.B.130.

147.B.125 Potrdilo o odobritvi organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

Oblika formata potrdila o odobritvi organizacije za usposabljanja iz vzdrževanja je taka, kot je podrobno opisano v Dodatku II.

147.B.130 Ugotovitve

(a) Če se odprave ugotovitve 1. stopnje ne zaključi v treh dneh od pismenega obvestila, to povzroči, da pristojni organ v celoti ali deloma prekliče, začasno ukine ali omeji odobritev organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja.

(b) Pristojni organ ukrepa, tako da v primeru neizpolnitve v časovnem obsegu, ki ga je odobril v primeru ugotovitve 2. stopnje poslovodnega delavca, v celoti ali deloma prekliče, začasno ukine ali omeji odobritev skladnosti.

PODDEL C

PREKLIC, ZAČASNA UKINITEV IN OMEJITEV ODOBRITVE ORGANIZACIJE ZA USPOSABLJANJE IZ VZDRŽEVANJA

147.B.200 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja

Pristojni organ:

(a) začasno ukine odobritev iz utemeljenih razlogov v primeru potencialne ogroženosti varnosti, ali

(b) začasno ukine, prekliče ali omeji odobritev po 147.B.130.

Dodatek I

Trajanje osnovnega usposabljanja

Minimalno trajanje celotnega osnovnega usposabljanja

Osnovno usposabljanje	Trajanje (v urah)	Razmerje teoretičnega usposabljanja (v %)
A1	800	30–35
A2	650	30–35
A3	800	30–35
A4	800	30–35
B1.1	2 400	50–60
B1.2	2 000	50–60
B1.3	2 400	50–60
B1.4	2 400	50–60
B2	2 400	50–60

Dodatek II

Potrdilo o odobritvi

Evropska unija

Pristojni organ

POTRDILO O ODOBRITVI

SKLIC

V skladu s predpisi EU, ki so trenutno v veljavi, in pod spodaj opredeljenimi pogoji (pristojni organ) potrjuje

IME ORGANIZACIJE

NASLOV ORGANIZACIJE

kot organizacijo za usposabljanje po Delu-147, potrjeno za zagotavljanje usposabljanja in vodenje izpitov, navedenih v priloženem seznamu odobritev, in izdajo zadevnih potrdil o priznanju študentom.

POGOJI:

1. Ta potrditev je omejena na navedeno v obsegu oddelka odobritev v priročniku potrjene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja po Delu 147, in

2. Ta potrditev zahteva skladnost s postopki, opredeljenimi v priročniku potrjene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja po Delu 147, in

3. Ta potrditev je veljavna v času, ko potrjena organizacija za usposabljanje iz vzdrževanja ostaja skladna z Delom 147.

4. Ob upoštevanju zgoraj navedenih pogojev ta potrditev ostaja v veljavi, razen če je bila predhodno umaknjena, zamenjana, začasno ukinjena ali preklicana.

Datum izdaje: ..... Podpis:.....

Datum priloženega seznama potrditve: ..... (na izbiro) ..... Za državo članico/EASA

EASA obrazec 11

SEZNAM ODOBRITEV USPOSABLJANJ/IZPITOV

Organizacija: .....

Sklic potrditve: .....

RAZRED	RATING		OMEJITVE
OSNOVNO	– B1	TB1.1	LETALA S TURBINSKIMI MOTORJI
		TB1.2	LETALA Z BATNIMI MOTORJI
		TB1.3	HELIKOPTERJI S TURBINSKIMI MOTORJI
		TB1A	HELIKOPTERJI Z BATNIMI MOTORJI
	– B2	TB2	LETALSKA ELEKTRONIKA
	A	TA.1	LETALA S TURBINSKIMI MOTORJI
		TA.2	LETALA Z BATNIMI MOTORJI
		TA.3	HELIKOPTERJI S TURBINSKIMI MOTORJI
		TA.4	HELIKOPTERJI Z BATNIMI MOTORJI
TIP/NALOGE	B1	T1	NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA
	B2	T2	NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA
	A	T3	NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA
	C	T4	NAVEDITE TIP ZRAKOPLOVA

Ta seznam odobritev usposabljanja/izpita je veljaven samo, kadar se dela v skladu s priročnikom potrjene organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja po Delu 147: …

Datum izdaje: .....

Podpis: .....

Za državo članico/EASA

EASA obrazec 11

Dodatek III

Primer potrdila o usposabljanju

POTRDILO O PRIZNANJU

POTRJENEGA OSNOVNEGA USPOSABLJANJA ALI OSNOVNEGA IZPITA PO DELU 147

Potrdilo o priznanju se izdaja:

IME

DATUM, KRAJ ROJSTVA

S strani (je lahko vnaprej natisnjeno) ..... organizacije, potrjeno po zahtevah Dela 147 s strani

(je lahko vnaprej natisnjeno) .....

sklic potrditve .....

To potrdilo potrjuje, da je zgoraj imenovana oseba uspešno opravila potrjeno usposabljanje za tip zrakoplova ali spodaj navedeni izpit za tip zrakoplova

NAVEDITE OSNOVNO USPOSABLJANJE ali OSNOVNI IZPIT IN DATUM ZAKLJUČKA ali OPRAVLJENEGA IZPITA

Podpis: ..... Spričevalo št.: .....

Za: (je lahko vnaprej natisnjeno) ..... Datum: .....

Spričevalo o usposabljanju za tip zrakoplova

Spričevalo o usposabljanju po Delu 147, kot je podrobno predstavljeno spodaj, se lahko uporabi za priznanje ob zaključku teoretičnega dela ali obeh, teoretičnega in praktičnega dela.

Ustrezni sklici se morajo ustrezno izbrisati, okence za tip usposabljanja pa mora podrobno opisovati, ali so bili zajeti samo teoretični elementi ali pa hkrati teoretični in praktični elementi.

Spričevalo o usposabljanju mora jasno določati, ali je usposabljanje kompletno ali zmanjšano na osnovi predhodnih izkušenj prosilca (npr. A340 usposabljanje za A320 tehnike).

POTRDILO O PRIZNANJU

POTRJENEGA USPOSABLJANJA ZA VZDRŽEVANJE TIPA ZRAKOPLOVA ALI IZPITA ZA TIP ZRAKOPLOVA PO DELU 147

Potrdilo o priznanju zajema teoretično/praktične elemente usposabljanja za tip zrakoplova (izbrišite ustrezno) in se izdaja:

IME

DATUM, KRAJ ROJSTVA

S strani (je lahko vnaprej natisnjeno) .....

organizacije, potrjeno po zahtevah Dela 147 s strani .....

(je lahko vnaprej natisnjeno) .....

po sklicu potrditve xxx. To potrdilo potrjuje, da je imenovana oseba uspešno opravila potrjeno usposabljanje za tip zrakoplova ali spodaj navedeni izpit za tip zrakoplova

NAVEDITE OSNOVNO USPOSABLJANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA ali IZPIT ZA TIP ZRAKOPLOVA IN DATUM ZAKLJUČKA ali OPRAVLJENEGA IZPITA

NAVEDITE, ALI JE USPOSABLJANJE ZAJEMALO SAMO TEORETIČNE ELEMENTE PO DELU 147 ALI OBOJE, TEORETIČNE IN PRAKTIČNE ELEMENTE

Podpis: ..... Spričevalo št.: .....

Za: (je lahko vnaprej natisnjeno) ..... Datum: .....